

**Memòria de la intervenció arqueològica a la plaça Sant
Josep. Mercat de la Boqueria. Parada 471 a 476
Barcelona (Barcelonès)**

Codi Servei d'Arqueologia de Barcelona: 041/19

Octubre 2022

**Gemma Caballé Crivillés
-arqueòloga-**

ÍNDEX

1.Introducció	2
1.1. Fitxa tècnica del jaciment	3
1.2. Resolucions	4
1.3. Marc geogràfic i geològic. Situació urbanística del mercat de la Boqueria i de la parada núm. 471-476 en el mercat.	5
1.4. Contextualització històrica. Intervencions arqueològiques anteriors al Mercat de la Boqueria i al seu entorn.	7
1.5. Motius de la intervenció	16
1.6. Treballs realitzats. Objectius	16
1.7. Metodologia	17
2. Resultats	19
2.1. Zona A	19
2.2. Zona B	24
3. Conclusions	37
4. Bibliografia	45
Annexes:	
Annex I. Inventari Unitats Estratigràfiques	
Annex II. Inventari materials arqueològics	
Annex III. Documentació planimètrica	
Annex IV. Documentació fotogràfica	

1. INTRODUCCIÓ

En aquesta memòria es presenten els resultats i conclusions de la intervenció arqueològica que s'ha dut a terme a la plaça de Sant Josep, a la parada corresponent als números 471 a 476 del Mercat de la Boqueria, de Barcelona (Barcelonès). La intervenció s'ha dut a terme entre l'1 d'abril al 31 de maig i del 21 de juny al 5 de juliol de l'any 2019. Els treballs arqueològics han consistit en el seguiment dels moviments de terra associats amb els treballs de reforma de la parada, així com l'excavació i documentació arqueològica de les estructures localitzades. A partir del projecte relatiu a aquesta reforma, al soterrani de la parada s'han efectuat rebaixos al subsol per a reforçar els murs de tancament existents i regularitzar el nivell de circulació.

Durant els rebaixos efectuats, s'han documentat les restes de diversos dos murs de tancament, que estarien vinculats al convent de Sant Josep, que es va edificar a finals del segle XVI i va estar en ús fins al primer terç del segle XIX. Els altres murs localitzats estarien associats les edificacions existents anteriorment a la construcció del convent i es correspondrien a dues fosses sèptiques, de les quals una podria ubicar-se a la baixa edat mitjana (segles XIII-XV), mentre que l'altra hauria estat en ús en època moderna i fins al moment de la construcció del convent. La localització d'aquests murs ha motivat que per a continuar i finalitzar l'excavació que s'havia de dur a terme se sol·licités la corresponent autorització a la Direcció General de Patrimoni Cultural per al seu tractament, que en aquest cas ha estat el desmuntatge parcial de dos dels murs localitzats i total de la resta. La sol·licitud d'autorització anava acompanyada de l'informe d'afectació dels murs documentats, redactat per l'arqueòloga directora. Un cop obtinguda l'autorització s'ha procedit al desmuntatge dels murs i la finalització de l'excavació.

La promotora de l'obra, que és qui ha finançat la intervenció arqueològica, han estat la societat Vidal Pons, S.A. El projecte arquitectònic de reforma de la parada l'ha redactat Aina Solé Jové. La direcció de la intervenció l'ha dut a terme l'arqueòloga Gemma Caballé Crivillés. Els treballs arqueològics s'han realitzat amb la supervisió dels Serveis d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya, El codi d'intervenció del Servei d'Arqueologia de l'Ajuntament de Barcelona és el 041/19.

1.1. Fitxa tècnica del jaciment

FITXA TÈCNICA

Jaciment	Barcelona
Lloc de la intervenció	Plaça de Sant Josep. Mercat de la Boqueria, parada núm. 471 a 476
Municipi.	Barcelona
Comarca.	Barcelonès
Coordenades UTM.	430765, 4581493 (ETRS89)
Altitud.	10'50m snm
Tipus de jaciment	Urbà. Parada a l'est de l'actual al Mercat de la Boqueria construït entre finals del segle XIX-inicis del segle XX. Entre 1836 i 1840 s'hi va ubicar la plaça de Sant Josep i anteriorment (entre finals del segle XVI i el 1835) s'hi situava el convent de Sant Josep dels Carmelites descalços («Josepets»). En època medieval formava part de l'àrea d'expansió de la ciutat més enllà dels límits de la muralla romana. Durant aquest període, formava part del <i>suburbium</i> de la ciutat de <i>Barcino</i> .
Cronologia.	segles XIV-XX
Dates intervenció.	1 al 12 d'abril de 2019 15 abril al 31 de maig de 2019 21 de juny al 5 de juliol de 2019
Tipus d'intervenció.	Preventiva. Seguiment de l'excavació al soterrani de la parada, per a reforç de les fonamentacions dels murs i regularització dels nivells de circulació. Excavació restes localitzades
Motivació de la intervenció.	Obres de reforma de la parada
Promotor.	Vidal Pons, SA
Direcció arqueològica	Gemma Caballé Crivillés
Digitalització planimetria	Maria Pujals Bultó

1.2. Resolucions

Resolució de la directora dels Serveis Territorials de Cultura a Barcelona, del 28 de març de 2019, **autoritzant la realització d'una intervenció arqueològica preventiva a la pl. Sant Josep (Mercat de la Boqueria) parades núm. 471 a 476** de Barcelona (Barcelonès).

Expedient: 470 K121-NB 2019-1-23559

Activitat autoritzada: control i excavació

Termini de realització de la intervenció: del 1 al 12 d'abril de 2019

Direcció de la intervenció: Gemma Caballé Crivillés

Resolució de la directora dels Serveis Territorials de Cultura a Barcelona, del 23 d'abril de 2019, **autoritzant la realització d'una intervenció arqueològica preventiva a la plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria) parades núm. 471 a 476** de Barcelona (Barcelonès).

Expedient: 470 K121-NB 2019-2-23688

Activitat autoritzada: control i excavació

Termini de realització de la intervenció: del 15 d'abril al 10 de maig de 2019

Direcció de la intervenció: Gemma Caballé Crivillés

Resolució de la Directora General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, del 21 de maig de 2019, **autoritzant el tractament de restes arqueològiques no extretes a la pl. Sant Josep (Mercat de la Boqueria) parades núm. 471 a 476** de Barcelona (Barcelonès).

Expedient: 437 K121 NB 2019-2-23827

Activitat autoritzada: eliminació de les restes (UE-105, 106, 205, 206, 207, 208)

Termini de realització de la intervenció: dins els terminis d'autorització vigents fins al 31 de maig de 2019

Direcció de la intervenció: Gemma Caballé Crivillés

Resolució de la directora dels Serveis Territorials de Cultura a Barcelona, del 30 del de juliol de 2019, **autoritzant la realització d'una intervenció arqueològica preventiva a la pl. Sant Josep (Mercat de la Boqueria) parades núm. 471 a 476** de Barcelona (Barcelonès).

Expedient: 470 K121-NB 2019-3-25019

Activitat autoritzada: control i excavació

Termini de realització de la intervenció: del 21 de juny al 5 de juliol de 2019

Direcció de la intervenció: Gemma Caballé Crivillés

1.3. Marc geogràfic i geològic¹. Situació urbanística del mercat de la Boqueria i de la parada núm. 471-476 en el conjunt del mercat.

Barcelona és un municipi situat en una plana que presenta uns 5 km d'amplada. Té com a límits el mar a l'est; la serra de Collserola, integrada dins la Serralada Litoral Catalana, al sud-oest, amb el cim de Sant Pere Màrtir; el Tibidabo com a cim destacat al nord i al nord-oest, destaca el Puig del Baró; el delta del riu Llobregat al sud, i el delta del riu Besòs, al nord-est. El seu relleu físic pertany a tres unitats: la Serralada Litoral, el Pla de Barcelona i els deltes del Llobregat i del Besòs.

En conjunt, el Pla de Barcelona és fruit d'una falla que s'originà per l'enfonsament del Massís catalano-balear, que determinà la seqüència geològica del subsol de la zona, on les capes més profundes estan compostes per pissarres del paleozoic amb intrusions granítiques. Durant el miocè i el pliocè es dipositaren margues i argiles damunt de les pissarres, amb alguna intrusió de graves. Posteriorment, la descomposició dels massissos que envoltaven el Pla aportaren acumulacions de blocs de calcàries i argiles, a les quals es sobreposaren en períodes més secs, formacions de crostes calcàries.

El Pla de Barcelona està format pel territori comprès entre el mar Mediterrani i la Serralada Litoral d'est a oest, i entre els rius Besòs i Llobregat de nord a sud. Al nord hi ha la Serra de Collserola, que n'és el cim més alt (542m s.n.m.). La serralada de Sant Mateu, a llevant, i el massís del Garraf, a ponent, fan que les entrades fàcils al pla d'al·luvió damunt el qual reposa la ciutat, siguin els passos fluvials del Besòs i el Llobregat. El Pla de Barcelona és una plataforma suaument inclinada cap al mar. El seu nivell es veu alterat per elevacions naturals, com els Serrats de la Rovira, al nord-oest i els turons menors del front marítim, que són el Mont Taber, i el bloc de Montjuïc (189 msnm), situat al sud de la ciutat.

La badia existent entre aquestes dues formacions del front marítim va donar lloc a una zona lacustre coneguda com el Cagalell. Aquesta zona de maresmes o aiguamolls es va originar amb la formació d'una barrera d'arena litoral, probablement després de la darrera fase glacial (fa uns 15.000 anys). A la llacuna hi anaven a parar diverses rieres, com la de Valdonzella, de Magòria i de la Creu d'en Malla, que hi van anar dipositant llots argilosos, i molt orgànics, de color gris o negre. Amb el temps, la zona lacustre va quedar reblerta, de manera que ja no apareix als primers plànols de la ciutat del segle XVI.

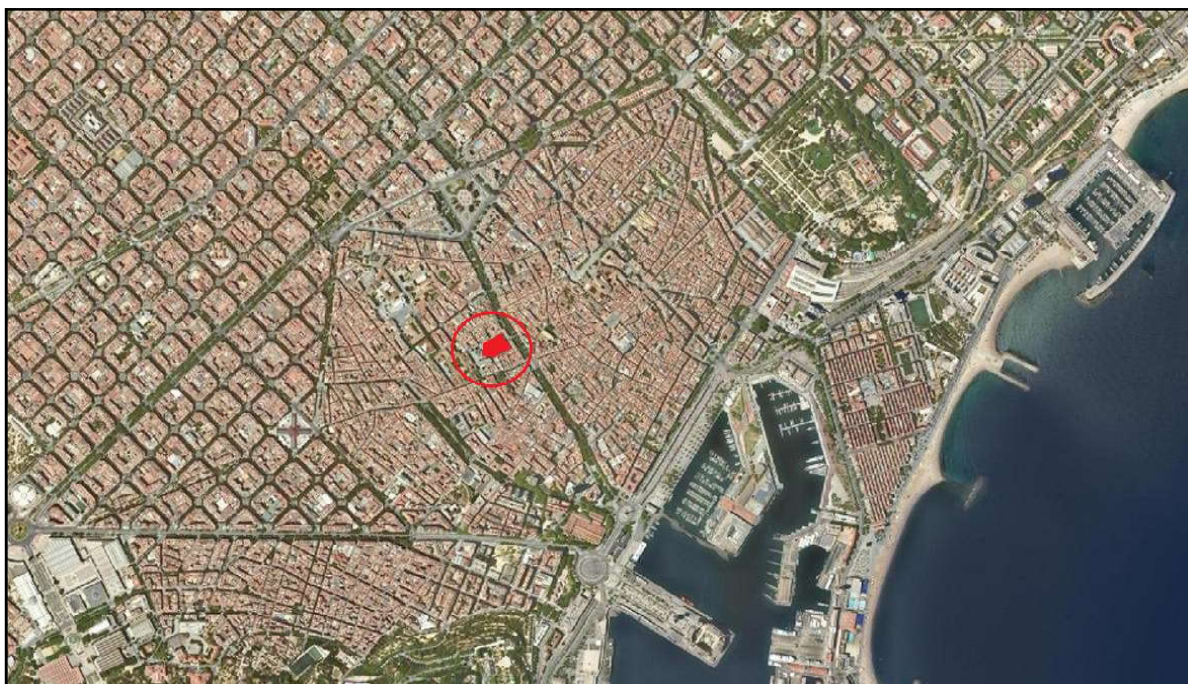
La línia de costa ha anat avançant al llarg dels temps. En època romana, les aigües arribaven fins a la vessant marina del Mont Taber, seguint el litoral aproximadament

per la part alta de l'actual Parc de la Ciutadella. A mesura que la costa va anar avançant es varen formar zones humides o de pantans que es recullen en la toponímia, com el Clot, la Llacuna, el Gorg, o l'estany del Port, als peus de Montjuïc.

Les òptimes condicions climàtiques i estratègiques de la ciutat han afavorit al llarg del temps al seu desenvolupament. Els seus orígens se situen en el petit pujol de Tàber, però ben aviat els límits s'anaren expandint pel pla.

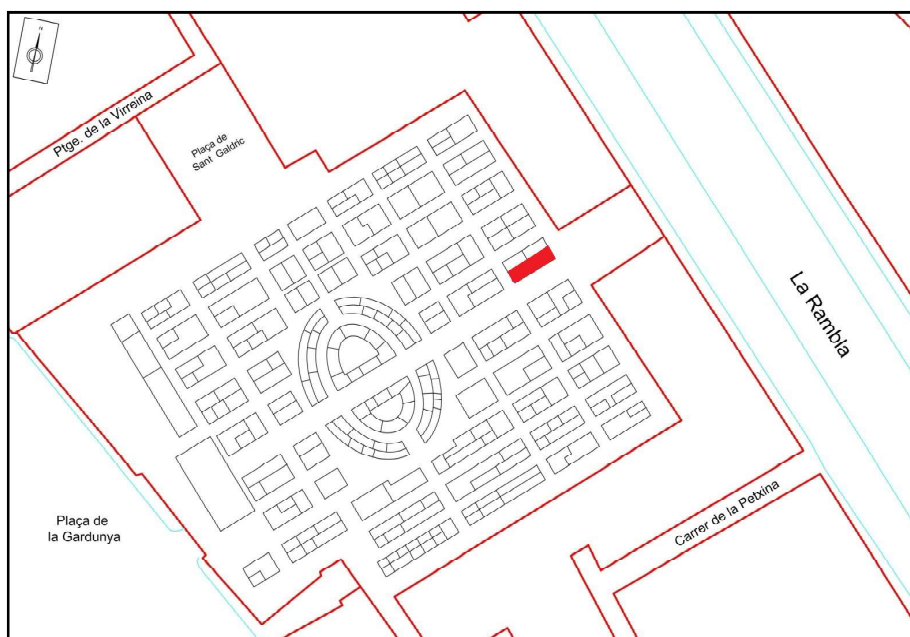
Situació urbanística del mercat de la Boqueria i de la parada núm. 471-476 en el conjunt del mercat

El mercat de la Boqueria se situa a la plaça de Sant Josep, al districte de Ciutat Vella de Barcelona. La parada on s'ha dut a terme la intervenció arqueològica es correspon als números 471-472-473-474-475-476 del mercat. En el conjunt del mercat la parada que configuren tots aquests números se situa a l'est, en contacte amb l'accés principal al mercat des de la Rambla, a partir del Pas de Ramon Cabau.

Ortofotomapa amb la ubicació del mercat de la Boqueria, marcada i encerclada en vermell (igcc.cat visir)

El punt on se situa el mercat té una altitud de 10'50m snm i unes coordenades: 430765, 4581493 (UTM ETRS89)

Planta del mercat de la Boqueria amb la ubicació de la parada marcada en vermell

1.4. Contextualització històrica. Intervencions arqueològiques anteriors al Mercat de la Boqueria i al seu entorn immediat.

L'espai on s'ubica el mercat de la Boqueria formava part del *suburbium* de la ciutat romana de *Barcino*, que va ser fundada per l'emperador August (vers l'any 10aC) i se situava a la zona exterior nord-oest respecte el recinte emmurallat de la ciutat. D'aquest període, durant la intervenció arqueològica a la plaça de la Gardunya² a l'exterior nord-oest respecte el mercat es van documentar les restes de la via romana que accedia a *Barcino* per l'oest, juntament amb diferents estructures associades amb el vial i en una altra zona de la plaça, diferents sitges de grans dimensions. A la mateixa intervenció a la plaça de la Gardunya es van documentar restes de períodes anteriors a l'ocupació romana, corresponents a un hipogeu del neolític antic postcardial i part d'una necròpolis del bronze antic.

En època medieval la ciutat es va expandir més enllà dels límits de la muralla romana, fet que va motivar que als segles XIII-XIV es definís un nou perímetre de muralla. Aquest nou perímetre va ser ampliat al segle XV en direcció sud i oest. L'ampliació va motivar que l'àrea del raval on se situa l'actual mercat de la Boqueria quedés inclosa a l'interior del nou recinte murat. Les intervencions arqueològiques efectuades a la zona oest del mercat, a la plaça de la Gardunya i al carrer Jerusalem han permès documentar estructures vinculades amb l'ocupació medieval de la zona, de les quals les més antigues se situarien cronològicament al segle XII i que es

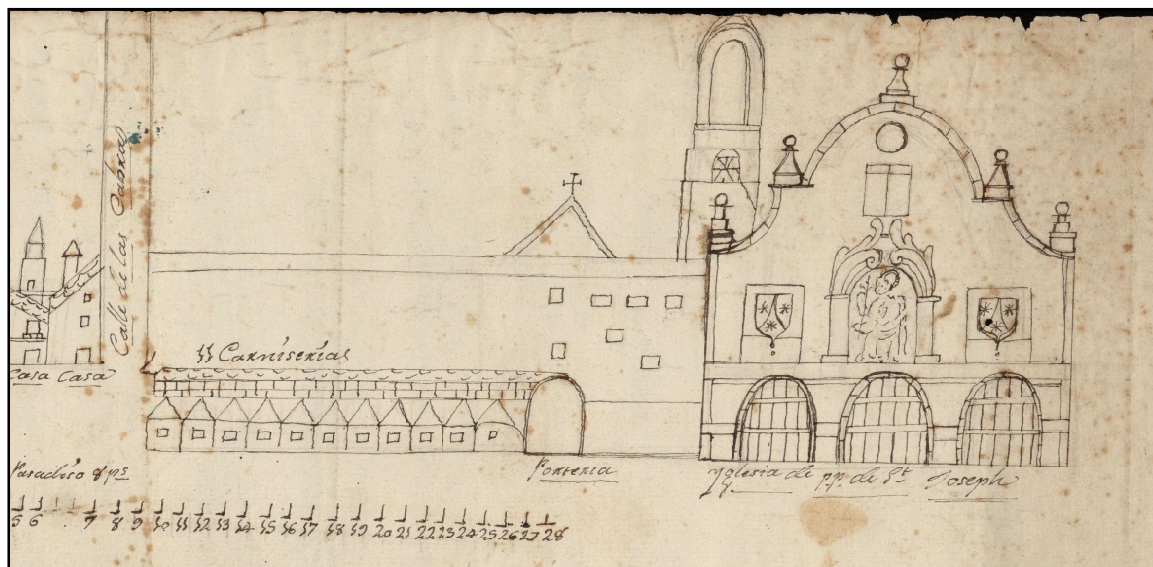
correspondrien a murs de tancament associats amb habitatges. A banda dels murs vinculats amb edificacions, durant la intervenció efectuada al sud-oest del mercat es van documentar un seguit de retalls al nivell natural reblerts amb abundant material ceràmic del segle XIV, que estarien associats amb la presència de tallers ceràmics en una zona propera (FÀBREGAS, SUBIRANAS 2001). A l'interior del mercat, en una de les parades de la zona est s'han documentat les restes d'un pou, que se situaria cronològicament als segles XIV-XV (JUAN 2016) i que estaria vinculat amb les edificacions situades a la zona més propera a la Rambla.

L'any 1586 es van establir en aquesta àrea de l'actual mercat de la Boqueria la comunitat dels carmelites descalços, que hi van fundar el convent de Sant Josep. Els frares s'haurien instal·lat inicialment en dues cases ja existents a la Rambla i van transformar un local en una improvisada capella (CASASAYAS 1986, 399). L'església del convent es va començar a edificar el 1589 i el dia 3 d'octubre de 1593 es va traslladar el Santíssim al temple encara inacabat (NÁRVAEZ 2000, 262). Un cop finalitzada l'església (vers el 1600) es van iniciar, a finals del 1602 i inicis del 1603, els treballs d'ampliació del conjunt conventual i de construcció dels diferents espais. Posteriorment a la construcció inicial de l'església s'hauria edificat la capella del Santíssim, al nord-oest de la seva nau. En una de les noves ales edificades, els religiosos s'hi van instal·lar l'any 1605. La primera fase de les obres es va finalitzar el 1612 i entre aquest any i el 1613 es van reforçar les construccions de l'església i el convent efectuades en el moment inicial de l'establiment de la comunitat.

En aquests mateixos anys i durant tot el segle XVII es van anar adquirint terrenys del voltant del convent per a ampliar-lo, construint inicialment el noviciat (al damunt de la sagristia de l'església). De les noves edificacions del conjunt destacava la biblioteca, construïda el 1665 al sud del convent, que tenia unes dimensions considerables i allotjava un important volum de llibres (NÁRVAEZ 2000, 262). Entre els anys 1681 i 1685 es va construir una nova capella, la del Carme, que s'entregava al tancament nord de l'església i a la que s'accedia pel creuer; l'any 1691 es va acabar d'edificar la sagristia, a l'espai exterior respecte el presbiteri.

Al primer terç del segle XVIII es van reparar el cor i el pòrtic de l'església, fet que va suposar que es reorganitzés la seva façana. El conjunt conventual havia anat creixent des de la compra inicial de les dues cases, el 1586, i al darrer quart del segle XVIII hauria adquirit el seu aspecte definitiu (NÁRVAEZ 2000, 276). El seu perímetre s'estenia especialment de sud a nord, amb la façana principal que se situava a la Rambla i anava des de l'actual carreró de la Petxina fins al palau de la Virreina, si bé algunes edificacions del convent (com el noviciat) anaven per darrera el palau fins arribar al carrer del Carme. En aquesta façana principal, a tocar del carrer de la

Petxina s'hi ubicava l'hort, seguit de l'església i diferents cases (NÁRVAEZ 2000, 278). La part posterior del recinte conventual la delimitava el carrer de Jerusalem.

Alçat de la façana de l'església, de la porteria i del tancament del convent de Sant Josep, que forma part d'un plànol de la Rambla, des de Sant Josep als Caputxins, de 1750-1800. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. (AHCB 4-202/C02.03, núm. registre 02818)

L'església tenia una sola nau, orientada est-oest, amb cinc capelles laterals per banda i amb un pòrtic d'entrada, al damunt del qual s'hi ubicava el cor que continuava per l'extrem de la nau. Al nord del presbiteri s'hi situava la capella del Santíssim i a l'altra banda del creuer (també a la zona nord) hi havia la capella del Carme. A l'exterior est respecte l'altar major s'hi ubicava la sagristia, que tenia la mateixa amplada que l'església i al sud, el campanar (NÁRVAEZ 2000, 279).

La part corresponent al convent se situava al sud de l'església i continuava per l'oest respecte la mateixa. L'accés principal al seu interior s'efectuava des de la Rambla, on se situava la porteria a partir de la qual s'accedia al claustre. Les cel·les dels religiosos se situaven al primer pis, a l'ala del claustre que anava d'est a oest i al pis inferior s'hi ubicaven els àmbits de servei, el refector, l'aula capitular i l'espai de comunicació (*de profundis*) entre el convent i el sud-oest de l'església. A l'oest respecte l'església i en perpendicular respecte l'ala est-oest del claustre s'hi ubicava el cos edificat corresponent al noviciat, que tenia una direcció sud-nord i arribava fins als patis de les cases del carrer del Carme (NÁRVAEZ 2000, 280). D'aquest conjunt conventual se n'han documentat diferents restes d'estructures disperses en diferents intervencions arqueològiques efectuades en parades del mercat de la Boqueria.

El convent es va mantenir fins el 1835 que va ser cremat i es va abandonar. A partir de la venda pública vinculada als processos de desamortització, a l'espai ocupat pel conjunt conventual s'hi va definir, entre 1836 i 1840, la plaça porxada de Sant Josep. En aquesta plaça s'hi va establir el mercat de Sant Josep, que és conegut també com a mercat de la Boqueria. Inicialment el mercat es va projectar com un espai a l'aire lliure, però l'oposició dels venedors va motivar que es construís un edifici amb estructura metàl·lica. El projecte de construcció d'aquest edifici es va aprovar el 1864 i es va executar a inicis del segle XX.

Intervencions arqueològiques anteriors al Mercat de la Boqueria i al seu entorn

Any 1995. Intervenció arqueològica al Mercat de la Boqueria, carrer Jerusalem, plaça de la Gardunya, dirigida per Júlia Beltran de Heredia, Carme Miró Alaix i Ferran Puig Verdager³. A partir dels treballs arqueològics efectuats es van determinar tres fases constructives, de les quals la primera se situava a l'entorn del segle XII, la segona a finals del segle XVI i el segle XVII i la tercera a partir de 1840. De la primera fase es van documentar tres murs, que funcionaven amb diferents nivells d'ús (paviments de terra piconada i calç). La segona fase es correspondria al moment de la construcció i ús del convent de Sant Josep, a finals del segle XVI, amb una reparcel·lació de l'edificació alt-medieval que s'hauria convertit en diversos habitatges amb façana al carrer de Jerusalem. La tercera fase constructiva es correspondria a la construcció del mercat de Sant Josep, a partir de 1840 que hauria suposat l'enderroc de les edificacions existents.

Any 1999. Intervenció arqueològica al solar de les noves oficines de direcció del Mercat de Sant Josep, la Boqueria, dirigida per Marta Fàbregas Espadaler i Carme Subiranas Fàbregas (Atics, SL)⁴. Els treballs arqueològics van permetre identificar cinc fases constructives, que van dels segles XIII-XIV fins al segle XX. De la primera fase, segles XIII-XIV, es van documentar les restes d'un habitatge del segle XIII, juntament amb un seguit de grans retalls al sòl natural (possiblement posteriors a l'habitatge) reblerts amb fragments ceràmics del segle XIV. La presència d'aquests retalls amb els seus rebliments de materials ceràmics indicaria la presència de tallers ceràmics en una zona propera. La segona i tercera fases s'ubicarien en època moderna (entre els segles XV-XVII i XVI-XVII respectivament) i es correspondrien a estructures vinculades amb el convent de Sant Josep, de manera especial les de la tercera fase. La quarta fase se situaria entre els segles XVIII-XIX, amb les restes localitzades que formarien part de més d'un edifici, que serien posteriors al convent de Sant Josep i anteriors a la construcció del mercat. Les restes d'un dels edificis d'aquest mercat es corresponen a la cinquena fase constructiva, que s'ubicava cronològicament al segle XX.

Any 2002. Intervenció arqueològica als Porxos del Mercat de la Boqueria, dirigida per Daniel Alcubierre Gómez (Codex Arqueologia i Patrimoni)⁵. Els treballs arqueològics van consistir al control dels moviments de terra vinculats amb les obres de nova pavimentació de les porxades nord, sud i est del mercat i de l'accés al mercat des de la rambla de Sant Josep. Durant la intervenció es van documentar diferents murs i estructures, de les quals les més antigues es corresponen a un paviment de rajols rectangulars, que es lliurava a un mur de carreus; els estrats que amortitzaven aquestes estructures van aportar materials ceràmics de cronologia moderna. Els altres elements localitzats se situarien cronològicament entre finals del segle XVII-inicis del segle XVIII i als segles XVIII-XIX.

Any 2006. Intervenció arqueològica a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 250 a 252 i 253 a 257, dirigida per José Manuel Espejo Blanco i Cesc Busquets Costa (Atics, SL)⁶. La intervenció arqueològica estava associada a les obres de construcció d'un soterrani a l'espai de les dues parades. Durant els treballs es van documentar estructures que serien posteriors a la segona meitat del segle XIX i que podrien estar associades amb fonamentacions del mercat.

Any 2006. Intervenció arqueològica a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 245-247, 258-259, dirigida per Laura Arias del Real (Atics, SL)⁷. La instal·lació d'una cambra frigorífica al subsol de la parada va motivar la intervenció arqueològica. A partir d'aquesta, es van documentar un seguit de riostes que formarien part de l'estructura de fonamentació de la coberta del mercat. Al perfil nord de l'àrea intervinguda es va documentar un mur de possible cronologia moderna, que podria formar part del convent dels carmelites.

Any 2006. Intervenció arqueològica a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 612-622, 623-624, dirigida per Laura Arias del Real (Atics, SL)⁸. Els treballs arqueològics estaven associats a les obres d'instal·lació frigorífica al subsol, a partir dels quals es va documentar una estructura que es correspondria a una de les riostes associades amb la fonamentació de les estructures metàl·liques que configuren el mercat.

Any 2006. Intervenció arqueològica a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 594-595-596, dirigida per Vanesa Triay Olives (Atics, SL)⁹. Els treballs arqueològics estaven associats amb les obres de reforma de la parada. A partir de la intervenció es van documentar les restes de fonaments soterrats vinculats amb la subjecció de la coberta del mercat (finals del segle XIX-inicis del segle XX), així com una estructura que formaria part del convent de Sant Josep (finals segle XVI-segona meitat segle XIX).

Any 2006. Intervenció arqueològica a la Rambla, 91-Mercat de la Boqueria, parades 414 i 417, documentada per Josep Pujades, Robert López i Edmond Mestres¹⁰. Durant l'obertura d'una àrea al subsol de la parada per a instal·lar una cambra frigorífica entre les parades 414 i 417 en l'estratigrafia apareguda es va documentar de manera gràfica la presència de restes antropològiques, algunes de les quals en connexió anatòmica. També es va documentar una estructura que es podria correspondre a un vas funerari reblert d'ossos i runa. Aquesta i possiblement les restes antropològiques vinculades amb el convent de Sant Josep.

Any 2007. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 431-434, dirigida per Lluís Juan González (Atics, SL)¹¹. Els treballs arqueològics estaven associats amb les obres de reforma de la parada, a partir de les quals es va instal·lar una cambra frigorífica al subsol. Les tres estructures documentades se situarien cronològicament en època contemporània i estarien associades amb les fonamentacions de l'estructura del mercat, si bé una d'elles podria ser anterior.

Any 2007. Intervenció arqueològica a la Rambla 91-93, dirigida per Miquel Gea Bullich (Actium, Arqueologia i Patrimoni)¹². La intervenció arqueològica va consistir en el control arqueològic de l'excavació d'una cala per a reforçar la fonamentació d'un dels murs de l'edifici, juntament amb el fossat de l'ascensor. Es van documentar tres canalitzacions, una de les quals estaria associada amb l'edifici actual (de mitjans del segle XIX). De les altres dues, una es correspondria a un col·lector de la Rambla anterior a 1835, mentre que l'altre seria una canalització possiblement anterior a inicis del segle XIX.

Any 2008. Intervenció arqueològica a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 145-147, 180-182, dirigida per Cristina Sayos (Atics, SL)¹³. Els treballs arqueològics estaven associats a les obres de reforma de la parada, a partir de les quals s'edificava un soterrani. Els resultats de la intervenció van ser negatius pel que fa a la localització de restes arqueològiques.

Any 2009. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 461-463, dirigida per Jacinto Sánchez Gil de Montes (Codex, Arqueologia i Patrimoni)¹⁴. La reforma al soterrani de la parada va motivar la intervenció arqueològica, a partir de la qual es van documentar les restes de les fonamentacions de dos murs que podrien estar associats amb el claustre del convent de Sant Josep. Un dels dos murs seria posterior, fet que podria indicar una possible reforma del claustre inicial. La resta de murs i estructures es correspondrien a fonamentacions de la parada i de la coberta del mercat.

Any 2010. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 540-542, 567-568, dirigida per Eva Nasarre Solans (Atics, SL)¹⁵. Els treballs arqueològics estaven vinculats a la construcció d'un soterrani. A partir d'aquests es va localitzar un mur que situaria cronològicament entre finals del segle XVI-inicis del segle XVII i que podria formar part del convent de Sant Josep.

Any 2010. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parada 738, dirigida per Jordi Plans Canal (Atics, SL)¹⁶. Els treballs arqueològics estaven associats a la construcció d'una cambra frigorífica al subsol de la parada. A partir d'aquesta intervenció es van documentar parcialment les restes d'un mur que podria estar associat al convent de Sant Josep. A banda d'aquest mur es van localitzar també estructures associades amb el mercat.

Any 2011. Intervenció arqueològica a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 712-714, dirigida per Vanesa Triay Olives (Atics, SL)¹⁷. Els treballs arqueològics associats amb les obres de reforma de la parada (amb la construcció d'un soterrani) van permetre documentar les restes d'una estructura aproximadament circular, que tenia una conducció ceràmica a una zona del seu interior i que estava amortitzada per un estrat amb materials ceràmics dels segles XVI-XVII.

Any 2011. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parada 691-693, 697-699, 700,702, dirigida per Eva Orri Terrado (Atics, SL)¹⁸. La intervenció arqueològica associada a les obres de reforma d'aquesta parada va donar resultats negatius, pel que fa a la documentació de restes arqueològiques.

Anys 2010-2012. Intervenció arqueològica a la plaça de la Gardunya, dirigida per Albert Velasco i José Blasco (Conatus Arqueología y Gestión del Patrimonio, SLU)¹⁹. La intervenció arqueològica estava motivada per la construcció d'un aparcament soterrani a la plaça. A partir dels treballs arqueològics es van documentar restes que presenten un ampli ventall cronològic, que va des de la prehistòria fins a època moderna. Dels períodes més antics es van localitzar un hipogeu amb una inhumació individual del Neolític antic postcardial, així com part d'una necròpolis del Bronze antic. D'època romana es va documentar parcialment la via romana que accedia a Barcino per la banda oest, amb diferents estructures associades amb el vial (un forn, cinc sepultures i les fonamentacions d'una habitació), així com sitges de grans dimensions. Del període alt-medieval es van documentar sitges, juntament amb restes de murs associats amb la trama urbana iniciada al segle XII. Aquesta hauria estat reorganitzada a la baixa edat mitjana, tal i com indicava la localització de murs i estructures vinculats amb habitatges. Del mateix període es van documentar dos trams de murs amb contraforts associats amb un edifici religiós anterior al convent

de Santa Maria de Jerusalem construït el 1462. D'aquest convent, que va ser destruït el 1868, es van localitzar diferents espais i estructures, així com els seus murs de tancament perimetrals.

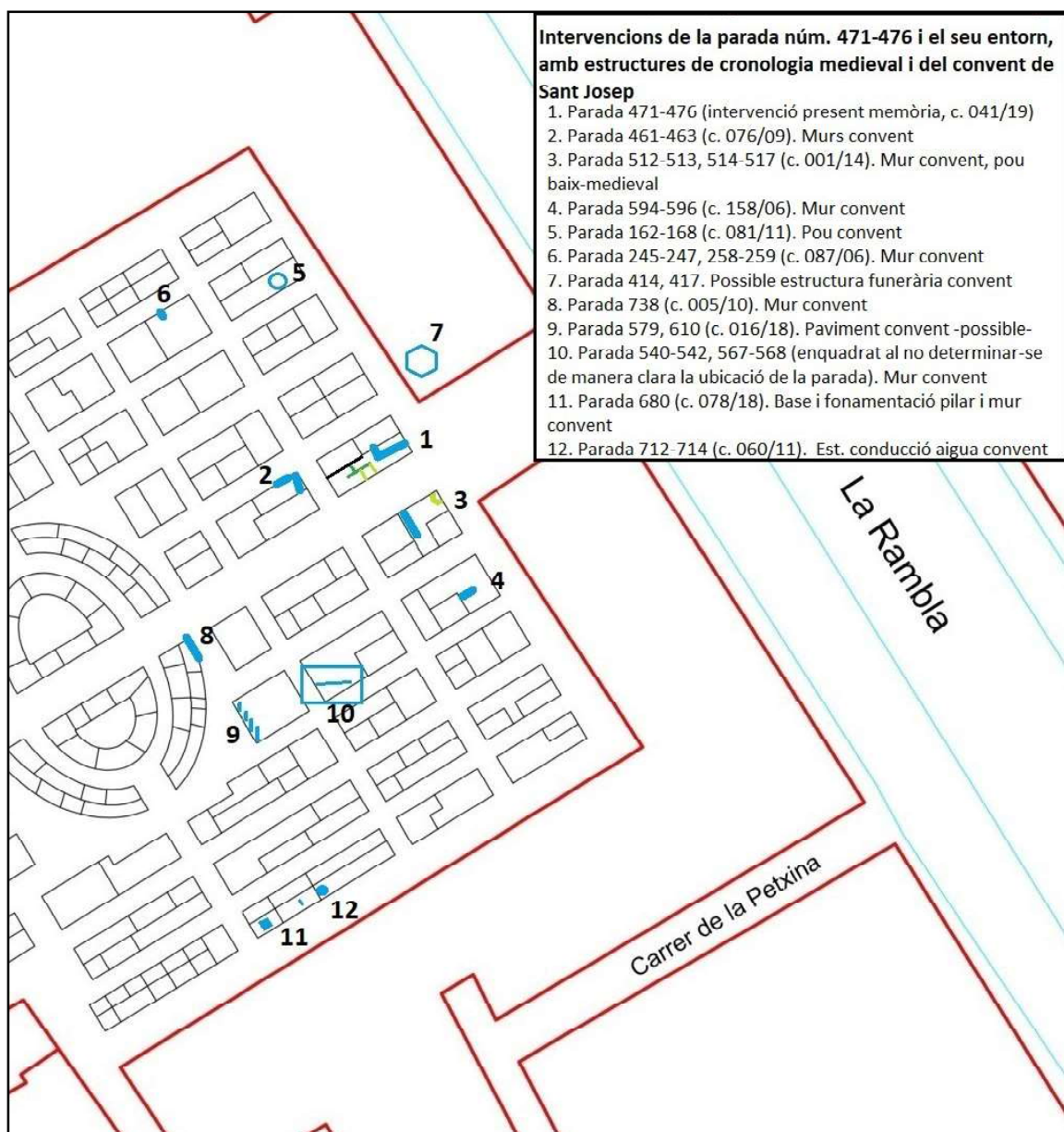
Any 2012. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 162-168, dirigida per Vanesa Triay Olives (Atics, SL)²⁰. La intervenció arqueològica estava associada amb les obres de reforma de la parada, a partir de les quals s'ha construït un soterrani. A partir dels treballs es van documentar les restes d'un pou, que se situaria cronològicament entre els segles XVI-XVII i formaria part de les estructures del convent de Sant Josep.

Any 2014. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep- Mercat de la Boqueria, parades 512-513-514-517, dirigida per Lluís Juan González (Atics, SL)²¹. Els treballs arqueològics associats amb les obres efectuades en aquesta parada van permetre documentar dues estructures, per sota del nivell de circulació del soterrani existent. La primera es corresponia a un pou, que ha estat documentat parcialment i que podria ubicar-se cronològicament a la baixa edat mitjana (segles XIV-XV) en un moment anterior a la construcció del convent de Sant Josep. L'altre estructura es correspondria a un mur, que hauria funcionat amb el convent, als segles XVI-XVIII i que es proposava que es correspongués a un mur associat amb la galeria del claustre del convent (juntament amb el mur documentat l'any 2009 a les parades 461 i 463). Una darrera estructura es corresponia a un angle de tancament de dos murs, que podrien estar vinculats amb algun element associat amb el mercat.

Any 2018. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 159-168, dirigida per Núria Cabañas Anguita (Antequem SL)²². La intervenció arqueològica estava associada amb les obres efectuades al soterrani de la parada, per a instal·lar un muntacàrregues i reforçar el pilar existent mitjançant la col·locació d'una nova biga de subjecció. Els resultats dels treballs arqueològics van ser negatius pel que fa a la localització de restes o elements anteriors a la construcció del soterrani de la parada.

Any 2018. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Miquel-Mercat de la Boqueria, parada 579-610, dirigida per José Miguel Gallego Cañamero (Hades-Eina, SL)²³. Els treballs estaven associats amb la reforma del soterrani de la parada i van permetre documentar les restes d'un paviment de rajoles, possiblement vinculat a l'església del convent de Sant Josep i que s'hauria instal·lat als darrers moments de construcció del conjunt (a inicis del segle XVII), o bé que es correspongués a una reparació del nivell de circulació posterior a la construcció inicial.

Any 2018. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parada 680, dirigida per José Miguel Gallego Cañamero (Hades-Eina, SL)²⁴. La intervenció arqueològica estava associada a les obres de reforma de la parada, a partir de les quals es van excavar de dues sabates de fonamentació, amb una trava que les connectava. A partir dels treballs es van documentar les restes de tres estructures, que se situarien cronològicament entre els segles XVI-XVIII, de les quals una es podria correspondre a les restes de la fonamentació de l'església del convent de Sant Josep. També es van localitzar una destacable seqüència de paviments d'argila i còdols, que s'ubicarien entre els segles XVI-XVII i que també estarien associats amb l'ús del convent.

Zona del mercat on s'ha dut a terme la intervenció arqueològica, amb les intervencions properes amb resultats positius

Any 2018. Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 625-628, 667-671, dirigida per Dídac Pàmies (Antequem, SL)²⁵. Els treballs arqueològics estaven vinculats a les obres d'ampliació de les parades i també del soterrani existent en una d'elles. A partir de la intervenció es van documentar les restes d'un mur que funcionava amb un pilar o contrafort, que se situaria cronològicament als segles XVI-XVIII. Per la seva ubicació cronològica, aquestes estructures podrien estar associades amb el convent de Sant Josep. D'un moment posterior es van localitzar diferents estructures associades amb conduccions d'aigua, que s'haurien bastit vers la segona meitat del segle XIX i que funcionaven amb un paviment de llambordes amb el que serien coetanis.

1.5. Motius de la intervenció

Com s'ha presentat anteriorment, l'actual mercat de la Boqueria (o de Sant Josep) està situat a la zona del *suburbium* de la ciutat de *Barcino*. En època medieval es va anar ampliant la ciutat, més enllà de la muralla romana, a partir dels diferents ravals i vila noves. A partir de la baixa edat mitjana (al segle XV) l'espai on se situa el mercat va quedar inclòs al recinte emmurallat de la ciutat. A finals del segle XVI es van establir en aquest punt els carmelites calçats, que van edificar i fundar el convent de sant Josep. El conjunt conventual va ser incendiat el 1835 i entre 1836-1840 es va definir la plaça de Sant Josep. En aquesta plaça s'hi va situar el mercat de Sant Josep, conegut popularment com mercat de la Boqueria, amb l'estructura metàl·lica que configura l'edifici actual que es va bastir a inicis del segle XX.

D'aquesta manera, l'espai on se situa el mercat s'inclou en una Zona d'Interès Arqueològic i d'alt valor històric. Tal i com estableix la normativa municipal, d'acord amb la legislació vigent en matèria de patrimoni, qualsevol actuació que comporti una afectació del subsol en aquesta zona suposa la realització d'una intervenció arqueològica, amb el caràcter de Preventiva.

1.6. Treballs realitzats. Objectius

Els treballs que s'han dut a terme han consistit en el seguiment directe, per part de l'arqueòloga, de l'excavació efectuada al subsol dels dos soterranis de la parada, per tal de reforçar els murs de tancament existents i regularitzar i situar a la mateixa cota els nivells de circulació dels dos espais. Aquesta excavació s'ha efectuat de manera manual per part d'un peó de l'empresa constructora que executa el projecte arquitectònic. Els murs de tancament dels dos soterranis no tenien

fonamentació i les seves cotes finals se situaven a poca profunditat respecte els paviments existents. Aquest fet ha motivat que, per motius de seguretat, s'excavés el subsol per trams, per tal de poder anar bastint les noves fonamentacions dels tancaments a mesura que s'anaven excavant els diferent trams. El nivell de circulació superior de la parada se situava a 10'48m snm, amb el del soterrani situat més a l'est (zona A) se situava a una cota de 8'44m snm (a 2'04m respecte el nivell de circulació de la parada), mentre que el nivell del de l'oest (zona B) a 9'28m snm (a 1'20m del paviment de la parada), amb una zona més a l'oest on el paviment estava a 8'42m snm (a 2'06m del paviment de la parada). L'excavació als dos soterranis s'ha finalitzat a 7'70m snm, que ha suposat un rebaix de 0'76m a l'est i 1'58m a l'oest.

Les estructures documentades en el marc de la present intervenció se situaven a poca profunditat respecte els nivells de circulació existents. El tipus d'excavació requerit per la seguretat en el desenvolupament de l'obra, a partir trams per a poder anar reforçant les fonamentacions, ha suposat que tan sols s'hagi pogut efectuar la documentació en extensió dels murs i nivells associats a les seves cotes superiors. Els treballs d'excavació i documentació dels murs i nivells associats, així com el desmuntatge dels murs, s'ha hagut d'anar efectuant a mesura que s'anaven excavant els diferents trams.

La majoria de les estructures localitzades quedaven totalment afectades pel projecte arquitectònic, exceptuant dos dels murs que quedaven afectats de manera parcial. Per tal de poder sol·licitar el tractament de les restes localitzades (desmuntatge total i parcial amb cobertura) a la Direcció General del Patrimoni Cultural, l'arqueòloga directora de la intervenció ha redactat el corresponent informe d'afectació de les restes per part del projecte d'obra. Un cop s'ha disposat de l'autorització de la Direcció General del Patrimoni Cultural s'ha procedit al desmuntatge dels murs i protecció i cobertura dels afectats parcialment.

Els objectius a nivell general de la intervenció arqueològica han estat la localització i documentació de les possibles restes situades al subsol de la parada. La seva documentació ha de permetre ampliar i completar les dades relacionades amb l'evolució històrica de l'espai on s'ha intervingut, per tal de poder ampliar i aprofundir en el conjunt de la història de la ciutat.

1.7. Metodologia

La metodologia que s'ha emprat és la proposada per E. Harris en les excavacions arqueològiques en extensió, adaptades a les particularitats específiques de la

intervenció. A partir d'aquesta, s'ha distingit cada estructura i nivell localitzats i se'ls ha donat un número identificador a cada un d'ells, anomenats Unitat Estratigràfica (UE).

De cada Unitat Estratigràfica s'ha realitzat una fitxa descriptiva, on s'indica la seva descripció, la relació estratigràfica amb les altres unitats, així com la seva possible funcionalitat i ubicació cronològica. Aquestes fitxes es presenten a l'annex I de la present memòria.

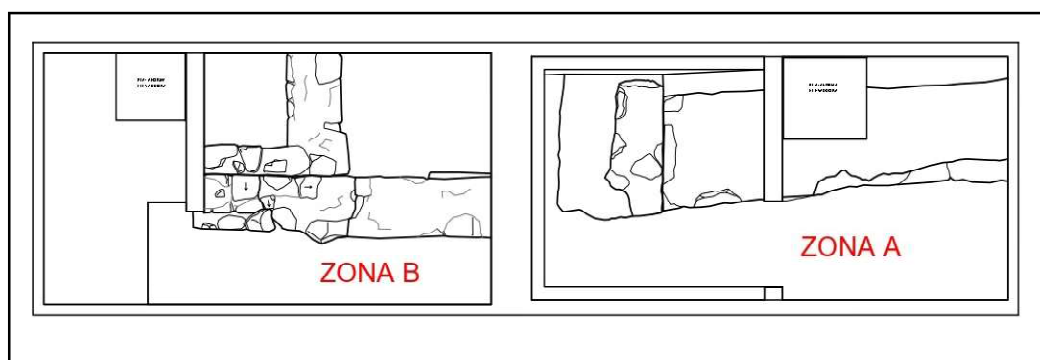
En relació a la numeració de les unitats estratigràfiques documentades, s'han diferenciat en relació a la zona on han estat localitzades. En aquest sentit, l'espai corresponent al soterrani tenia dues zones diferenciades, sense connexió entre elles. La zona ubicada a l'est ha estat identificada com a zona A i les unitats corresponents als murs i nivells documentats en aquesta àrea han estat enumerats a partir del número 100. L'altra zona se situava a l'oest i es correspon a la zona B i les unitats estratigràfiques documentades s'han enumerat a partir del número 200. Les unitats estratigràfiques corresponents als murs de tancament perimetrals dels espais han estat identificats a partir del número 1. D'aquesta manera, a partir de la numeració dels diferents estrats i estructures es pot identificar la zona on han estat localitzats, o si es corresponen als murs de tancament existents dels espais.

Els materials recuperats en cada estrat han estat separats en bosses diferenciades i han estat rentats, siglats i inventariats per tal d'aportar dades en relació a la cronologia relativa de cadascun d'ells. Per al siglat des materials s'ha utilitzat el codi del Servei d'Arqueologia de Barcelona (041/19) i amb el número de l'estrat on s'han recuperat els materials. Aquest inventari es presenta a l'annex II.

Així mateix, s'ha realitzat la documentació planimètrica (mitjançant plantes i seccions) i fotogràfica de les estructures i estrats localitzats. La documentació planimètrica es presenta a l'annex III, mentre que la fotogràfica, a l'annex IV.

2.RESULTATS

El conjunt del soterrani de la parada on s'ha dut la present intervenció tenia una planta rectangular (orientada est-oest) i estava dividit en dos espais a est i oest, que s'han identificat com a Zona A i Zona B (a est i oest respectivament). Els dos àmbits s'haurien definit possiblement a mitjans del segle XX i no estaven connectats entre ells. El mur que els dividia s'ha mantingut, així com l'envà interior situat a l'interior de cadascun, A la zona sud del mur que definia els dos espais s'ha obert una porta per a comunicar-los. L'accés a les dues zones s'efectuava des de l'interior de la parada mitjançant dos muntacàrregues que s'ubicaven als dos extrems de la mateixa. D'aquests dos muntacàrregues s'ha modificat el situat a l'oest, mentre que el de l'est ha estat desmuntat.

Planta general del soterrani, amb els dos àmbits i les estructures localitzades

La llargada de tot l'espai soterrat era de 9m, amb una amplada de 2'29m a la zona A i de 2'37m a la zona B. Com es presentarà a l'apartat relatiu a cadascun dels espais, els seus nivells de circulació se situaven a una alçada diferenciada respecte el nivell de circulació de la parada, que estava a 10'48m snm. A partir de les obres dutes a terme s'ha regularitzat la cota del nivell de circulació dels dos espais, amb una cota final d'excavació que se situava a 7'65m snm.

2.1. Zona A

La zona A es corresponia a l'espai soterrani situat més a l'est, que tenia una llargada de 4'48m i estava dividit en dos àmbits, a est i oest, que els separava un envà de totxanes lligades amb ciment (UE-04), de 17cm d'amplada. La comunicació entre els dos espais s'efectuava mitjançant una porta oberta a la zona sud d'aquest mur. Els murs que configuraven el seu tancament perimetral presentaven la mateixa factura constructiva que l'UE-04, amb una amplada de 15cm i han estat identificats

com a UE-02 (nord), UE-03 (sud), UE-01 (est) i UE-06 (oest). Com ja s'ha esmentat anteriorment, cap d'aquests tancaments presentava fonamentació i tots ells se situaven a 7-12cm per sota del nivell de circulació de l'espai. El mur de tancament oest (UE-06) contactava amb el mur est de la zona B (UE-07)

En aquesta zona A s'ha efectuat una excavació de 63-72cm de profunditat (plànols 3, 5 i 6: seccions A, B, E i F). Els dos murs documentats en aquesta zona (UE-105 i 106) han quedat parcialment afectats pel rebaix efectuat. Un cop assolida la cota requerida pel projecte d'obra, els dos murs han estat coberts amb geotèxtil i s'ha reblert l'espai mitjançant un nivell de graves.

Mur UE-106 a l'àmbit est de la zona A

A l'espai situat a l'est, el nivell de circulació el definia un paviment de rajoles quadrades (UE-101) disposades a junt seguit i lligades amb ciment, que alhora actuava de lligam entre les rajoles. La seva cota de localització se situava a 8'46m snm i tenia una potència de 6cm. Pel que fa l'espai situat a l'oest, s'hi ubicava una cambra frigorífica, que s'hauria instal·lat posteriorment a la

construcció de l'espai, amb el seu nivell de circulació que el configurava un paviment de ciment, que es recolzava al damunt d'un nivell de poliestirè expandit (porexpan) i que també revestia els murs de tancament de l'espai (UE-02, 03, 04 i 06). El conjunt del paviment amb el revestiment de poliestirè expandit s'han identificat com a UE-102 i cobria l'UE-101, amb un gruix de 6cm (a 8'52m snm).

Als dos àmbits per sota de l'UE-101 s'ha documentat l'UE-103, que es corresponia a un nivell de terra poc homogènia, de tonalitats marró fosc. La seva cota de localització se situava a 6cm (8'40m snm) de l'UE-101 i tenia una potència de 4-8cm. A nivell estratigràfic, l'UE-103 es lliurava a les cotes inferiors dels murs de tancament de l'espai i en algun punt algun tram dels murs se li assentava al damunt. Aquest estrat es correspondria a un rebliment que s'hauria format durant la construcció del soterrani, a mitjans del segle XX, que regularitzaria l'espai prèviament a la instal·lació de l'UE-101.

Per sota de l'UE-103 s'ha localitzat l'UE-104, que estava format per un estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i amb fragments de pedres petites i restes de morter de calç. L'UE-104 s'ha documentat a 10-14cm (8'36-8'32m snm) de l'UE-101 i la seva potència anava dels 4 als 30cm. Durant l'excavació de l'estrat s'han recuperat fragments de ceràmica oxidada i reduïda comuna, juntament amb ceràmica vidrada marró, melada i verda i, en menor proporció, ceràmica vidrada blanca amb decoració en verd i manganès i en blau; a banda d'aquests materials ceràmics, també s'ha recuperat algun plàstic. L'UE-104 cobria i es lliurava a les cotes superiors dels dos murs documentats en aquesta zona A (UE-105 i 106) i es correspondria a l'estrat de rebliment format a partir del seu desmuntatge, en el moment en què es van construir els soterranis, a mitjans del segle XX.

Els dos murs que cobria l'UE-104 han estat identificats com a UE-105 i 106 (plànol 2: planta general). Ambdós estaven bastits amb pedres de mida gran i mitjana, sense treballar o lleugerament desbastades per la cara exterior, disposades de manera poc regular i lligades amb abundant morter de calç de tonalitats ocres. El mateix morter, amb pedres de mida diversa i maons i fragments de maons, formava el reble

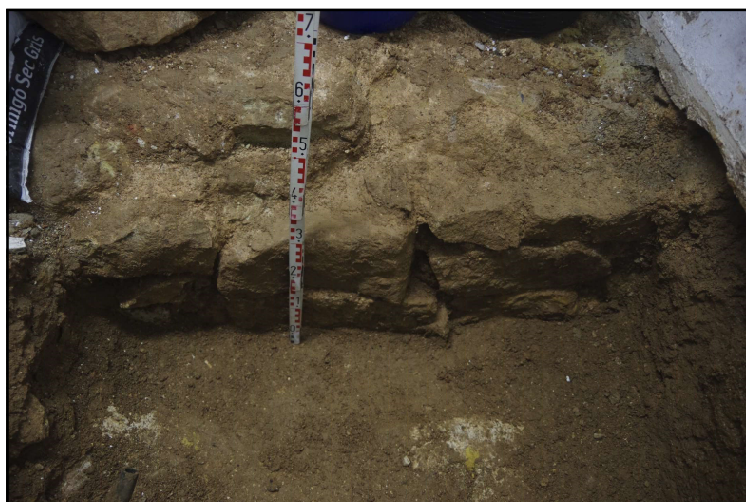
Extrem oest de l'UE-106, amb el contacte amb l'UE-105

interior dels murs. L'UE-106 s'ha documentat a la zona nord dels dos àmbits que configurava la zona A. El mur tenia una direcció est-oest, amb una lleugera desviació cap al nord-est i continuava més enllà del tancament est del soterrani. Se n'ha documentat una llargada de 3'34m i tenia una amplada de 0'95-1'04m. La cota de localització del mur se situava a 16cm de l'UE-101 (a 8'30m snm) i se n'ha documentat una alçada de 51cm, continuant per sota de la cota final d'excavació. A la cara sud de la zona central i est del mur la seva cota de localització se situava a 35cm de l'UE-101 (8'11m snm). La major part del mur se situava a l'interior de la seva rasa de fonamentació, UE-108, a la que reblia totalment. L'UE-108 tallava l'estrat situat per sota de l'UE-104 (UE-107).

Al seu extrem oest, el mur UE-106 es lliurava a l'UE-105, que s'iniciava en el punt de contacte amb l'UE-106 i tenia una direcció sud-nord, ubicant-se a la zona oest de l'espai. L'UE-105 tenia una amplada de 1m i se n'ha documentat una llargada de

l'40m continuant més enllà del tancament nord del soterrani. S'ha documentat a 18cm de l'UE-101 (8'28m snm) i se n'ha documentat una alçada de 56cm, continuant també per sota de la cota final del rebaix. Així mateix, les cotes centrals i inferiors de l'UE-105 se situaven a l'interior de la seva rasa de fonamentació, UE-109, que també tallava l'UE-107 i estava totalment reblerta pel mur.

Els murs UE-105 i 106 es correspondrien a dues fonamentacions, que s'haurien bastit en època moderna (entre els segles XVII-XVIII), tal i com ho indica la seva factura constructiva. Els dos murs formarien part del conjunt del convent de Sant Josep, que s'hauria començat a edificar a finals del segle XVI i definirien l'angle de tancament SO d'un possible àmbit, que se situaria al nord i del qual l'UE-106 en seria el mur sud i l'UE-105, l'oest. Més enllà d'aquest angle no s'ha documentat continuïtat dels dos murs en direcció sud o oest (a la zona B). Aquest fet podria indicar per una banda que l'espai situat al sud es correspongués a una zona exterior i, per tant, els murs UE-106 i UE-105 serien murs de façana. Per una altra banda, hi hauria la possibilitat que els murs UE-105 i 106 es correspongessin als murs divisoris de diferents espais

Alçat sud de l'UE-106

interiors, amb plantes diferenciades, d'una edificació, que tindrien plantes diferenciades; d'aquesta manera, l'espai situat al sud de l'UE-106 i a l'oest de l'UE-105 envoltaria el que queda tancat al SO pels dos murs. L'amplada destacable de les UE-105 i 106 podria indicar unes dimensions considerables de l'edificació o àmbits que configurarien.

En el conjunt del convent de Sant Josep, seguint les planimetries antigues que s'han consultat, la zona on s'ha dut a terme la intervenció arqueològica es correspondria a l'interior del recinte, a l'àrea on s'hi ubicaria la porteria d'accés al convent i el seu claustre, tot i que no es pot descartar que se situés a la zona de l'església, que se situava a l'est del claustre. En relació a les intervencions arqueològiques efectuades a l'entorn de la parada, a les situades al sud i a l'oest (parades 461-463 i 512-513, 514-517 respectivament) es van documentar murs de característiques molt similars als UE-105 i 106 i amb les mateixes orientacions. A la parada ubicada al sud es va localitzar un mur direcció sud-nord (JUAN 2016), que podria continuar el tancament definit per l'UE-105. Pel que fa a la parada de l'oest, es van documentar dos murs que definien

un angle de tancament (SÁNCHEZ 2011), amb el que presentava una direcció est-oest, que podria estar alineat amb l'UE-106 i el que estava orientat nord-sud que seria paral·lel a l'UE-105. El conjunt dels murs de la present intervenció, amb els del seu entorn no permet dibuixar de manera clara un àmbit diferenciat.

A partir de les dades que ens aporten la planimetria antiga, juntament amb les del conjunt de murs localitzats en aquesta àrea, apuntem a tall d'hipòtesi que els murs UE-105 i 106 es podrien correspondre a tancaments de la zona de la porteria d'accés al convent i els espais situats a la seva zona sud, que estarien en contacte amb el claustre. Tot i que l'espai intervingut se situa en una zona on també s'hi podria ubicar el tancament sud de l'església, la manca de continuïtat en direcció oest de l'UE-106 (que s'hauria de correspondre a aquest tancament sud) ens fa descartar aquesta possibilitat. Així mateix, la poca distància del mur UE-105 respecte el punt on s'hauria de situar la façana del mateix temple (a poca distància a l'est dels porxos de la plaça) ens fa també descartar que l'angle que configuraven les UE-105 i 106 es tractés al tancament SO de l'església.

Pel que fa a l'estrat que tallaven les fonamentacions dels dos murs (UE-108 i 109) s'ha identificat com a UE-107 i es corresponia a un nivell de terra sorrenca, de color marró-ataronjat, amb pedres de mida petita i algun nòdul de calç. L'UE-107 s'ha documentat a 30-45cm (8'16-8'01m snm) de l'UE-101 i se n'ha excavat una potència de 15-30cm, continuant per sota de la cota final del rebaix. Aquest nivell es correspondria a un rebliment, que s'hauria format (possiblement de manera natural) en un moment anterior a la construcció de les UE-105 i 106. L'UE-107 seria el mateix rebliment que les UE-220 i 221 localitzades a la zona 2.

Perfil del límit nord de l'excavació, un cop desmuntat l'UE-106, a primer terme

2.2. Zona B

L'espai soterrat ubicat a l'oest de la parada ha esta identificat com a zona B. La seva llargada era de 4'20m i, igual que la zona B, estava també dividit en dos àmbits a est i oest. L'envà que dividia les dues àrees (UE-10), així com els murs perimetrals de l'espai (UE-08 al nord, UE-09 al sud, UE-07 a l'est i UE-11 a l'oest) estaven bastits amb totxanes, lligades amb ciment. L'UE-10 tenia una amplada de 17cm i a la seva zona sud s'hi obria una porta, que permetia la comunicació entre els dos espais. Com també s'ha presentat en relació a la zona A, els murs perimetrals i interior d'aquesta zona no tenien fonamentació i es recolzaven al damunt d'un estrat de rebliment associat al moment de la construcció del soterrani (UE-203). La seva cota de localització se situava a 15-20cm respecte el nivell de circulació existent en el moment en què es van iniciar els treballs.

L'excavació en aquesta àrea ha assolit una profunditat de 1'65m respecte el nivell de circulació existent a l'àmbit situat a l'est i a 40cm respecte el de l'oest (plànols 4, 5 i 6: seccions C, D, E i F). La diferència de la potència del rebaix entre els dos àmbits ha estat motivada per l'alçada diferenciada dels seus nivells de circulació. Durant l'excavació, a l'espai situat a l'oest s'ha definit una rampa des del punt on s'hi

Espai situat a l'est a l'inici dels treballs

ubicava el muntacàrregues (que ha estat renovat) per tal d'assolir la cota projectada del nivell de circulació de la zona oest. Dels murs documentats a la zona B (UE-205, 206, 207, 208, 214, 222 i 226), dos han quedat afectats parcialment pels rebaixos previstos pel projecte (UE-207 i 208) i han estat protegits amb geotèxtil, mentre que la resta han quedat afectats totalment.

L'espai situat a l'est de la zona B tenia una alçada molt reduïda, de 1'20m amb la cota del seu nivell de circulació que se situava a 9'28m snm. Pel que fa a la zona oest, el seu nivell d'ús estava a 8'40m snm. El paviment que definia aquests dos nivells de circulació (UE-201) estava format per rajoles quadrades, disposades a junt seguit, que es recolzaven al damunt d'un nivell de ciment, que alhora actuava de lligam entre elles. Formava part de l'UE-201 l'escala de tres graons que permetia

salvar el desnivell existent entre els dos espais, així com l'estructura de totxanes lligades amb ciment al damunt de les quals es recolzaven les rajoles que configuraven els graons. El gruix de l'UE-201 era de 6-10cm tant a l'àrea est com a l'oest, mentre que l'estructura de l'escala tenia una potència màxima de 32cm.

Per sota de l'UE-201 s'ha documentat l'UE-202, que estava format per un nivell de terra poc homogènia i de tonalitats diverses. L'UE-202 s'ha documentat a 6-10cm del paviment (9'18m snm a l'est i 8'30m snm a l'oest) i tenia un gruix de 6-8cm. Aquest estrat es correspondria a un rebliment, que regularitzaria l'espai prèviament a la instal·lació del paviment UE-201. Tant el paviment com el rebliment se situarien cronològicament en el moment de la construcció del

Treballs d'excavació dels nivells superiors de la zona B

soterrani, a mitjans del segle XX. A la zona est, l'UE-202 cobria un nivell de terra sorrenca, de tonalitats ataronjades i poc compactada, que s'ha identificat com a UE-203. La cota de localització de l'estrat se situava a 18cm (9'10m snm) de l'UE-201 i el seu gruix era de 15cm a l'àrea central i nord de l'espai i de 45cm a la zona sud. Durant l'excavació d'aquest estrat s'han recuperat materials ceràmics corresponents a ceràmica oxidada i reduïda comunes, ceràmica vidrada verda, marró i melada, com ceràmica vidrada blanca amb decoració de reflexes metàl·lics, juntament amb fragments de fauna i de vidre. A nivell estratigràfic, l'UE-203 cobria i es lliurava a les cotes superiors dels murs documentats en aquesta zona i se li recolzaven al damunt els murs de tancament de l'espai.

Per la seva posició estratigràfica i característiques l'UE-203 es correspondria a un rebliment format durant la construcció del soterrani, a mitjans del segle XX, un cop desmuntats els murs de cronologia anterior localitzats en aquesta àrea. La diferència de gruix de l'estrat a la zona sud respecte la nord podria estar associada al fet que es rebaixés més la part de l'espai situat al sud (a partir de l'àmbit ubicat a l'oest), ja que d'inici es preveïés profunditzar més l'excavació; durant aquest rebaix inicial al sud s'haurien localitzat els murs documentats a la present intervenció, fet que hauria motivat que s'aturés el rebaix, alhora justificaria la diferència de cota del nivell de circulació existent a la zona est respecte l'oest.

Els murs coberts per l'UE-203 (UE-205, 206, 207 i 208) presentaven la mateixa factura constructiva i estaven bastits amb pedres de mida petita i mitjana, escairades per la cara exterior, lligades amb abundant morter de calç, de tonalitats ocre i gra fi. La disposició del parament a les cares exteriors dels murs era força regular, amb les pedres petites que es combinaven amb les mitjanes per a salvar la diferència de mida de les primeres. La part interior del mur estava reblerta amb el mateix morter i alguna pedra petita. Per les seves característiques constructives, així com pels materials recuperats en els nivells associats, ubiquem el moment de la construcció i ús d'aquests murs vers el segle XVI, prèviament a la construcció del convent de Sant Josep.

Alçat de la cara sud del mur UE-105, amb el mur perpendicular anterior (UE-214)

La part documentada dels murs es correspondria a les seves cotes inferiors i fonamentacions, amb dos d'ells (UE-207 i 208) que definien el perímetre d'una fossa sèptica al nord-oest i un altre (UE-206), que possiblement també tancaria pel nord una fossa sèptica ubicada al sud-est. En el moment en què es va edificar el convent de Sant Josep, a finals del segle XVI-inicis del

segle XVII, tots els murs documentats en aquesta zona B haurien estat desmuntats i amortitzats. Aquesta dada s'apunta tant pels materials recuperats en els nivells vinculats als murs, així com pel fet que el tipus d'estructura que definirien (fosses sèptiques) no s'ubicarien a l'àrea del convent posterior (possiblement àmbits de la zona de la porteria d'accés al seu interior).

A la zona central-sud de l'espai s'han documentat els murs UE-205 i 206, que tenien la mateixa direcció est-oest i eren solidaris estratigràficament. Els dos murs s'han identificat per la diferència que presentaven en relació a la seva amplada. En aquest sentit, l'UE-205 tenia una amplada de 52-55cm, mentre que la de l'UE-206 era de 60cm. En relació a aquests dos murs, cal destacar que en el cas que el mur est-oest documentat a la zona A (UE-106) hagués continuat cap a la zona B hauria suposat el desmuntatge dels murs UE-105 i 106. Ambdós murs serien també solidaris estratigràficament amb un mur que discorreria en direcció sud i del qual se n'ha documentat el seu arrencament. El contacte entre els UE-205 i 206 s'ubicava a la

zona central-oest, amb l'UE-205 que continuava en direcció oest, amb una llargada documentada de 1'20m. La continuació d'aquest mur en direcció oest s'hauria desmuntat ja que com hem esmentat a l'àmbit situat a l'oest el paviment UE-201 se situava a una cota més baixa. La cota de localització de l'UE-205 se situava a 17cm (9'11m snm) de l'UE-201 i la seva alçada conservada era de 1'10m, quedant tot ell afectat pel rebaix de l'obra.

A la seva cara nord, al mur UE-205 se li lliurava el mur UE-208, que tenia una amplada de 30cm. D'aquest mur se n'ha documentat una llargada de 86cm i continuava més enllà en direcció oest. En aquest sentit, a l'àrea oest d'aquesta zona B s'han documentat les cotes

inferiors del mur, per sota del nivell de circulació existent, continuant per sota de la cota final del rebaix. Aquesta continuació del mur en direcció oest tan sols s'ha pogut documentar per la seva cara sud, ja que a la cara nord i interior s'hi situava el muntacàrregues que ha estat reparat, sense que s'hagi efectuat cap rebaix en aquest punt.

Murs UE-205, 207 i 208

Al seu extrem est, l'UE-208 era solidari estratigràficament amb el mur UE-207, que tenia una direcció sud-nord i continuava més enllà del límit de l'espai. L'UE-208 tenia una amplada de 50cm a les cotes superiors i definia un perfil irregular per la seva cara exterior (est), amb la seva amplada que anava augmentant fins a 65cm a les cotes centrals, que es reduïa novament a la part inferior. L'angle de contacte dels UE-207 i 208 es lliurava a l'UE-205 i a l'UE-206. Els murs UE-207 i 206 s'han localitzat a la mateixa cota que el mur UE-205 i se n'ha documentat una alçada de 1'56m, continuant per sota de la cota final de l'excavació. La cara interior dels dos murs presentava restes d'un revestiment de morter de calç. Aquests dos murs es correspondrien al tancament sud i est d'una fossa sèptica, l'estratigrafia de la qual es presentarà més endavant.

Pel que fa a l'UE-206 continuava en direcció oest des del punt de contacte amb l'UE-205 i fins al tancament est de l'espai (UE-07). La llargada documentada de l'UE-206 era de 1'54m, sense continuïtat en direcció est, ja a l'espai corresponent a la

zona A on el nivell de circulació existent (UE-101) se situava a una cota inferior respecte la cota final del mur. L'UE-206 s'ha documentat a 7cm (UE-9'21m snm) de l'UE-201 i tenia una alçada de 80cm. La cara sud del mur presenta un revestiment de morter de calç, de les mateixes característiques que les del lligam del mur. La presència d'aquest revestiment ens fa apuntar la possibilitat que la cara sud del mur funcionés com a tancament d'una fossa sèptica. Aquesta fossa estaria reparant i substituint una fossa anterior (dels segles XIV-XV), a la que estaria associada el mur al damunt del qual es recolzava la zona sud de l'UE-206 (UE-226).

La presència dels murs UE-205, 206 i 208, així com l'arrencament del mur que era solidari estratigràficament amb els dos primers ha suposat que l'estratigrafia documentada fos diferent a cadascun dels espais que definien. D'aquesta manera, l'espai definit pels murs UE-207 i 208 com ja s'ha presentat es correspondria a una fossa sèptica, de la qual se n'han documentat les seves cotes centrals i inferiors, que hauria estat en ús al segle XVI, anteriorment a la construcció del convent.

Mur UE-206, amb l'UE.205 al fons

A l'interior d'aquesta estructura, per sota de l'UE-203 s'ha documentat l'UE-203A que es correspondria a un estrat de terra sorrenca, de tonalitats vermelloses i bastant compactada, amb presència de pedres de mida petita i restes de morter de calç. La seva cota de localització se situava a 12cm (9'16m snm) de l'UE-201 i tenia una potència de 26-55cm, ja que l'estrat que se situava per sota (UE-215) definia una pendent direcció est-oest). Durant l'excavació de l'UE-203A s'han recuperat materials ceràmics, corresponents a ceràmica oxidada i reduïda comuna, ceràmica vidrada blanca amb decoració de reflex metàl·lic i en verd i manganès, vidrada blanca (que hauria perdut la decoració en blau o de reflexes metàl·lics), vidrada verda i marró, així com ceràmica vidrada blava italiana (maiolica ligure); en el mateix estrat també s'han recuperat, en menys nombre, fragments de vidre i restes de fauna. L'UE-203A es correspondria a un rebliment d'amortització de la fossa sèptica associada amb els murs UE-207 i 208.

L'UE-203A cobria un nivell de terra sorrenca, amb abundants restes de morter de calç, que s'ha identificat com a UE-215. Aquest estrat se situava a 38-62cm (8'9-

8'66m snm) respecte l'UE-201, amb les seves cotes superiors que definien una pendent d'est a oest. A partir d'aquesta pendent, la formació de l'UE-215 s'hauria produït a partir d'un abocament des de l'est i es podria correspondre a un rebliment inicial del moment de l'amortització de la fossa sèptica.

Per sota de l'UE-215 s'ha localitzat l'UE-216, que estava formada per un nivell de terra sorrenca, de tonalitats vermelles i poc compactada. La cota de localització de l'UE-216 se situava a 64-78cm (8'64m-8'5m snm) de l'UE-201 i definia també una pendent d'est a oest. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar ceràmica vidrada blanca amb possible decoració de reflex metàl·lic. L'UE-216 es correspondria a un rebliment associat amb l'amortització inicial de la fossa sèptica i que, com l'UE-

215, s'hauria format a partir d'un abocament des de l'est. La cronologia d'aquests dos estrats se situaria cronològicament a finals del segle XVI-inicis del segle XVII en el moment en què la fossa sèptica hauria estat amortitzada, prèviament o durant la construcció del convent de Sant Josep.

Secció del límit de l'excavació de la fossa sèptica

Un cop retirada l'UE-216 s'ha localitzat l'UE-230, que se situava a les cotes inferiors de la fossa sèptica. L'UE-230 la formava un nivell de terra poc homogènia, de tonalitats vermelles, verdes i grises i amb punts d'acumulacions d'argila cendrosa. La seva cota de localització se situava a 78-96cm (8'5-8'332m snm) de l'UE-201 i tenia una potència de 84-62cm, amb una lleugera pendent est-oest. L'excavació d'aquest estrat ha permès recuperar un nombre destacable de materials ceràmics, dels quals destacava la ceràmica de reflex metàl·lic, juntament amb ceràmica vidrada verda i marró i ceràmica oxidada i reduïda comuna; també

s'han recuperat fragments de metall (ferro i bronze), així com restes faunístiques i closques d'ous. Per les característiques del sediment que configurava l'UE-230 considerem que es tractaria del nivell que s'hauria format durant l'ús de la fossa sèptica, a partir de les diferents deposicions de residus. La seva cronologia la situem vers el segle XVI, en un moment anterior a la instal·lació dels carmelites descalços.

Les cotes superiors de l'UE-230, així com els estrats que se situaven per damunt (UE-203A, 215 i 216) estaven tallats (trencament UE-237) a la zona on se situava el mur que dividia la zona (UE-10). Aquest trencament s'ha documentat per la seva cara est i tindria una planta rectangular, arribant fins a una cota de 1'08m (8'20m snm) respecte l'UE-201. Al seu interior s'hi situava una estructura de maons i ciment (UE-217) que reblia totalment l'UE-237 i que presentava alguna intrusió de totxanes i una biga de ferro. Al damunt de l'UE-237 s'hi recolzava el mur que dividia a est i oest la zona A, UE-10. Possiblement l'UE-237 es correspondria a la fonamentació d'una de les estructures de coberta del mercat, que discorria pel nord respecte el soterrani i que continuava per damunt de la coberta de la parada.

Per sota de l'UE-230 s'ha documentat un nivell paviment de morter de calç, que ha estat identificat com a UE-231. Aquest paviment s'ha documentat a 1'60m (7'68m snm) de l'UE-201 i en aquesta cota s'ha finalitzat l'excavació de l'espai en aquest punt. L'UE-231 es correspondria al paviment de base de la fossa sèptica. En aquest sentit, el morter de calç que configurava el paviment presentava una coloració verdosa-grisosa, pel contacte de l'UE-230.

A la zona sud-est respecte els murs UE-205 i 206, per sota de l'UE-203 s'ha documentat l'UE-212, que estava format per un nivell de terra sorrenca, poc compactada i amb una alta proporció de restes de morter de calç, juntament amb fragments de maons i pedres de mida petita. L'UE-212 s'ha documentat a 15cm (9'13m snm) de l'UE-201 i tenia una potència de 65cm. Aquest estrat reblia un trencament (UE-219), que se situava en aquesta àrea. L'UE-219 tenia una llargada de 1'75m i el seu extrem oest se situava a l'arrencament del mur que era solidari pel sud amb els murs UE-205 i 206. D'aquesta manera, l'UE-219 es correspondria al desmuntatge del mur i dels estrats que se situaven a l'espai definit per aquest (a l'oest) i l'UE-206 al sud. Com s'ha esmentat anteriorment, l'espai definit pels dos murs es correspondria a una fossa sèptica, de la qual el trencament UE-219 hauria també afectat el seu rebliment interior. En aquest sentit, la cota final de l'UE-219 se situava al nivell inferior del revestiment de l'UE-206.

Perfil de les UE-212, 223, 224, amb revestiment del mur UE-206 i el mur anterior UE-226

D'aquesta fossa sèptica se n'haurien documentat les cotes inferiors del seu rebliment, que no haurien quedat afectat pel trencament UE-219. En aquest sentit, per sota del rebliment UE-212 s'ha documentat l'UE-223, que estava format per un nivell de terra argilosa de tonalitats vermelles i bastant compactada. La seva cota de localització se situava a 80cm (9'28m snm) de l'UE-201 i tenia un gruix de 6-8cm. A la zona propera al mur UE-206, l'UE-223 cobria les restes d'un nivell de morter de calç, UE-224, que es lliurava a les cotes inferiors del mur. L'UE-224 es correspondria a les possibles restes de morter de calç associades amb el procés de construcció de l'UE-206 i del seu revestiment.

Alçats murs UE-226, 224 i UE-206

El trencament UE-219 hauria afectat també al punt on el mur desmuntat es recolzava al damunt d'un mur anterior (UE-214), que funcionava amb el mur al damunt del qual s'assentava l'UE-206 (UE-226) i amb un mur (UE-222) que discorria en paral·lel respecte l'UE-214. Aquests tres murs (UE-214, 222 i 226) presentaven la mateixa factura constructiva i eren solidaris estratigràficament en els punts on contactaven. Tots ells estaven bastits amb pedres de mida mitjana, ben escairades per la cara exterior i disposades de manera regular. El morter de lligam era de color vermell, per la presència d'una alta proporció d'argila. La cronologia dels tres murs se situaria vers el segle XIV-XV i serien anteriors als murs UE-205, 206, 207 i 208. El conjunt dels UE-214, 222 i 226 es correspondrien respectivament als tancaments oest, est i nord d'una fossa sèptica, que continuaria més enllà

del límit sud del soterrani. La cota final dels tres murs era la mateixa que la del final de l'excavació, fet que ha suposat que s'hagin desmuntat.

El mur UE-226 tenia una direcció est-oest i s'ha documentat a 87cm (8'41m snm) de l'UE-201, amb una alçada de 78cm i una llargada de 1'25m. La seva amplada era de 26cm i com s'ha esmentat anteriorment, la cara sud del mur de l'UE-206 se li assentava al damunt. Les cotes inferiors de l'UE-226, així com la major part de la seva cara nord reblen un trencament (UE-229) a dos estrats de rebliment que serien anteriors a la construcció de la fossa sèptica (UE-220 i 221). A l'extrem oest, l'UE-226 contactava amb el mur UE-214, que presentava una direcció nord-sud, continuant més enllà del

límit sud del soterrani, amb una llargada documentada de 60cm. L'UE-214 s'ha localitzat a 98cm (8'3m snm) de l'UE-201 i tenia una alçada de 52cm i una amplada de 54cm. Les seves cotes inferiors se situaven a l'interior d'un trencament, UE-227, al que el mur reblia totalment. Al damunt de l'UE-214 s'hi recolzaria el mur que contactava pel sud amb els UE-205 i 206 i que hauria estat desmuntat pel trencament UE-218. Possiblement aquest mateix trencament hauria afectat les cotes superiors dels murs UE-214 i 222. Aquest darrer mur contactava amb l'extrem est de l'UE-206 i discorria en paral·lel de l'UE-214, amb una distància entre els dos tancaments de 1'16m.

El mur UE-222 s'ha localitzat a la mateixa cota que l'UE-214 i tenia la mateixa llargada, continuant també més enllà del límit sud del soterrani. Del mur UE-222 se n'ha documentat una amplada de 32cm, amb la seva cara est que se situaria per sota del tancament oest de la zona A (UE-06) i hauria estat desmuntada en el moment en què es va construir aquest mur. Les cotes inferiors de l'UE-222 se situaven a l'interior d'un trencament, UE-228, al que reblia totalment.

A l'interior de l'espai definit pels murs UE-214, 222 i 226 s'ha documentat l'UE-225, que es corresponia a un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles i amb punts d'acumulacions de cendres i argila de color verdós. L'UE-225 s'ha localitzat a 1'02m (8'26m snm) de l'UE-201 i tenia una potència de 49cm. Durant l'excavació d'aquest estrat s'han recuperat un nombre

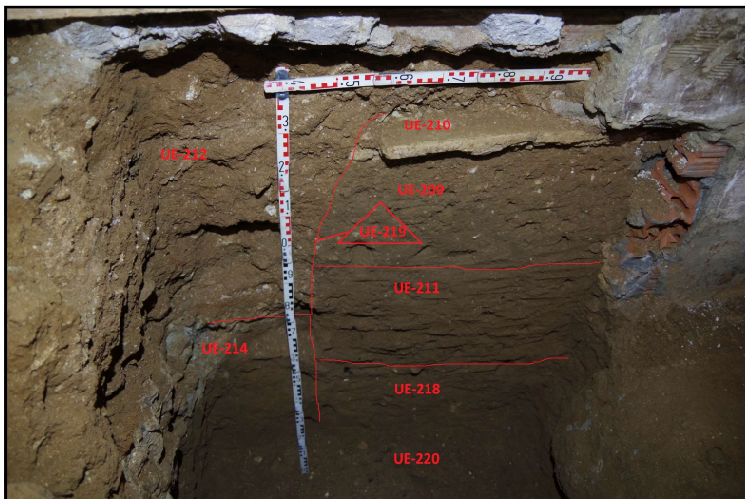
Perfil de l'UE-225, lliurant-se a l'UE-226

destacable de materials ceràmics, que es corresponien a ceràmica vidrada blanca amb decoració en verd i manganès i de reflexes metàl·lics, juntament amb ceràmica comuna oxidada i reduïda comunes (un dels fragments de cronologia medieval), així com ceràmica vidrada verda i marró. Aquest estrat s'hauria format a partir de la deposició de residus a l'interior de la fossa sèptica, possiblement al segle XV.

Per sota de l'UE-225 si situava el nivell anterior a la construcció de la fossa sèptica associada amb els murs UE-214, 222 i 226. Aquest estrat anterior s'ha identificat com a UE-221 i estava format per un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. L'UE-221 s'ha documentat a tot l'espai, exceptuant al nord-

oest on hi havia la fossa vinculada amb els UE-207 i 208. En aquesta àrea sud-est la seva cota de localització se situava a un nivell lleugerament inferior a la resta de l'espai (a 1'52m de l'UE-201), ja que en el moment de construir la fossa sèptica s'hauria efectuat un rebaix de 5-8cm de l'UE-221. La presència d'aquesta estructura ha motivat que les cotes superiors de l'UE-221 presentés una tonalitat vermellosa i verdosa. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació, continuant per sota de la cota final assolida. L'UE-221 es correspondria a un rebliment (possiblement el mateix rebliment que l'UE-107 de la zona A), que seria anterior a la construcció dels murs de cronologia baix-medieval.

A l'oest respecte el mur UE-214, el trencament UE-219 hauria afectat el contacte dels estrats situats en aquest punt amb aquest mur i el que se situaria per damunt. D'aquets estrats, el que se situava per sota de l'UE-203 s'ha identificat com a UE-209, que estava format per un nivell de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc i bastant compactada.

Perfil del límit de l'excavació al sud-oest

L'UE-209 s'ha documentat a 48cm (8'80m snm) del nivell de circulació existent i tenia una potència de 28cm. Durant l'excavació de l'UE-209 es va recuperar un fragment de ceràmica vidrada marró i un de fauna. Aquest estrat es correspondria a un rebliment, que s'hauria format posteriorment a la construcció del mur UE-205, al qual es lliura.

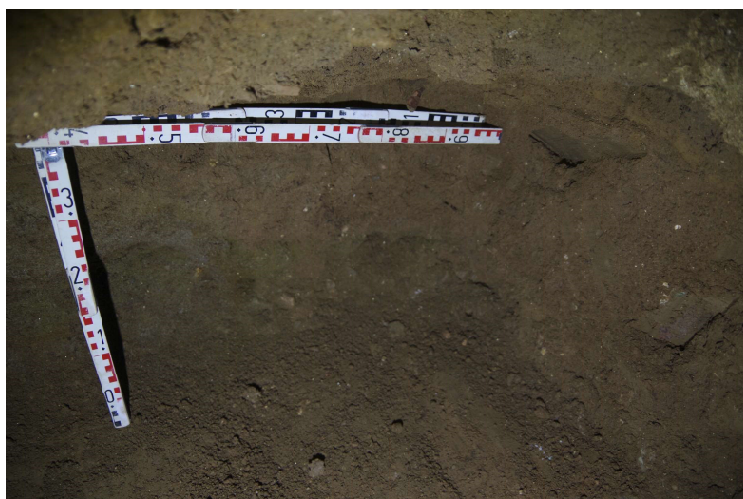
L'UE-209 podria haver actuat de regularització prèvia i preparació d'un nivell de circulació que hauria funcionat amb el mur UE-205 i del qual se n'han observat les seves restes al límit sud del soterrani. Aquest nivell de circulació es correspondria a un paviment de cairons, UE-210, que estaven lligats amb morter de calç, que alhora actuava de base del paviment. L'UE-210 s'ha documentat a 31cm (8'97m snm) de l'UE-201 i tenia una potència de 6cm. Els rebaixos associats amb la construcció del soterrani haurien suposat el desmuntatge del paviment.

Per sota de l'UE-209 s'ha documentat l'UE-211, que el definia un estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i amb pedres de petites dimensions. La seva cota de localització se situava a 78cm (8'5m snm) del nivell de circulació existent i tenia un gruix de 28cm. Durant l'excavació d'aquest estrat s'ha recuperat un fragment de

ceràmica vidrada melada. A nivell estratigràfic, l'UE-211 es lliurava al mur UE-205, fet que indica la posterioritat de formació de l'estrat respecte el mur. A partir d'aquest fet, considerem que l'UE-211 es correspondria a un rebliment, que s'hauria format posteriorment a la construcció de l'UE-205. L'UE-209 cobria un estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i bastant compactada, que ha estat identificat com a UE-218. Aquest nivell se situava a 1'07m (8'21m snm) de l'UE-201 i tenia una potència de 14cm. L'UE-218 es lliurava a les cotes inferiors de l'UE-205 i es correspondria a un rebliment format en el moment inicial de la construcció del mur, o durant el procés de la seva construcció, al segle XVI.

L'UE-218 cobria l'UE-220, que estava formada per un nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. Aquest estrat s'ha documentat també al nord-est de l'espai. La cota de localització de l'UE-220 al sud-oest se situava a 1'19m (8'09m snm) respecte el nivell de circulació existent i tenia una potència de 26-30cm. Durant l'excavació d'aquest estrat s'han recuperat materials arqueològics, que es corresponien a ceràmica vidrada blanca amb decoració en verd i manganès, juntament amb ceràmica oxidada comuna (amb algun fragment que hauria perdut el possible vidrat) i un fragment de restes faunístiques. A nivell estratigràfic, a l'UE-220 se li recolzava el mur UE-205 al damunt i estava tallat per les rases dels murs UE-214 (UE-227) i 226 (UE-229). Aquest estrat es correspondria a un rebliment format en un moment anterior a la construcció dels murs baix medievals i es podria correspondre al mateix rebliment que l'UE-107 documentat a la zona A. Al nord-oest i sud-est, la construcció de les dues fosses sèptiques documentades han suposat que l'UE-220 no s'hagi documentat.

Per sota de l'UE-220 s'ha localitzat l'UE-221, que ja ha estat presentat en relació a l'estratigrafia localitzada al sud-est. La cota de localització de l'UE-221 al sud-oest s'ubicava a 1'46m snm (7'82m snm) i se n'ha excavat un gruix de 12cm, continuant per sota de la cota requerida per l'obra. Tal i com s'ha presentat anteriorment, l'UE-221 es correspondria també a un

Detall de l'UE-221 per sota del mur UE-205, amb les coloracions associades al contacte amb la fossa sèptica

rebliment anterior a la construcció dels murs baix medievals, que també estava tallat per les seves fonamentacions. A l'àrea sud-oest, per sota del mur UE-205 i en el punt

on estava tallada pel mur UE-208, l'UE-221 presentava unes tonalitats més verdoses i grises per la possible filtració dels residus vinculats amb la fossa que tancava pel sud l'UE-208.

A l'àrea nord-est d'aquesta zona B, per sota de l'UE-203 s'ha localitzat l'UE-213, que estava formada per un estrat de terra sorrenca, poc compactada, amb una alta proporció de fragments de maons, pedres de mida petita i restes de morter de calç. L'UE-213 se situava a 20cm (9'08m snm) de l'UE-201 i tenia una potència de 18-26cm. Formant part d'aquest estrat s'han recuperat dos fragments de fons i panxa d'un bací, de ceràmica vidrada verda. A nivell estratigràfic, l'UE-213 es lliurava als murs UE-206 i 207, fet que indica la posterioritat de la formació de l'estrat. D'aquesta manera, l'UE-213 s'hauria format al segle XVI i es correspondria a un rebliment associat al moment de la construcció dels murs.

UE-204

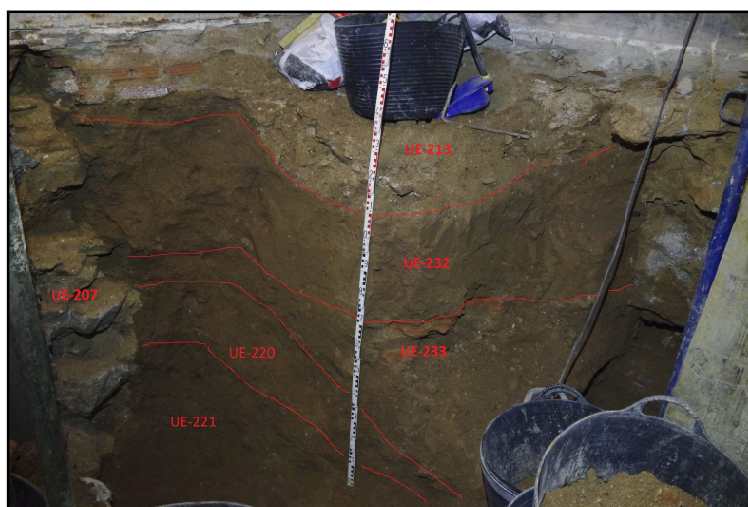
A la zona de contacte amb la cara nord del mur UE-206, l'UE-213 estava coberta per un nivell de morter de calç (UE-204), que presentava les mateixes característiques que les del lligam dels murs i de les restes de morter que formaven l'UE-213. L'UE-204 estava cobert per l'UE-203 i s'ha documentat a 18cm (9'10m snm) de l'UE-201 i tenia un gruix de 4-11cm, amb més potència a la zona on es

lliurava a l'UE-206. Per les seves característiques, ubicació i posició estratigràfica, considerem que l'UE-204 podria estar associada al procés de construcció de l'UE-206 i es correspondria a una acumulació del morter utilitzat durant aquest procés. Hi hauria també la possibilitat que l'UE-204 es correspongués a la base d'alguna estructura que es lliuraria a la cara nord del mur.

Per sota de l'UE-213 s'ha localitzat un nivell de terra argilosa de tonalitats ataronjades i bastant compactada, que s'ha identificat com a UE-232. Aquest estrat s'ha documentat a 48-55cm (8'73-8'80m snm) del nivell de circulació existent i tenia una potència de 35-40cm. Durant l'excavació de l'UE-232 s'han recuperat materials arqueològics, que es corresponien a ceràmica de reflex metàl·lic i vidrada marró, així com restes faunístiques. A nivell estratigràfic, es lliurava a les cotes inferiors del

mur UE-206 i centrals de l'UE-207. A partir d'aquesta posició estratigràfica, l'UE-232 es correspondria a un rebliment format posteriorment o durant a la construcció dels murs UE-206 i 207, al segle XVI, que hauria servit per a pujar els nivells.

L'UE-232 cobria l'UE-233, que la definia un nivell de terra sorrenca, de tonalitats ocres i bastant compactada. A la zona propera a l'oest del mur UE-206 formen part de l'UE-233 les restes d'una possible estructura (de reduïdes dimensions), que estava bastida amb dos maons plans, lligats amb morter de color ocre-grisós. Aquesta possible estructura es podria correspondre a una canalització, que hauria estat amortitzada mitjançant el mateix nivell que configura l'UE-233. La cota de localització de l'estrat se situava a 88cm (8'40m snm) de l'UE-201 i tenia una potència de 30-34cm. A nivell estratigràfic, l'UE-233 estava tallada per la rasa associada amb el mur UE-207 (UE-234) i el mur UE-206 se li assentava al damunt. D'aquesta manera, l'UE-233 es correspondria a un rebliment que s'hauria format en un moment previ a la construcció dels murs UE-206 i 207, al segle XVI, que podria amortitzar les estructures anteriors situades en aquesta àrea.

Perfil de la zona NE durant la seva excavació

Per sota de l'UE-233 s'ha documentat l'UE-220, ja presentada en relació a l'àrea sud-oest, que al nord del mur UE-206 s'ha localitzat a 1'20m (8'08m snm) de l'UE-201 i tenia un gruix de 30-34cm. Com també s'ha presentat anteriorment, l'UE-220 cobria l'UE-221, que se situava a 1'50m (7'78m snm) del nivell de circulació de l'espai i en aquesta àrea se n'ha excavat una potència de 18-20cm, continuant per sota de la cota final del rebaix. Ambdós estrats serien rebliments previs a la construcció dels murs de cronologia baix-medievals localitzats a la zona B i es correspondrien al mateix rebliment, UE-107, documentat a la zona A.

3. CONCLUSIONS

La intervenció arqueològica que s'ha dut a terme al subsol de la parada dels números 471 al 476 del mercat de la Boqueria, a la plaça de Sant Josep de Barcelona (Barcelonès), estava associada a les obres de reforma que s'hi han dut a terme. Aquestes han consistit en els rebaixos efectuats al soterrani de la parada, per tal de reforçar els seus murs de tancament perimetrals, així com regularitzar els nivells de circulació dels dos àmbits diferenciats, a est i oest, que configuraven el soterrani. Els treballs arqueològics s'han dut a terme entre els mesos d'abril al juliol de l'any 2019 i han consistit en el control arqueològic dels moviments de terra i l'excavació i documentació dels murs i estructures localitzats.

Aquestes estructures es corresponien a murs i fonamentacions, que se situarien cronològicament en tres moments constructius: els segles XIV-XV, el segle XVI i a partir de finals del segle XVI i el segle XVII. El conjunt d'aquests murs han quedat totalment o parcialment afectats pel projecte d'obra, amb aquests darrers que han estat protegits amb geotèxtil. Aquests desmuntatges i cobertura s'han dut a terme un cop s'ha disposat de la corresponent autorització de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya.

L'àrea on se situa l'actual mercat de la Boqueria formava part del *suburbium* de la ciutat romana de *Barcino*, fundada per l'emperador August, vers l'any 10aC, i se situava a la zona exterior nord-oest del recinte emmurallat de la ciutat. Durant l'edat mitjana la ciutat va anar creixent a l'exterior respecte el recinte emmurallat i es van anar definint diferents àrees d'ocupació, una de les quals es correspondria a la que se situa l'actual mercat de la Boqueria. Aquesta zona va quedar inclosa a l'ampliació de la muralla en direcció oest, duta a terme al segle XIV.

Les estructures més antigues localitzades en la present intervenció es correspondrien a aquesta ocupació baix medieval de la zona exterior respecte la muralla romana. Aquestes es corresponien a les cotes inferiors de tres murs associats al tancament d'una fossa sèptica, que s'han localitzat al sud-est de l'espai soterrat ubicat més a l'oest. Els tres murs definirien els tancaments nord, est i oest, amb el tancament i la zona sud de la fossa que se situarien més enllà del límit sud del soterrani. Aquests murs estaven bastits amb pedres de mida mitjana, ben escairades per la cara exterior, disposades de manera regular i lligades amb morter de calç de tonalitats vermelles. La cronologia de la seva construcció i ús se situaria als segles XIV-XV. Aquesta contextualització cronològica s'ha determinat a partir de la factura constructiva dels murs, juntament amb els materials ceràmics recuperats al rebliment interior de

l'estructura que configuraven. La fossa sèptica es correspondria a un element que funcionaria amb alguna edificació d'àmbit domèstic, ubicada en aquesta zona i se situaria a la seva part posterior, per sota del nivell de circulació que no s'ha conservat.

El següent moment constructiu identificat s'ubicaria cronològicament al segle XVI, amb les restes associades a aquest període que també s'han documentat a l'espai del soterrani situat a l'oest. Aquestes restes es correspondrien a murs de tancament vinculats a la divisió de dos espais, així com a estructures soterrades (una fossa sèptica i una possible fossa o dipòsit). El conjunt de les estructures possiblement formarien part d'un habitatge. La part documentada dels murs serien les seves cotes inferiors, sense restes dels seus nivells de circulació. Tots ells presentaven la mateixa factura constructiva, a base de pedres de mida mitjana i petita, amb algun maó, disposades amb certa regularitat i lligades amb morter de calç de tonalitats ocres. Les característiques dels murs han permès apuntar la seva cronologia, juntament amb la relació estratigràfica amb els murs del període anterior i els materials recuperats al rebliment de la fossa sèptica.

El tancament que dividia els dos espais a nord i sud tenia una direcció est-oest i estava definit mitjançant dos murs, que si bé eren solidaris estratigràficament presentaven una amplada diferenciada. A l'àrea ubicada al nord-oest s'ha localitzat la fossa sèptica, el mur sud de la qual es lliurava al mur divisor dels espais. D'aquesta fossa se n'ha documentat el seu angle sud-est, continuant més enllà del límit nord i oest del soterrani. Els murs sud i est localitzats continuaven també per sota de la cota final del rebaix. A l'interior de la fossa s'han recuperat un nombre destacable de materials ceràmics (de reflexes metàl·lics i vidrada verda i marró). A les cotes inferiors de l'excavació efectuada s'ha documentat la base de l'estructura, que estava definida amb paviment de morter de calç.

A la zona sud-oest, la fossa de cronologia anterior hauria estat substituïda per una altra estructura soterrada, que es correspondria a una possible fossa o a un dipòsit. D'aquesta se n'ha documentat el seu mur nord, que es corresponia al mur que dividia els espais i que s'assentava parcialment al damunt del mur nord de la fossa baix medieval. La cara interior del mur respecte l'estructura (cara sud) presentava un revestiment de morter de calç. El tancament oest i possiblement l'est també es recolzarien al damunt dels murs de la fossa anterior i haurien estat desmuntats en el moment de l'amortització de l'estructura o en un moment posterior. L'arrencament del tancament oest s'observava en el punt on era solidari estratigràficament amb el mur nord. A la part exterior respecte les dues estructures soterrades, s'han documentat diferents nivells associats amb la construcció dels murs, així com estrats anteriors.

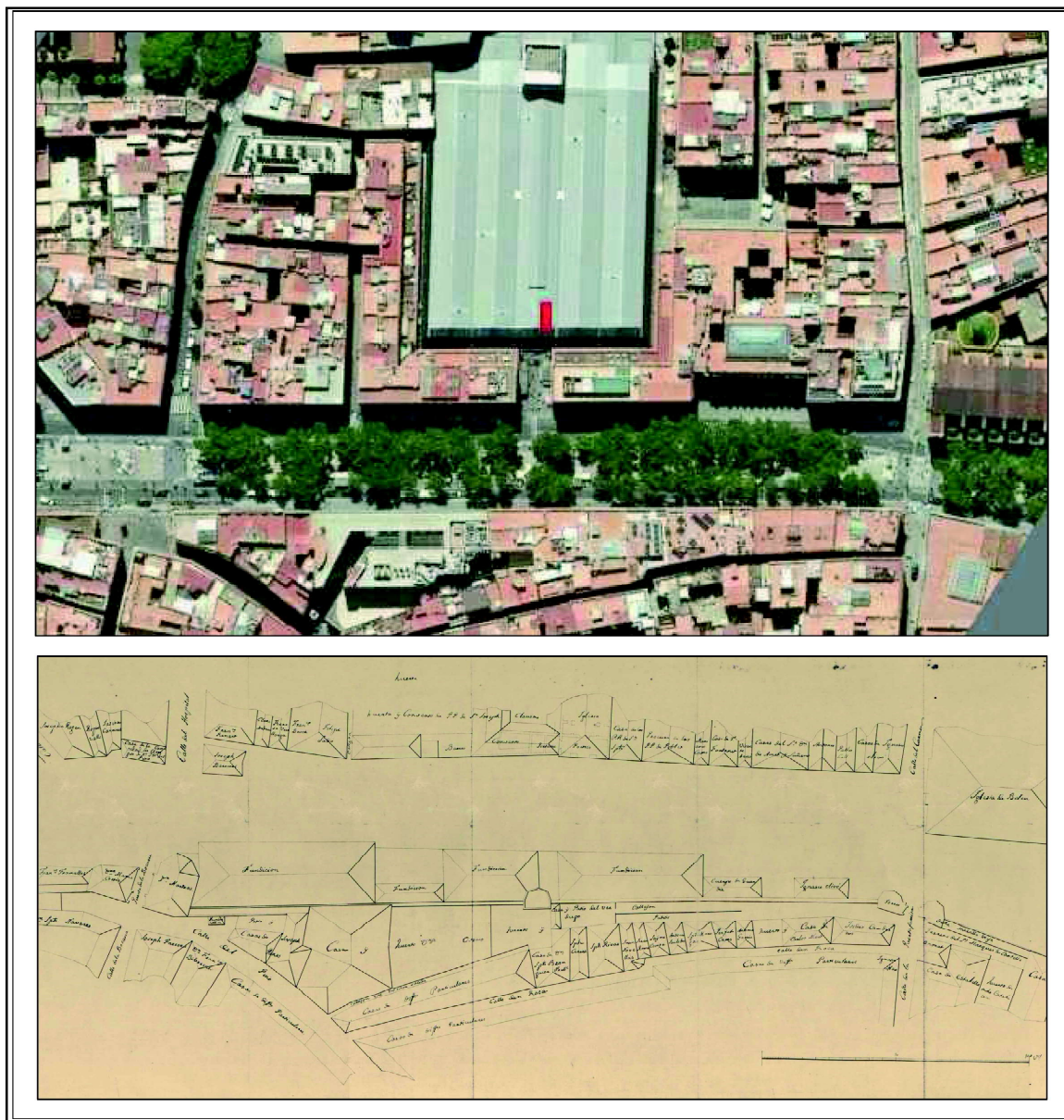
A finals del segle XVI, l'any 1586, es van establir en aquesta àrea de l'actual mercat de la Boqueria la comunitat dels carmelites descalços, que van fundar el convent de Sant Josep. Els frares s'haurien instal·lat inicialment en dues cases ja existents a la Rambla i van transformar un local en una improvisada capella (CASASAYAS 1986, 399). L'església del convent es va començar a edificar el 1589 i un cop finalitzada es van iniciar, a finals del 1602 i inicis de 1603, els treballs d'ampliació del conjunt conventual i de construcció dels seus diferents espais. Els religiosos es van instal·lar l'any 1605, finalitzant-se la primera fase de les obres el 1612. Durant els segles XVII-XVIII la comunitat va anar adquirint terrenys al voltant del convent, que es va anar ampliant. En aquest mateix període s'haurien anat reparant i modificant les edificacions existents. D'aquestes actuacions destaca la reparació del cor i el pòrtic de l'església, al primer terç del segle XVIII, que va suposar que es reorganitzés la seva façana.

El conjunt conventual hauria adquirit el seu aspecte definitiu al darrer quart del segle XVIII (NÁRVAEZ 2000, 276). El seu perímetre s'estenia especialment de sud a nord, amb la façana principal que se situava a la Rambla i anava des de l'actual carreró de la Petxina fins al palau de la Virreina, si bé algunes edificacions del convent (com el noviciat) anaven per darrera el Palau fins arribar al carrer del Carme. En aquesta façana principal, a tocar del carrer de la Petxina s'hi ubicava l'hort, seguit de l'església i diferents cases (NÁRVAEZ 2000, 278). Seguint les planimetries dels segles XVIII-XIX, entre l'hort i l'església hi hauria la porteria d'entrada al convent des de la Rambla, a partir de la qual s'accediria al claustre. Entre la porteria i l'hort s'hi ubicaria la part del convent on residirien els frares que donava a la Rambla i que tancaria per l'est el claustre. La part posterior del recinte conventual la delimitava el carrer de Jerusalem.

A l'espai soterrani situat a l'est s'han documentat les restes de les fonamentacions de dos murs que configurarien l'angle de tancament d'un àmbit del convent de Sant Josep. La cronologia de la seva construcció la situem, a partir de la seva factura constructiva, entre finals del segle XVI i el segle XVII. Les dues fonamentacions estaven bastides amb pedres de mida gran, sense treballar i lligades amb abundant morter de calç, amb un reble interior de pedres petites i maons. Una de les fonamentacions tenia una direcció oest-est, continuant més enllà del límit est del soterrani i definint al seu extrem oest l'angle de tancament amb l'altra fonamentació. Aquesta arrencava des de l'angle en direcció nord, continuant també més enllà del soterrani. Ambdós murs continuaven per sota de la cota final de l'excavació i la seva construcció possiblement hauria suposat el desmuntatge de les possibles estructures anteriors situades en aquesta zona. En aquest sentit, val a dir que al

soterrani ubicat a l'oest no s'ha documentat la continuació del mur del convent en direcció oest, fet que hauria suposat el desmuntatge dels murs de cronologia anterior localitzats.

Ortofotomapa de la zona del mercat, amb la ubicació de la parada en vermell. A la part inferior, plànol de la Rambla al segle XVIII. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (AHCB 4-202/C02.03, núm. registre 02876)

Les dimensions de les dues estructures documentades ens fan considerar que els tancaments que podrien definir es podrien correspondre a edificacions destacables del conjunt conventual. A partir de les planimetries del segle XVIII i XIX conservades on apareixen les edificacions del convent, l'àrea on s'ha dut a terme la intervenció

se situaria a la zona de l'entrada o el claustre del convent o a la de l'església de Sant Josep. L'angle que definien els dos murs es correspondria al tancament sud-oest d'un espai, si bé la seva proximitat amb la zona on se situaria la façana del convent (aproximadament alineada amb la del Palau de la Virreina) ens fa considerar com a poc probable que es correspongués al possible angle de tancament de l'església. L'angle de tancament que definien els murs, així com la manca de continuïtat en direcció oest, tampoc semblaria compatible amb el tancament del pati interior del claustre del convent. El mateix angle indicaria també que no definiria una àrea d'espais interns i estructurats de manera ordenada del convent.

A partir de la valoració de tots aquests aspectes, proposem que les estructures que s'han documentat en la present intervenció es correspondrien a un angle de tancament d'algun àmbit interior ubicat a la zona de la porteria o ja del convent. Hi hauria també la possibilitat que formessin part del tancament de l'accés al claustre des de la porteria mitjançant una obertura, que podria justificar la manca de continuïtat del tancament en direcció oest i nord. En aquesta darrera opció, el mur direcció nord-sud tancaria per l'est el claustre.

El convent de sant Josep es va mantenir fins el 1835 que va ser cremat i es va abandonar. A partir de la venda pública vinculada als processos de desamortització, a part de l'espai ocupat pel conjunt conventual s'hi va definir, entre 1836 i 1840, la plaça porxada de Sant Josep. En aquesta plaça s'hi va establir el mercat de Sant Josep, que és conegut també com a mercat de la Boqueria. Inicialment el mercat es va projectar com un espai a l'aire lliure, però l'oposició dels venedors va motivar que es construís l'edificació amb estructura metàl·lica que es conserva actualment. El projecte de construcció es va aprovar el 1864 i es va executar a inicis del segle XX. A la zona nord-oest del soterrani ubicat a l'oest s'han documentat parcialment les restes de la possible fonamentació d'un dels pilars de subjecció de coberta de l'espai, que se situa al nord respecte la parada.

A mitjans del segle XX es van construir els soterranis existents, fet que hauria suposat el desmuntatge de les cotes superiors dels murs i estructures documentats. Els nivells de circulació dels dos àmbits que configuraven el soterrani intervingut se situaven a una cota diferenciada. El que s'ubicava a l'oest tenia una cota més elevada, fet que ha permès que es conservessin les restes a un nivell superior.

(NOTES)

¹ Les dades relatives a aquest apartat s'han extret de: *Gran Geografia Comarcal de Catalunya, Vol. 1. Introducció. Barcelonès i Baix Llobregat*. Enciclopèdia Catalana, 1982.

² <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3460>

³ <http://cartaarqueologica.bcn.cat/562>

⁴ Fàbregas Espadaler, M.; Subiranas Fàbregas, C (2001). *Memòria de l'excavació d'urgència al solar de les noves oficines de direcció del Mercat de Sant Josep, la Boqueria. Barcelona, febrer-març de 1999*. Atics, SL. Memòria inèdita ipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/69>

⁵ Alcubierre Gómez D. (2002). *Memòria de la intervenció arqueològica als Porxos del Mercat de la Boqueria (Barcelona). Agost-novembre de 2002. Codi 076/02*. Codex-Arqueologia i Patrimoni. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/394>

⁶ Espejo Blanco, JM; Busquets Costa, C. (2007). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria. Parades 250 a 252 i 253 a 257. (Barcelona, Barcelonès). Codi 045/06*. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/284>

⁷ Arias del Real, L. (2008). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria. Parades 245-247, 258-259. (Barcelona, Barcelonès). Codi 087/06*. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/300>

⁸ Arias del Real, L. (2008). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria. Parades 612-622, 623-624. (Barcelona, Barcelonès). Codi 131/06*. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/459>

⁹ Triay Olives, V (2006). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 594-595-596 (Ciutat Vella, Barcelona). Codi 158/06*. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/507>

¹⁰ <http://cartaarqueologica.bcn.cat/960>

¹¹ Juan González, LI. (2016). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva a la plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria, parades 431-434) (Districte de Ciutat Vella, Barcelona). Codi 074/07*. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/523>

¹² Gea Bullich, M. (2007). *Memòria científica. Intervenció arqueològica a la Rambla 91-93. Codi 069/07*. Actium, Arqueologia i Patrimoni. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/497>

¹³ Sayos, C. (2010). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria, parades 145-146-147-180-181-182)*. Codi 028/08. Atics, SL.

¹⁴ Sánchez Gil de Montes, J. (2011). *Memòria de la intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria)*. Barcelona, Barcelonès. Codi 076/09. Codex, Arqueologia i Patrimoni. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3048>

¹⁵ Nasarre Solans, E. (2011). «Mercat de la Boqueria», A: *Anuari d'arqueologia i patrimoni de Barcelona 2010*. Museu d'Història de Barcelona. Ajuntament de Barcelona, Institut de Cultura. p.103

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3292>

¹⁶ Plans Canal, J. (2010). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parada 738 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 005/10. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3124>

¹⁷ Triay Olives, V (2011). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 712-713-714 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 060/11. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3462>

¹⁸ Orri Terrado, E. (2012). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parada 691-693, 697-699, 700,702 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 082/11. Atics SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3520>

¹⁹ <http://cartaarqueologica.bcn.cat/3460>

²⁰ Triay Olives, V (2012). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 162-168 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 081/11. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3500>

²¹ Juan González, Ll. (2016). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva a la plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria, parades 512-513-514-517) (Districte de Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 001/14. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

²<http://cartaarqueologica.bcn.cat/3725>

²² Cabañas Anguita, N. (2018). *Memòria de la intervenció arqueològica a la plaça de Sant Josep. Mercat de la Boqueria-parades núm. 159-168. Districte de Ciutat Vella, Barcelona (Barcelonès)* Codi 007/18. Antequem SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/4136>

²³ Gallego Cañamero, JM. (2018). *Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep– Mercat de la Boqueria. Parada núm. 579-610. Memòria*. Codi: 016/18. Hades-EINA, SL. Memòria inèdita dipositada al

Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/4197>

²⁴ Gallego Cañamero, JM. (2020). *Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep– Mercat de la Boqueria. Parada núm. 680. Memòria. Codi: 078/18*. Hades-EINA, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/4203>

²⁵ Pàmies Gual, D. (2019). *Memòria de la intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep. Mercat de la Boqueria-parades núm. 625-626-627-628-667-669-670-671. Districte de Ciutat Vella, Barcelona (Barcelonès). Codi 123/18*. Antequem SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/4183>

Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

<http://cartaarqueologica.bcn.cat/2884>

4. BIBLIOGRAFIA

Alcubierre Gómez D. (2002). *Memòria de la intervenció arqueològica als Porxos del Mercat de la Boqueria (Barcelona). Agost-novembre de 2002. Codi 076/02. Codex-Arqueologia i Patrimoni. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.*

Arias del Real, L. (2008). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria. Parades 245-247, 258-259. (Barcelona, Barcelonès). Codi 087/06. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.*

Arias del Real, L. (2008). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria. Parades 612-622, 623-624. (Barcelona, Barcelonès). Codi 131/06. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.*

Cabañas Anguita, N. (2018). *Memòria de la intervenció arqueològica a la plaça de Sant Josep. Mercat de la Boqueria-parades núm. 159-168. Districte de Ciutat Vella, Barcelona (Barcelonès) Codi 007/18. Antequem SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.*

Casasayas Guillem, F. (1986). «El desaparegut convent de Sant Josep dels Carmelites Descalços a Barcelona. Obres i transformacions arquitectòniques» A: *D'Art 12*. Departament d'Història de l'Art, Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona, p. 299-305.

Espejo Blanco, JM; Busquets Costa, C. (2007). *Memòria de la intervenció arqueològica efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria. Parades 250 a 252 i 253 a 257. (Barcelona, Barcelonès). Codi 045/06. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.*

Fàbregas Espadaler, M.; Subiranas Fàbregas, C (2001). *Memòria de l'excavació d'urgència al solar de les noves oficines de direcció del Mercat de Sant Josep, la Boqueria. Barcelona, febrer-març de 1999. Codi 008/09. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya*

Gallego Cañamero, JM. (2020). *Intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep – Mercat de la Boqueria. Parada núm. 680. Memòria. Codi: 078/18. Hades-EINA, SL.*

Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Gea Bullich, M. (2007). *Memòria científica. Intervenció arqueològica a la Rambla 91-93. Codi 069/07*. Actium, Arqueologia i Patrimoni. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Juan González, Ll. (2016). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva a la plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria, parades 431-434) (Districte de Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 074/07. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Juan González, Ll. (2016). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva a la plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria, parades 512-513-514-517) (Districte de Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 001/14. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

NARVÁEZ Cases C. (2000) *El tracista Fra Josep de la Concepció i l'arquitectura carmelitana a Catalunya*. Tesi doctoral dirigida per Marià Carbonell i Buadas, Departament d'Art, Facultat de Filosofia i Lletres, Universitat Autònoma de Barcelona

Orri Terrado, E. (2012). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parada 691-693, 697-699, 700,702 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 082/11. Atics SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Pàmies Gual, D. (2019). *Memòria de la intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep. Mercat de la Boqueria-parades núm. 625-626-627-628-667-669-670-671. Districte de Ciutat Vella, Barcelona (Barcelonès)*. Codi 123/18. Antequem SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Plans Canal, J. (2010). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la Plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parada 738 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 005/10. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Sánchez Gil de Montes, J. (2011). *Memòria de la intervenció arqueològica a la Plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria). Barcelona, Barcelonès. Codi 076/09*. Codex, Arqueologia i Patrimoni. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Sayos, C. (2010). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la plaça de Sant Josep (Mercat de la Boqueria, parades 145-146-147-180-181-182)*. Codi 028/08. Atics, SL. . Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Triay Olives, V (2006). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 594-595-596 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 158/06. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Triay Olives, V (2011). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 712-713-714 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 060/11. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Triay Olives, V (2012). *Memòria de la intervenció arqueològica preventiva efectuada a la plaça de Sant Josep-Mercat de la Boqueria, parades 162-168 (Ciutat Vella, Barcelona)*. Codi 081/11. Atics, SL. Memòria inèdita dipositada al Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Generalitat de Catalunya.

Webgrafia:

Intervencions arqueològiques anteriors:

<http://cartaarqueologica.bcn.cat> (darrera consulta 4-10-2022)

Planimetria antiga de la Rambla:

<https://ajuntament.barcelona.cat/arxiunicipal/arxiuhistoric/ca>

<https://historicsdelarambla.org/arxiu>

ANNEX I INVENTARI DE LES UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

UE-01

Ubicació: tancament perimetral soterrani est. Zona A

Descripció: mur direcció nord-sud, que tanca per l'est l'espai del conjunt del soterrani i l'espai ubicat més a l'est (zona A). Està bastit amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment.

Posició física:

Se li lliura: 101, 102, 103

Talla: 104, 109

Cronologia: segle XX

UE-02

Ubicació: tancament perimetral soterrani est. Zona A

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel nord el soterrani situat més a l'est (zona A). A la zona oest presenta un revestiment de poliestirè expandit (porexpan) associat a una càmera frigorífica situada en aquest espai. Està construït amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment.

Posició física:

Se li lliura: 101, 102, 103, 04, 05

És solidari: 06

Talla: 104, 109

Cronologia: segle XX

UE-03

Ubicació: tancament perimetral soterrani est. Zona A

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel sud el soterrani situat més a l'est (zona A). A la zona oest presenta un revestiment de poliestirè expandit (porexpan) associat a una càmera frigorífica situada en aquest espai. Està construït amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment.

Posició física:

Se li lliura: 101, 102, 103, 04, 05

És solidari: 06

Talla: 104, 109

Cronologia: segle XX

UE-04

Ubicació: tancament interior soterrani est. Zona A

Descripció: mur direcció nord-sud, que divideix els dos espais a est i oest, que configura el soterrani ubicat a l'est (zona A). A la seva cara oest presenta un revestiment de poliestirè expandit (porexpan) associat a una càmera frigorífica.

Posició física:

Se li lliura: 101, 102, 103, 05

Es lliura: 02, 03

Talla: 104, 109

Cronologia: segle XX

UE-05

Ubicació: tancament perimetral soterrani est. Zona A

Descripció: revestiment de poliestirè expandit (porexpan) a la zona oest dels tancaments nord i sud de la zona A (UE-02, 03), al mur oest (UE-06) i al mur divisor de la zona A (UE-04).

Posició física:

És solidari: 102

Es lliura: 02, 03, 06

És solidari: 102

Cronologia: segle XX

UE-06

Ubicació: tancament perimetral soterrani est. Zona A

Descripció: mur direcció sud-nord, que tanca per l'oest el soterrani situat a l'est (zona A). Està bastit amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment. Presenta un revestiment de poliestirè expandit (porexpan) associat a una càmera frigorífica que se situa a l'espai situat a l'oest de la zona A.

Posició física:

Se li lliura: 101, 102, 103, 05

És solidari: 02, 03

En contacte: 07

Talla: 104, 109

Cronologia: segle XX

UE-07

Ubicació: tancament perimetral soterrani oest. Zona B

Descripció: mur direcció nord-sud, que tanca per l'est el soterrani situat a l'oest (zona B). Està bastit amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment.

Posició física:

Se li lliura: 201, 202

És solidari: 08, 09

En contacte: 06

Talla: 203

Cronologia: segle XX

UE-08

Ubicació: tancament perimetral soterrani oest. Zona B

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel nord el soterrani ubicat a l'oest (zona B). Està bastit amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment.

Posició física:

Se li lliura: 201, 202

És solidari: 07, 09, 11

Se li lliura: 10

Talla: 203

Cronologia: segle XX

UE-09

Ubicació: tancament perimetral soterrani oest. Zona B

Descripció: mur direcció est-oest, que tanca pel sud el soterrani ubicat a l'oest (zona B). Està bastit amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment.

Posició física:

Se li lliura: 201, 202

És solidari: 07, 09, 11

Se li lliura: 10

Talla: 203

Cronologia: segle XX

UE-10

Ubicació: tancament interior soterrani oest. Zona B

Descripció: mur direcció nord-sud, que divideix l'espai interior del soterrani ubicat a l'oest (zona B). Està bastit amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment.

Posició física:

Se li lliura: 201, 202

Es lliura: 08, 09, 217

Talla: 203

Cronologia: segle XX

UE-11

Ubicació: tancament perimetral soterrani oest. Zona B

Descripció: mur direcció nord-sud, que tanca per l'oest el soterrani ubicat a l'oest (zona B). Està bastit amb totxanes col·locades verticalment, lligades amb ciment.

Posició física:

Se li lliura: 201, 202

És solidari: 08, 09

Talla: 203

Cronologia: segle XX

UE-101

Ubicació: Soterrani est. Zona A

Descripció: paviment de rajoles quadrades, disposades a junt seguit i lligades amb ciment, que alhora actua de base del paviment. Es correspon al nivell de circulació de l'espai situat a l'est de la zona A. A l'àmbit situat a l'oest, al damunt de l'UE-101 se li recolza un paviment de ciment (UE-102) amb un aïllant de poliestirè expandit (porexpan) vinculat a la càmera frigorífica situat en aquest espai.

Posició física:

És cobert: 102

Es lliura: 01, 03, 03, 04, 06

Cobreix 103

Cronologia: segle XX

UE-102

Ubicació: Soterrani est. Zona A

Descripció: paviment de ciment, juntament amb un nivell de poliestirè expandit (porexpan), que s'ha documentat per damunt del paviment UE-101 a l'àmbit oest de la zona A. Es correspon al nivell de circulació d'aquest espai, que funcionava com a càmera frigorífica.

Posició física:

Cobreix: 101

És solidari: 05

Cronologia: segle XX

UE-103

Ubicació: Soterrani est. Zona A

Descripció: nivell de terra poc homogènia, de tonalitats marró fosc. S'ha documentat per sota del paviment UE-101 i es correspondria al nivell de regularització i preparació del paviment.

Posició física:

És cobert: 101

Es lliura: 01, 02, 03, 04, 06

Cobreix: 104

Cronologia: segle XX

UE-104

Ubicació: Soterrani est. Zona A

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats marronoses i amb fragments de maons, pedres petites i restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-103 i cobreix els murs UE-105 i 106 i el nivell anterior a la seva construcció UE-107. Es correspondria a l'estrat d'amortització dels murs, un cop desmuntats. Possiblement aquest nivell s'hauria format durant les obres de construcció del soterrani actual, que hauria suposat el desmuntatge dels murs fins a la cota on han estat localitzats, prèviament a la construcció dels murs de tancament del soterrani, que tallen l'estrat.

Posició física:

És cobert: 103

És tallat: 01, 02, 03, 06

Cobreix 105, 106, 107, 108, 109

Cronologia: segle XX

UE-105

Ubicació: Soterrani est. Zona A

Descripció: mur direcció est-oest, que està bastit amb pedres de mida gran i mitjana a les cares exteriors, juntament amb un reble interior de pedres de mida petita i fragments de maons, lligades totes elles amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres. La disposició de les pedres grans és poc regular. Al seu extrem sud se li lliura el mur UE-106, amb el que són coetanis a nivell cronològic. Ambdós murs definarien l'angle de tancament sud-oest d'una edificació, de la qual l'UE-105 seria el mur sud, que formarien part del convent de Sant Josep, dels Carmelites descalços. L'amplada dels murs fa apuntar la possibilitat que l'edificació vinculada amb aquests es correspongui a l'església del conjunt. La part documentada dels murs es correspon a la seva fonamentació.

Posició física:

És cobert: 104

Rebleix: 109

Se li lliura: 106

Cronologia: finals segle XVI

UE-106

Ubicació: Soterrani est. Zona A

Descripció: mur direcció sud-nord, que està bastit amb pedres de mida gran i mitjana a les cares exteriors, juntament amb un reble interior de pedres de mida petita i fragments de maons, lligades totes elles amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres. La disposició de les pedres grans és poc regular. Al seu extrem sud es lliura al mur UE-105, amb el que són coetanis a nivell cronològic. Ambdós murs definirien l'angle de tancament sud-oest d'una edificació, de la qual l'UE-106 seria el mur oest, que formarien part del convent de Sant Josep, dels Carmelites descalços. L'amplada dels murs fa apuntar la possibilitat que l'edificació vinculada amb aquests es correspongui a l'església del conjunt. La part documentada dels murs es correspon a la seva fonamentació.

Posició física:

És cobert: 104

Rebleix: 108

Es lliura: 105

Cronologia: finals segle XVI

UE-107

Ubicació: Soterrani est. Zona A

Descripció: estrat de terra sorrenca, de color marró-ataronjat, amb pedres de mida petita i algun nòdul de calç. Es correspondria a un rebliment anterior a la construcció dels murs UE-105 i 106, ja que la rasa de fonamentació d'aquests (UE-108) el talla. La formació d'aquest estrat podria estar associada al desmuntatge d'alguna estructura anterior a la instal·lació dels Carmelites descalços, que van edificar el convent de Sant Josep.

Posició física:

És cobert: 104

És tallat: 108

Cronologia: anterior a finals del segle XVI

UE-108

Ubicació: Soterrani est. Zona A

Descripció: trencament a l'UE-107, que es correspon a la rasa de fonamentació del mur UE-106, que rebleix totalment la rasa.

Posició física:

És cobert: 104

Talla: 107

És reblert: 105, 106

Cronologia: finals segle XVI

UE-109**Ubicació:** Soterrani est. Zona A**Descripció:** trencament a l'UE-107, que es correspon a la rasa de fonamentació del mur UE-105, que rebleix totalment la rasa.**Posició física:**

És cobert: 104

Talla: 107

És reblert: 105

Cronologia: finals segle XVI**UE-201****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** paviment de rajoles quadrades, disposades a junt seguit, que es recolzen al damunt d'un nivell de ciment, que alhora funciona com a lligam entre les rajoles. Es correspon al nivell de circulació del soterrani situat a l'oest (zona B) del moment en què s'ha iniciat la intervenció. Forma part de l'estrat l'escala que salva el desnivell entre els dos àmbits del mateix soterrani oest.**Posició física:**

Es lliura: 07, 08, 9, 10, 11, 217

Cobreix: 202

Cronologia: segle XX**UE-202****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** estrat de terra poc homogènia, de tonalitats diverses, que s'ha documentat per sota de l'UE-201. Es correspondria al nivell de regularització i preparació anterior a la instal·lació de l'UE-201 i de la construcció de l'escala vinculada amb el mateix estrat.**Posició física:**

És cobert: 201

Es lliura: 07, 08, 9, 10, 11, 217

Cobreix: 203

Cronologia: segle XX**UE-203****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** nivell de terra sorrenca, de tonalitats ataronjades i poc compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-202 i cobreix la major part dels murs documentats en aquesta zona del soterrani i es lliura també a les cotes superiors dels mateixos. Es correspon al nivell d'amortització dels murs UE-205, 206, 207 i 208, un cop desmuntats. Aquest desmuntatge possiblement s'hauria dut a terme en el moment de la construcció del soterrani.**Posició física:**

És cobert: 202

És tallat: 07, 08, 09, 10, 237

Cobreix: 204, 209, 213, 215

Cronologia: segle XX

UE-203A

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: nivell de terra sorrenca, de tonalitats vermelloses i poc compactada, amb presència de pedres petites i restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-203 a les cotes superiors de la fossa sèptica ubicada al nord-oest i definida pels murs UE-207 i 208. Es correspondria a un possible estrat d'amortització de la fossa sèptica, que s'hauria definit possiblement en el moment de la construcció del convent, a finals del segle XVI-inicis del segle XVII.

Posició física:

És cobert: 203

Es lliura: 207, 208

Cobreix: 215

Cronologia: segle XX

UE-204

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: nivell de morter de calç, de tonalitats ocres i gra fi. S'ha documentat al nord del mur UE-206, al que es lliura. Es correspondria a la base d'alguna estructura que hauria funcionat amb el mur, si bé no es pot descartar que es correspongués a un nivell de morter associat a un paviment associat amb el mateix mur. En aquest sentit, el morter de lligam del mur és similar amb el de l'UE-204.

Posició física:

És cobert: 203

Es lliura: 206

Cobreix: 213

Cronologia: segle XVI

UE-205

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: mur direcció oest-est, que se situa a l'àrea central est de la zona B. Està bastit amb pedres de mida mitjana (escairades per la cara exterior) i petites, lligades amb abundant morter de calç de tonalitats ocres i gra fi. La disposició del parament a les cares exteriors del mur és força regular, amb filades de pedres mitjanes que es combinen amb pedres petites; el reble interior del mur és de pedres petites, amb abundant morter de calç. Es correspondria a un mur de tancament de dos espais, a nord i sud, en un dels quals s'hi ubicaria la fossa sèptica associada amb els murs UE-207 i 208, que es lliuren al mur (l'UE-208 i l'extrem sud de l'UE-207). La part documentada del mur es correspon a les seves cotes inferiors i fonamentació. Al seu extrem est és solidari amb el mur UE-206 i amb l'arrencament d'un mur direcció sud-nord, que s'assentaria al damunt d'un mur anterior (UE-214).

Posició física:

És cobert: 203

Se li lliura: 207, 208, 209, 211, 218

És solidari: 206

Cronologia: segle XVI

UE-206

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: mur direcció oest-est, que se situa a la zona central oest de la zona B. Està bastit amb pedres de mida mitjana (escairades per la cara exterior) i petites,

l·ligades amb morter de calç de tonalitats ocres i gra fi. La disposició de les cares exteriors és força regular, amb les pedres de mida més petita que regularitzen les diferents mides de les pedres mitjanes i amb un reble interior de pedres petites i abundant morter de calç. Es correspondria al mur de tancament de dos espais, a nord i sud. A l'espai ubicat al sud s'hi podria situar una fossa sèptica, de la qual el mur UE-206 en seria el tancament nord. El mur UE-206 es recolza al damunt d'un mur anterior (UE-226) associat a una fossa sèptica de cronologia baix-medieval. Al seu extrem oest és solidari estratigràficament amb el mur UE-206, amb el que serien solidaris amb un mur direcció nord-sud del qual se'n conserva tan sols el seu arrencament i que es recolzaria al damunt d'un mur anterior (UE-214).

Posició física:

És cobert: 203

Se li lliura: 204, 212, 232

És solidari: 205

Es recolza: 226

Cronologia: segle XVI

UE-207

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: mur direcció sud-nord, que tanca per l'est la fossa sèptica documentada al nord-oest de la zona B. Les seves cotes superiors podrien tancar un espai a la zona est. Està construït pedres de mida mitjana i petita, lleugerament escairades per la cara exterior, l·ligades amb abundant morter de calç, de tonalitats ocres i gra fi. Al seu extrem sud es lliura al mur UE-205 i és solidari amb el mur UE-207. Les seves cotes inferiors se situen a l'interior d'un retall (UE-234) a un estrat anterior (UE-220 i 221), al que rebleix totalment el mur.

Posició física:

És cobert: 203

És solidari: 207

Es lliura: 205

Se li lliura: 203A, 213, 215, 216, 230, 231, 232

Rebleix: 234

Cronologia: segle XVI

UE-208

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: mur direcció oest-est, que tanca pel sud la fossa sèptica situada al nord-oest del mur UE-205. Està bastit amb pedres de mida mitjana i petita, lleugerament escairades per la seva cara exterior, disposades de manera poc regular i l·ligades amb morter de calç, de tonalitats ocres i gra fi. La seva cara sud es lliura al mur UE-205, mentre que a l'extrem est és solidari amb l'UE-207.

Posició física:

És cobert: 203

Es lliura: 08

Se li lliura: 203A, 215, 216, 230, 231

És solidari: 207

Cronologia: segle XVI

UE-209

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: estrat de terra sorrenca, de tonalitats marró fosc i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-203 al sud-oest de la zona B. Es correspondria a un rebliment posterior a la construcció del mur UE-205, al que es lliura i que podria actuar de preparació de les restes del paviment de cairons UE-210, que s'ha documentat per damunt d'aquest estrat al límit de l'excavació.

Posició física:

És cobert: 203, 210

Es lliura: 205

És tallat: 219

Cobreix: 211

Cronologia: segle XVI

UE-210

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: restes d'un possible paviment de cairons, que s'ha documentat al límit sud-oest de la zona B. Aquest paviment hauria estat desmuntat en el moment de la construcció del soterrani i es podria correspondre a un nivell de circulació associat a l'ús del mur UE-205.

Posició física:

És cobert: 203

Cobreix: 209

Cronologia: segle XVI

UE-211

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats marronoses i amb pedres de petites dimensions. S'ha documentat per sota de l'UE-209 i es correspondria a un rebliment associat a la construcció del mur UE-205, al que es lliura a les seves cotes inferiors.

Posició física:

És cobert: 209

Es lliura: 205

És tallat: 219

Cobreix: 218

Cronologia: segle XVI

UE-212

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: nivell de terra sorrenca, poc compactada i amb una alta proporció de pedres petites i restes de morter de calç. Rebleix el trencament UE-219 i la seva formació estaria associada al possible desmuntatge d'alguna estructura.

Posició física:

És cobert: 203

Rebleix: 219

Es lliura: 206

Cronologia: segles XVII-XVIII

UE-213**Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** estrat de terra sorrenca i poc compactada, amb una alta proporció de fragments de maons, pedres de mida petita i restes de morter de calç. S'ha localitzat al nord-est del mur UE-205, al que es lliura. Aquest estrat es correspondria a un rebliment, format a partir del desmuntatge d'alguna estructura i en un moment posterior a la construcció del mur UE-205 i prèviament a l'UE-204 que se situa per damunt.**Posició física:**

És cobert: 203, 204

Es lliura: 206

Cobreix: 232

Cronologia: segle XVI**UE-214****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** mur direcció sud-nord, que s'ha documentat a l'àrea central del sud de la zona B. Està bastit amb pedres de mida mitjana, ben escairades per la cara exterior, disposades de manera regular i lligades amb morter de calç, de tonalitats ataronjades. Les seves cotes superiors haurien estat tallades per l'UE-219. Es correspondria a un mur que tancaria per l'oest una fossa sèptica, juntament amb els murs UE-222 (a l'est) i UE-226 (al nord). El mur i l'estructura serien anteriors al mur UE-205, que es recolza al damunt de l'UE-214 i 226**Posició física:**

És cobert: 212

És tallat: 219

Se li recolza: 205

És solidari: 226

Se li lliura: 225, 224

Cronologia: segle XIV-XV**UE-215****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** nivell de terra sorrenca, amb una abundant proporció de restes de morter de calç. S'ha documentat per sota de l'UE-203A a les cotes superiors-centrals de la fossa documentada al nord-oest de la zona B. Es correspondria a un rebliment de l'estructura, possiblement del moment de la seva amortització. La pendent est-oest que defineix l'estrat indicaria que l'abocament del rebliment s'hauria dut a terme des de l'est.**Posició física:**

És cobert: 203A

Es lliura: 207, 208

És tallat: 237

Cobreix: 216

Cronologia: segle XVI-XVII**UE-216****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** estrat de terra sorrenca, de tonalitats vermelloses i poc compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-215 a l'interior de la fossa sèptica documentada

al nord-oest de la zona B. Es correspondria a un rebliment associat a l'amortització de l'estructura, que s'hauria abocat des de l'est, tal i com ho indica la pendent est-oest que defineix l'estrat.

Posició física:

És cobert: 215

Es lliura: 207, 208

És tallat: 237

Cobreix: 230

Cronologia: segle XVI

UE-217

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: estructura bastida amb fragments de maons amb una alta proporció de ciment, que s'ha documentat al nord-oest de la zona B, a l'interior de la fossa sèptica localitzada en aquest punt. Es correspon a la fonamentació d'un pilar de subjecció de l'estructura de coberta de la parada del mercat. Per a la seva construcció s'hauria tallat el rebliment de la fossa sèptica (trencament UE-237).

Posició física:

Se li lliura: 10, 201, 202

Rebleix: 237

Cronologia: segle XX

UE-218

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelloses i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-211 al sud-oest de la zona B i es correspondria a un rebliment posterior a la construcció del mur UE-205, a les cotes inferiors del qual es lliura.

Posició física:

És cobert: 211

Es lliura: 205, 214

Cobreix: 220, 227

Cronologia: segle XVI

UE-219

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: trencament a les cotes superiors dels murs UE-214 i 222 als estrats situats a la mateixa alçada a l'interior de l'espai entre els dos murs. Aquest trencament podria estar associat al desmuntatge de les cotes superiors de la fossa sèptica que se situaria al sud-est de l'espai i que funcionaria inicialment amb els murs UE-214, 222 i 226, amb aquest darrer mur que hauria estat substituït en el darrer moment d'us de la fossa sèptica pel mur UE-205.

Posició física:

És cobert: 203

Talla: 214, 222

És reblert: 212

Cronologia: segle XVII-XVIII

UE-220**Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. S'ha documentat al nord-est i sud-oest de la zona B, en els punts on no s'ha documentat cap fossa sèptica. Es correspondria a un estrat de rebliment anterior als murs documentats, ja que o bé se li assenten al damunt (UE-205), o bé el tallen (trencaments UE-227, 228, 229, 234, 235).**Posició física:**

És cobert: 218, 233

És tallat: 227, 228, 229, 234, 235

Se li recolza: 205

Cobreix: 221

Cronologia: anterior segle XV-XVI**UE-221****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** estrat de terra argilosa, de tonalitats vermelles intenses i bastant compactada. S'ha documentat per sota de l'UE-220 al nord-est i sud-oest de la zona B. Es correspondria a un rebliment anterior a la construcció dels murs, que s'ha diferenciat respecte l'UE-220 per la diferent tonalitats que presenten els dos estrats. En aquest estrat s'ha finalitzat l'excavació requerida pel projecte d'obra.**Posició física:**

És cobert: 220, 225

És tallat: 227, 228, 229, 234, 235

Cronologia: anterior segle XV-XVI**UE-222****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** mur direcció sud-nord, que s'ha documentat a l'extrem sud-est de la zona B, per sota del mur que el divideix de la zona A. Està bastit amb pedres de mida mitjana, ben escairades per la cara exterior, disposades de manera regular i lligades amb morter de calç, de tonalitats ataronjades. Les seves cotes superiors haurien estat tallades per l'UE-219. Es correspondria a un mur que tancaria per l'est una fossa sèptica, juntament amb els murs UE-214 (a l'oest) i UE-226 (al nord). El mur i l'estructura serien anteriors al mur UE-205, que es recolza al damunt de l'UE-214, 222 i 226**Posició física:**

És cobert: 212

És tallat: 219

Se li recolza: 206

És solidari: 226

Se li lliura: 225, 224

Cronologia: segle XIV-XV**UE-223****Ubicació:** Soterrani Oest. Zona B**Descripció:** nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i bastant compactada. S'ha documentat per sota del rebliment UE-212 del trencament UE-212, a les cotes superiors dels murs UE-214, 212 i inferiors de l'UE-205. Podria correspondre's a un

rebliment associat a la fossa sèptica vinculada amb aquests murs, que no hauria quedat afectada pel trencament UE-219.

Posició física:

És cobert: 212, 219

Es lliura: 206, 214, 222

Cobreix: 224, 225

Cronologia: segle XVI

UE-224

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: restes d'un nivell de morter de calç, que s'ha documentat a la zona propera de les cotes inferiors del mur UE-206, a la cara sud del seu extrem est. Les característiques del morter són les mateixes que les del lligam del mur i del revestiment de la seva cara sud, en el punt on se situaria la fossa sèptica del sud-est de l'espai. Aquest estrat estaria associat amb el morter utilitzat per a la construcció del mur i del seu revestiment.

Posició física:

És cobert: 223

Es lliura: 206

Cobreix: 225

Cronologia: segle XVI

UE-225

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: nivell de terra argilosa, de tonalitats vermelles i amb punts amb acumulacions de cendres. S'ha documentat a l'interior de la fossa sèptica localitzada al sud-est i definida pels murs UE-214, 222 i 226. Es correspon al rebliment associat a l'ús de la fossa sèptica, amb un nombre destacable de materials ceràmics recuperats.

Posició física:

És cobert: 223, 224

Es lliura: 214, 222, 226

Cobreix: 221, 227, 228

Cronologia: segles XIV-XV

UE-226

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: mur direcció est-oest, que s'ha documentat a l'est de la zona B. Està bastit amb pedres de mida mitjana, ben escairades per la cara exterior, disposades de manera regular i lligades amb morter de calç, de tonalitats ataronjades. Al damunt d'aquest mur se li assenta la cara sud de la zona est del mur UE-205. Es correspondria a un mur que tancaria pel nord una fossa sèptica, juntament amb els murs UE-214 (a l'oest) i UE-22 (a l'est).

Posició física:

Se li recolza: 206

Se li lliura: 225

És solidari: 222, 214

Rebleix: 229

Cronologia: segle XIV-XV

UE-227

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: trencament a l'UE-220 i a les cotes superiors de l'UE-221, a l'interior del qual s'hi situen les cotes inferiors del mur UE-214, que el rebleix totalment.

Posició física:

És cobert: 218, 225

Talla: 220, 221

És reblert: 214

Cronologia: segles XV-XVI

UE-228

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: trencament a les cotes superiors de l'UE-221, a l'interior del qual s'hi situen les cotes inferiors del mur UE-222, que el rebleix totalment.

Posició física:

És cobert: 233

Talla: 220, 221

És reblert: 222

Cronologia: segles XV-XVI

UE-229

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: trencament a l'UE-220 i a les cotes superiors de l'UE-221, a l'interior del qual s'hi ubica el mur UE-226, que el rebleix totalment.

Posició física:

És cobert: 233, 225

Talla: 220, 221

És reblert: 226

Cronologia: segles XV-XVI

UE-230

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: nivell de terra poc homogènia, de tonalitats vermelles, verdes i grises i amb punts d'acumulacions de cendres. S'ha documentat a les cotes centrals i inferiors de la fossa sèptica localitzada al nord-oest. Es correspon al rebliment de l'estructura vinculada al seu ús. Durant la seva excavació s'ha recuperat un nombre destacable de materials ceràmics.

Posició física:

És cobert: 216

Es lliura: 207, 208

És tallat: 237

Cobreix: 231

Cronologia: segle XVI

UE-231

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: paviment de morter de calç, que es correspon a la base de la fossa sèptica vinculada amb els murs UE-207 i 208, al nord-oest de la zona B. Presenta una coloració de colors verdosos i grisos, pel contacte del paviment amb l'UE-230. En aquest nivell s'ha finalitzat l'excavació de l'espai.

Posició física:

És cobert: 216

Es lliura: 207, 208

Cronologia: segle XVI

UE-232

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: estrat de terra argilosa, de tonalitats ataronjades, que s'ha documentat per sota de l'UE-213 al nord-est de la zona B. Es correspondria a un rebliment posterior a la construcció del mur UE-206, al que es lliura a la seva cara nord de la zona est.

Posició física:

És cobert: 213

Es lliura: 206

Cobreix: 233

Cronologia: segle XVI

UE-233

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: nivell de terra sorrenca, de tonalitats ocres i amb maons i fragments de maons. S'ha documentat al nord-est de la zona B i en el punt més proper al mur UE-205 s'han localitzat una acumulació de maons i restes de morter que podrien estar associades amb una estructura anterior (possiblement una canalització). Se situa per sota del mur UE-206 i podria estar associat al moment de la seva construcció o bé al desmuntatge d'una estructura anterior a aquest.

Posició física:

És cobert: 232

Es lliura: 226

Se li recolza: 205

Cronologia: segle XVI

UE-234

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: trencament a les UE-220, 221 i 233 a l'interior del qual s'hi situa el mur UE-207, que el rebleix totalment.

Posició física:

És cobert: 232

Talla: 220, 221, 233

És reblert: 207

Cronologia: segle XVI

UE-235

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: trencament a les UE-220 i 221 a l'interior del qual s'hi situa el mur UE-208, que el rebleix totalment.

Posició física:

És cobert: 205

Talla: 220, 221

És reblert: 208

Cronologia: segle XVI

UE-237

Ubicació: Soterrani Oest. Zona B

Descripció: trencament als nivells que rebleixen la fossa sèptica situada al nord-oest (UE-203, 215, 216, 230) a l'interior del qual s'hi situa la fonamentació UE-217, que el rebleix totalment.

Posició física:

Talla: 203, 215, 216

És reblert: 217

Cronologia: segle XX

CODI	UE	CALA	FRAGMENTS	CODI	FORMA	TIPOLOGIA	TÈCNICA	PASTA	DECORACIÓ E	DECORACIÓ I	ACABAT E	ACABAT I	CRONOLOGIA	OBSERVACIONS	RESTAURACIÓ	DIBUIX	MAGATZEM
041-19	104		1	14002	SF		TO										
041-19	104		1	14005	SF		TO							Possible fons, amb fragment de ferro enganxat			
041-19	104		1	14252	SF		TO										
041-19	104		1	14101	FO	ESC	TO										
041-19	104		1	14002	FO		TO							Possible pèrdua de vidrat			
041-19	104		1	14003	FO		TO							Vidrat verd			
041-19	104		1	14003	SF		TO							Vidrat verd, gran recipient			
041-19	104		1	14003	NA	GER	TO							Vidrat verd			
041-19	104		1	14003	FO		TO							Vidrat verd, possible morter			
041-19	104		1	14003	VO		TO							Vidrat verd, possible escafeta amb mugró a la vora			
041-19	104		1	14003	VO		TO							Vidrat verd			
041-19	104		1	50029													
041-19	203		4	14002	SF		TO										
041-19	203		6	14005	SF		TO										
041-19	203		2	14200	VO	PAT	TO										
041-19	203		1	14200	FO	ESC	TO										
041-19	203		1	14200	FO									Decoració cordons verticals entre línies horitzontals			
041-19	203		1	14003	SF		TO							Vidrada melada			
041-19	203		1	14003	BR	CAT	TO							Vidrada verda			
041-19	203		3	14003	SF		TO							Vidrada verda			
041-19	203		1	14003	SF		TO							Vidrada verda, pàtina cendrosa			
041-19	203		1	14003	VO	TAP	TO							Vidrada marró			
041-19	203		1	14003	VO		TO							Vidrada marró			
041-19	203		5	14003	SF		TO							Vidrada marró			
041-19	203		3	14003	SF		TO							Vidrada marró, pàtina cendrosa			
041-19	203		1	30000	SF												
041-19	203		2	60051													
041-19	203		3	60056													
041-19	203A		1	14005	SF		TO										
041-19	203A		1	14002	SF		TO										
041-19	203A		1	14250	SF		TO										
041-19	203A		2	14200	PS	PAT	TO										
041-19	203A		1	14200	VO	PAT	TO							Amb arrencament de fons			
041-19	203A		3	14200	VO	PAT	TO										
041-19	203A		2	14200	FO		TO										
041-19	203A		1	14200	SF	EOR	TO							Arrencament de nansa d'orelleta			
041-19	203A		1	14200	VO	ESC	TO										
041-19	203A		1	14200	VO	PAT	TO										
041-19	203A		1	14100	SF		TO							Possible decoració reflex metàl·lic i blava			
041-19	203A		1	14100	SF		TO										
041-19	203A		1	14003	FO		TO							Vidrada verda			
041-19	203A		1	14003	SF		TO							Vidrada verda			
041-19	203A		14	14003	SF		TO							Vidrada verda, amb decoració bandes incises			
041-19	203A		2	14003	VO	GRE	TO							Vidrada marró			
041-19	203A		1	14003	PS		TO							Vidrada marró			
041-19	203A		6	14305	SF		TO							Vidrada marró			
041-19	203A		1	30000	FO												
041-19	203A		2	30000	SF												
041-19	203A		1	60051													
041-19	209		1	14003	FO									Vidrada marró			
041-19	209		1	60051													
041-19	211		1	14003	NA	GER	TO							Vidrada melada			

041-19	213	2	14003	FO	BAC	TO						Vidrada verda, mateixa peça					
041-19	216	1	14100	PS	PAT	TO						Possible reflex metàl·lic, amb pèrduda de la decoració					
041-19	216	1	14100	FO	ESC	TO						Possible reflex metàl·lic, amb pèrduda de la decoració					
041-19	216	1	14100	VO	ESC	TO						Possible reflex metàl·lic, amb pèrduda de la decoració					
041-19	216	1	14100	SF		TO						Possible reflex metàl·lic, amb pèrduda de la decoració					
041-19	216	1	14101	SF		TO						Possible mala coccio					
041-19	220	1	14002	FO		TO											
041-19	220	1	14002	NA		TO						Hauria perdut el vidrat blanc					
041-19	220	1	14002	VO		TO						Acanaladures a la part superior. Hauria perdut el vidrat (possible poal					
041-19	220	1	14252	SF		TO											
041-19	220	1	60051														
041-19	232	1	14200	FO	ESC	TO						Dec. Línies creuades centrals, encerclades amb					
041-19	232	1	14003	SF								Vidrada marró					
041-19	232	1	60051														
041-19	225	2	13500	VO	OLL	TO						Mateixa peça					
041-19	225	1	14002	SF		TO						fragment de coll					
041-19	225	4	14002	SF		TO											
041-19	225	1	14005	SF		TO											
041-19	225	2	14252	VO	PAT	TO											
041-19	225	1	14252	VO	ESC	TO											
041-19	225	1	14252	VO	PAT	TO						Decoració pinya					
041-19	225	1	14252	FO	ESC	TO						Decoració línies creuades					
041-19	225	2	14252	SF		TO											
041-19	225	1	14252	SF		TO						fragment de coll, possible pitxer					
041-19	225	1	14200	VO	PAT	TO											
041-19	225	1	14200	VO	ESC	TO											
041-19	225	3	14200	SF		TO											
041-19	225	1	14200	VO	PTL	TO											
041-19	225	1	14101	VO		TO											
041-19	225	4	14101	SF		TO											
041-19	225	1	14101	FO	PAT	TO						Decoració línies creuades					
041-19	225	2	14101	VO	PAT	TO						Possible mala coccio					
041-19	225	1	14101	SF		TO						Possible mala coccio					
041-19	225	1	14003	PE	CAT	TO						Vidrada verda					
041-19	225	1	14003	SF	CAT	TO						Vidrada verda					
041-19	225	2	14003	VO		TO						Vidrada verda					
041-19	225	4	14003	SF		TO						Vidrada verda					
041-19	225	1	14003	VO		TO						Vidarda verda, amb melat interior					
041-19	225	1	14003	VO, NA	CSC	TO						Vidrada marró, vora amb encaix acanalat					
041-19	225	2	14003	VO, NA,	GRE	TO						Vidrada marró, possible mateixa peça amb dec.línies incises					
041-19	225	3	14003	VO		TO						Vidrada marró					
041-19	225	1	14003	VO		TO						Vidrada marró					
041-19	225	8	14003	SF		TO						Vidrada marró, pàtina cendrosa					
041-19	225	3	14003	SF	CSS	TO						Vidrada marró					
041-19	225	1	20002		FTS												
041-19	230	2	14002	SF		TO											
041-19	230	2	14002	SF		TO						Gran recipient					
041-19	230	1	14005	VO	GER	TO											
041-19	230	9	14005	SF		TO											
041-19	230	1	14200	PS	PAT	TO						Plat pràcticament sencer, dec.superior sanefa de malla entre cercles concèntrics; exterior amb línie					
041-19	230	1	14200	PS	PAT	TO						Decoració vegetal					
041-19	230	1	14200	PS	ESC	TO						Decoració línies verticals, possible aspa central amb quatre punts					
041-19	230	1	14200	PS	EOR	TO											
041-19	230	1	14200	PS	ESC	TO											
041-19	230	1	14200	PS	PAT	TO											
041-19	230	2	14200	PS	PAT	TO						Mateixa peça					
041-19	230	2	14200	VO	ESC	TO											
041-19	230	1	14200	VO	ESC	TO						Vora i arrencament de fons					
041-19	230	1	14200	NA	EOR	TO						Amb arrencament de panxa					

041-19	230	1	14200	FO	ESC	TO														Decoració central flor de sis pètals encerclat per dues línies paralel·les; exterior amb bandes paral·	
041-19	230	1	14200	FO	ESC	TO															Decoració central de línies creuades dibuixant estrella de cinc puntes
041-19	230	1	14200	VO	ESC	TO															Decoració vegetal
041-19	230	1	14200	VO	ESC	TO															Decoració sanefa de cadena
041-19	230	5	14200	VO	PAT	TO															
041-19	230	1	14200	NA	EOR	TO															
041-19	230	9	14200	SF		TO															
041-19	230	1	14100	VO	ESC	TO															
041-19	230	1	14100	VO	PAT	TO															
041-19	230	1	14100	VO		TO															Petit recipient
041-19	230	1	14100	VO		TO															Possible pitxer
041-19	230	1	14003	VO, BE		TO															Morter al que li falta tan sols el peu, vidrada verda
041-19	230	2	14003	PS	TAP	TO															Vidrada verda i marró
041-19	230	1	14003	NA	CAT	TO															Vidrada verda i marró
041-19	230	1	14003	VO, BR	GER	TO															Pitxer, ceràmica vidrada verda
041-19	230	1	14003	VO	GER	TO															Pitxer, ceràmica vidrada verda
041-19	230	2	14003	NA	GER	TO															Ceràmica vidrada verda
041-19	230	1	14003	NA	GER	TO															Coll i nansa pitxer, vidrada verda
041-19	230	1	14003	BR	CAT	TO															Amb arrencament de nansa, vidrada verda
041-19	230	1	14003	VO, BR	CAT	TO															Vidrada verda, decoració amb acanaladures
041-19	230	1	14003	VO	OLL	TO															Vidrada verda
041-19	230	1	14003	VO	SIT	TO															Vidrada verda
041-19	230	1	14003	PE	CAT	TO															Vidrada verda
041-19	230	2	14003	VO		TO															Vidrada verda, possible cànir i gerra
041-19	230	1	14003	NA	OLL	TO															Vidrada verda, panxa i dues nanses d'olla de quatre nanses
041-19	230	1	14003	FO, BE	GRE	TO															Vidrada verda
041-19	230	3	14003	SF		TO															Vidrada verda, gran recipient
041-19	230	3	14003	SF		TO															Vidrada verda, patina cendrosa
041-19	230	1	14003	SF		TO															Vidrada verda
041-19	230	1	14003	PS	PAT	TO															Vidrada marró, peça sencera
041-19	230	1	14003	PS	TAP	TO															Vidrada marró, peça sencera
041-19	230	1	14003	PS	JOG	TO															Vidrada marró, peça sencera
041-19	230	2	14003	VO, NA	ESF	TO															Vidrada marró, mateixa peça que li falta el peu, amb decoració incisa a la vora i a la panxa
041-19	230	2	14003	PS	PAT	TO															Vidrada marró, forat a la base pel desgast de la peça
041-19	230	5	14003	PS	PAT	TO															Vidrada marró
041-19	230	1	14003	PS	PAT	TO															Vidrada marró, mateixa peça amb forat a la base pel desgast de la peça
041-19	230	6	14003	VO	PAT	TO															Vidrada marró
041-19	230	2	14003	FO	PAT	TO															Vidrada marró
041-19	230	1	14003	FO	PAT	TO															Vidrada marró, plat servidora
041-19	230	4	14003	VO	PTA	TO															Vidrada marró
041-19	230	1	14003	VO	PTL	TO															Vidrada marró
041-19	230	5	14003	VO	OLL	TO															Vidrada marró
041-19	230	2	14003	VO, NA	OLL	TO															Vidrada marró, patina cendrosa
041-19	230	3	14003	VO, BR	GRE	TO															Vidrada marró
041-19	230	1	14003	VO, NA	GRE	TO															Vidrada marró
041-19	230	1	14003	VO	GRE	TO															Vidrada marró
041-19	230	1	14003	FO		TO															Vidrada marró, possible greixonera
041-19	230	3	14003	PS	GIB	TO															Vidrada marró
041-19	230	5	14003	VO	GIB	TO															Vidrada marró
041-19	230	1	14003	PE	GIB	TO															Vidrada marró
041-19	230	4	14003	SF		TO															Vidrada marró, panxes possibles gerres
041-19	230	7	14003	SF		TO															Vidrada marró
041-19	230	34	14003	SF		TO															Vidrada marró, patina cendrosa
041-19	230	2	50014																		Vidrada blanca i blava
041-19	230	1	20001	AGU																	
041-19	230	1	20001	CLA																	
041-19	230	1	20001																		possible frontissa de caixa
041-19	230	3	20001	SF																	possible mateixa peça
041-19	230	4	20002		CLA																

041-19	230	1	30000	VO, CO	AMP														
041-19	230	1	30000	VO															
041-19	230	1	30000	VO	COP														
041-19	230	1	30000	PE	COP														
041-19	230	3	30000	VO															
041-19	230	12	30000	SF															
041-19	230	1	60050																possibles restes antropològiques (falange ma)
041-19	230	36	60051																
041-19	230		60003																mostra de closques d'ou
041-19	230	2	60056																
041-19	230		60000																mostra amb espines de peix, microfauna, granes (2)
041-19	230																		

TAULA CODIS PER A INVENTARI DE MATERIALS ARQUEOLÒGICS

CERÀMICA

1. CLASSIFICACIÓ

11000	Prehistòria	13050	campaniana/vernís negre indeterminada
11001	Neolítica	13051	precampaniana
11050	del Coure	13052	campaniana A
11100	del Bronze	13053	campaniana A tardana
11101	del Bronze antic	13054	campaniana B
11102	del Bronze mig	13055	campaniana B-oide
11103	del Bronze final	13056	campaniana C
		13057	campaniana empurritana
		13058	etrusca vernís negre
12000	Protohistòrica sense determinar	13059	imitacions campanianes
12001	feno-púnica indeterminada	13060	vernís negre púnic
12002	feno-púnica engalba vermella		
12003	feno-púnica engalba negra	13100	terra sigillata indeterminada
12004	feno-púnica comuna	13101	presigillata
12005	grega d'occident	13102	T S precoç
		13103	T S aretina
12050	roja a torn	13104	T S itàlica
12051	engalba roja	13105	T S tardo-itàlica
12052	pintada	13106	T S sudgàl·lica
12053	comuna ibèrica	13107	T S marmorata
12054	grisa de la costa catalana	13108	T S hispànica
12055	grollera	13109	T S hispànica tardana
12056	grans recipients d'emmagatzematge	13110	T S hispànica indeterminada
12057	àmfora ibèrica	13111	T S africana A
13000	Món Clàssic sense determinar	13112	T S africana A/D
13001	grega indeterminada	13113	T S africana A/C
13002	<i>buchero nero</i>	13114	T S africana C
13003	àtica figures negres	13115	T S africana D
13004	àtica figures vermelles	13116	T S africana indeterminada
13005	àtica vernís negre	13117	imitacions T S hispànica
13006	taller de les petites estampetes	13118	T S clara B
13007	taller de Rhode	13119	T S lucente
13008	taller de Nikia-Ion		
13009	taller de pàteres 3 palmetes radials	13120	paleocristina grisa
		13121	paleocristina ataronjada
		13122	<i>late Roman C</i>
		13123	produccions orientals (corintia)

13124	vidriada romana	13304	àmfora romana
13125	imitacions clara D	13305	àmfora greco-itàlica
13126	paleocristina pintada	13306	àmfora itàlica
13150	parets fines indeterminades	13307	àmfora gál·lica
13151	parets fines itàliques	13308	àmfora hispànica
13152	parets fines d'Acco	13309	àmfora bètica
13153	parets fines sudgàl·liques	13310	àmfora de la Tarraconense
13154	parets fines "clofolla d'ou"	13311	àmfora lusitana
13155	parets fines hispàniques	13312	àmfora africana
13156	imitacions parets fines	13313	àmfora oriental
13200	llàntia indeterminada	13314	suports d'àmfores
13201	llàntia grega	13315	amforiscs
13202	llàntia republicana	13316	disc terra cuita
13203	llàntia republicana vernís negre	13317	taps
13204	llàntia imperial	13318	fragments vasos retallats
13205	llàntia imperial de volutes	13319	altres accessoris
13206	llàntia imperial de disc	13320	<i>dollia</i>
13207	llàntia africana de canal	13321	àmfora rodia
13208	llàntia africana	13322	àmfora corintia
13209	llàntia africana paleocristiana	13323	àmfora Samos
13210	llàntia africana ARS	13400	comuna a torn oxidada d'època indeterminada
13250	comuna oxidada	13401	comuna a mà oxidada d'època indeterminada
13251	comuna reduïda	13402	comuna a torn reduïda d'època indeterminada
13252	comuna baix-imperial	13403	comuna a mà reduïda d'època indeterminada
13253	comuna engalba blanca	13404	comuna oxidada d'època indeterminada
13254	comuna engalba negra	13405	comuna reduïda d'època indeterminada
13255	comuna engalba vermella	13406	comuna a torn bescuitada indeterminada
13256	comuna roig pompeïà	13500	comuna oxidada medieval
13257	comuna itàlica	13501	comuna reduïda medieval
13258	comuna africana de cuina	13502	comuna bescuitada medieval
13259	comuna emporitana oxidada		
13260	comuna de cuina acurada		
13261	imitacions comuna africana		
13262	comuna bescuitada		
13263	ceràmica comuna de Lípari		
13264	ceràmica daurada		
13265	ceràmica eivissenca tardo antiga		
13266	ceràmica de Pantelleria		
13267	ceràmica itàlica tardo antiga		
13300	àmfora indeterminada	14000	Món medieval i modern indeterminat
13301	àmfora massaliota	14001	comuna oxidada a mà
13302	àmfora feno-púnica	14002	comuna oxidada a torn
13303	àmfora ebussitana	14003	comuna oxidada vidriada

14004	comuna reduïda a mà	14129	blanca i groga “orla d’influència del Renaixement”
14005	comuna reduïda a torn		
14006	comuna reduïda vidriada		
14050	islàmica indeterminada	14200	reflex metàl·lic
14051	islàmica verd-manganès	14201	reflex metàl·lic producció catalana
14052	islàmica melada	14202	reflex metàl·lic de l’ungla
14053	islàmica corda seca total	14203	reflex metàl·lic de sanefa amb gallons
14054	islàmica corda seca parcial	14204	reflex metàl·lic de sanefa amb fulles
14055	islàmica esgrafiada	14205	reflex metàl·lic de sanefa en negatiu
14056	islàmica pintada	14206	reflex metàl·lic decoració floral
14057	islàmica daurada reflex metàl·lic	14207	reflex metàl·lic de fons picat
14058	islàmica a motlle	14208	reflex metàl·lic de pinzell-pinta
14059	islàmica comuna oxidada	14209	reflex metàl·lic decoració geomètrica
14060	islàmica comuna reduïda	14210	reflex metàl·lic amb lletres o anagrames
14061	islàmica manganès sota coberta melada	14211	reflex metàl·lic i blava
14062	islàmica vidrada	14212	reflex metàl·lic de Paterna
		14213	reflex metàl·lic de Manises
14100	vidrada blanca	14214	reflex metàl·lic de Paterna-Manises
14101	blanca i blava	14215	reflex metàl·lic sanefa reticulada
14102	blanca i blava de Barcelona		
14103	blanca i blava catalana	14250	blanca i manganès
14104	blanca i blava d’orles diverses	14251	blanca-manganès blau i manganès
14105	blanca i blava de la botifarrada	14252	blanca-manganès verd i manganès
14106	blanca i blava de l’arracada	14253	blanca-manganès verd i manganès de Paterna
14107	blanca i blava d’influència francesa	14254	blanca-manganès verd i manganès de Manises
14108	blanca i blava de la cirereta	14255	blanca-manganès verd i manganès catalana
14109	blanca i blava de faixes o cintes	14256	blanca-manganès i verd
14110	blanca i blava de la Segarra	14257	blanca-manganès i polícroma
14111	blanca i blava d’Escornalbou	14258	pisa arcaica decorada
14112	blanca i blava de la panotxa		
14113	blanca i blava regalats	14300	pisa blanca
14114	blanca i blava de Poblet	14301	pisa decorada
14115	blanca i blava de sanefa negativa	14302	porcellana
14116	blanca i blava de transició	14303	Pickman/Cartuja
14117	blanca i blava amb la Tau	14304	d’importació
14118	blanca i blava d’influència de Savona	14305	maiolica ligur
14119	blanca i blava corbata o palmera	14306	polícroma
14120	blanca i blava ditada		
14121	blanca i blava de blondes	14400	vaixella segle XX
14122	blanca i blava de Paterna		
14123	blanca i blava de Manises	15000	material ceràmic no recipient
14124	blanca i blava de Manises i groga		
14125	blanca i blava de la figueta		
14126	blanca i blava de la cirera		
14128	blanca i blava Paterna-Manises		

2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT

sense forma

SF

sense definir	SD
perfil sencer	PS
vora	VO
nansa	NA
arrencament de nansa	AN
coll	CO
carena	CR
llavi	LL
fons	FO
abocador	AB
escòria	ER
pom agafor	AG
broc	BR
orelleta	OR
peu	PE
pivot	PI
bec	BE
Per a llànties:	
<i>Infundibulum</i>	IN
Pico (<i>rostrum</i>)	RO
Orla (<i>margo</i>)	MA
Disc	DI
Volutes	VL
Aletes	ALE
Moldura	MOL
<i>Orificium</i>	ORF

3. TIPOLOGIA: Per materials del Món Clàssic amb una tipologia ja establerta.

ABAS.	Abascal
AFRIC.	Africana
AGUARD.	Aguarod
ALM.	Almagro
ATL.	Atlante
BAIL.	Bailey
BEL.	Beltran
BRUCK.	Bruckner
DECHEL.	Dechelette
DRAG	Dragendorf
DRES.	Dressel
EBUS.	Ebusitana
GOUD.	Goudineau
H.	Hayes
HALT.	Haltern
HERM.	Hermet
KEAY	Keay

LAMB.	Lambogia
LAIET.	Laietana
LOPEZ	López Mullor
LUDOW.	Ludowici
M.	Morel
MEZQ.	Mezquiriz
OBER.	Oberaden
OELM.	Oelman
OST.	Ostia
OSW.	Oswald
PALL.	Pallarès
PASC.	Pascual
RIG.	Rigoir
RITT.	Ritterling
SAL.	Salomonson
SPT.	Spitzer
GAL.	Galane
DEN.	Deneauve
ETT.	Ettlinger
AQUIL.	Aquilué
VER.	Vernhet
MAY.	Mayet
DRAM.	Dramont

4. FORMA: Per a materials no classificats tipològicament. Bàsicament, ceràmiques prehistòriques, medievals i modernes)

Ceràmica a mà:

bol/vas carenat	BCA
bol/vas cilíndric	BCI
bol/vas bitroncocònic	BBT
bol/vas troncocònic	BTR
bol/vas elíptic	BEL
bol/vas globular	BGL
bol/vas globular amb coll	BGC
bol/vas germinat	BGE
bol/vas múltiple	BMU
bol/vas ovoide	BOV
bol/vas perfil en S	BPS
bol/vas semiesfèric	BSE
bol/vas subesfèric	BSU
bol/vas semiesfèric o subesfèric de vora exvasada	BSS
copa	COP
cullera	CUL
formatgera	FOR
forma indeterminada	FIN
fragment retallat no perforat	FRN
fragment retallat perforat	FRP

gresol	GES
paleta	PAL
plat carenat	PCA
plat/tapadora	PLT
plata	PLA
suport	SOP
tassa	TAS

Ceràmica a torn:

Ceràmica grega

Alabastró	ALA
Àmfora	AMF
Aryballos	ARY
Hydria	HYD
Kalathos	KAL
kratera calze	KCA
kratera campana	KCP
krateracolumnes	KCO
kratera volutes	KVO
kylix	KYL
lebes	LEB
lekythos	LEK
oinochoe	OIN
pelike	PEL
skiphos	SKI
stamnos	STA
ungüentari bulb	UBU
ungüentari fusiforme	UFU
ungüentari	UGU

Ceràmica clàssica, medieval i moderna

abeurador	ABE
ampolla	AMP
bací	BAC
barral	BLN
bol	BOL
canalobre	CAN
cassola	CSS
cassola patina cendrosa	CSC
càntir	CAT
catúfol	CAF
colador	COL
copa	COP
cossi	COS
cremaperfums	CRP
cubell	CUB
escalfeta	ESF
escudella	ESC
escudella d'orelletes	EOR

fogó	FOG
formes amb abocador	FAB
formes obertes	FOB
formes tancades	FTA
forma indeterminada	FIN
fruiter	FRU
gerra	GER
gerreta	GET
gerro	GRR
gibrell	GIB
got	GOT
greixonera	GRE
guardiola	GUA
llàntia cassola i bec pessigat	LCB
llàntia peu alt	LPA
llàntia piquera	LPI
llumanera	LLU
menjadora	MEN
mesura	MES
morter	MOR
motlle	MOT
motlle sigillata	MSG
olla	OLL
olla patina cendrosa	OPC
orsa	ORS
pàtera	PTT
plat	PAT
plat d'ala	PDA
plat/tapadora	PTA
plat/tapadora vora fumada	PTF
plata	PLA
plat tallador	PTL
poal	POA
pot	POT
pot de farmàcia	PFA
rentamans	REN
safata	SAF
saler	SLR
salsera	SAL
servidora	SEV
setrill	SET
sitra	SIT
suport	SOP
suport d'anell	SAN
suport rodet	SRD
tallador	TAL
tapadora	TAP
tassa	TAS
tenalla	TEN
test	TES

tinter	TIN
tupí	TUP
urna	URN
xocolatera	XOC
Material ceràmic no recipient (codi classificació 15000):	

artefacte no definit	AND
bola	BLA
cilindres de forn	CFO
cuny de forn	CYF
dena	DEN
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fragment d'argila indet.	FAI
fussaiola	FUS
joguina	JOG
màscara	MAS
pes de teler circular	PTC
pes de teler oval	PTO
pes de teler rectangular	PTR
pes de teler indeterminat	PTI
pes de teler troncocònic	PTT
pipes	PIP
placa	PLC
placa foradada	PFD
rodet	ROD
tres peus terrisser	TPT
disc circular terrisser	DCT
suport llar de foc	SLF
peça circular	PC
peça circular foradada	PCF

4. TÈCNICA

a mà	MA
a torn	TO
a torn lent	TL
a motlle	MO
motlle cistelleria	MC
ensablada	EN
indeterminada	IN

5. DECORACIÓ

acanalada	AC
aiguada	AG
aplicació	AL

aplicació metàl·lica	AM
aplicació pasta blanca	AB
aplicació pasta roja	AR
aplicació pedres	AP
baquetons	BA
barbotina	BB
bigoti	BI
botons	BO
calada	CA
cordons digitacions	CD
cordons incisió	CI
cordons impressió	CM
cordons llisos	CL
cordons pessigats	CP
ditada	DI
esgrafiada	ES
excisa	EX
impresa canya/os	IO
impresa cardial	IC
impresa cistelleria	IL
impresa digitada	ID
impresa espàtula	IE
impresa estampillada	IS
impresa pinta	IP
impresa punxó	IX
impresa puntillada	IA
impresa raspatllada	IR
impresa teixit	IT
impresa ungulada	IU
impressió fent incisió	IM
impressions diverses	IF
incisa	IN
incisa pintada	NP
llengüeta	LL
mamellons	MA
mangra	MG
motlle	MO
mugró	MU
ondulació en vora	OV
perforada	PF
pessigada	PE
pintada	PI
pintada blanca	PB
pintada negra	PN
pintada roja	PR
pintada roig-marronós	PM
polícroma	PP
pseudoexcisa	PS
rodeta	RO
vernís roig	VR

6. PASTA

grollera oxidada	GO
grollera reduïda	GR
grollera mixta	GM
acurada oxidada	AO
acurada reduïda	AR
acurada mixta	AM
acurada bescuitada	AB
grollera bescuitada	GB
bescuitada	BE
caolínica	CA

7. ACABATS

allisat	AL
allisat amb fang	AF
arenós	AR
brunyit	BR
encastació de fang	EF
engalbat	EN
esmaltat	EM
espatulat	ES
estriat	ET
marques terrisser	MT
pàtina cendrosa	PC
pentinada	PE
pintat	PI
rugós	RU
<i>strice</i>	ST
vernissat	VE
vidrat	VI

METALL

1. CLASSIFICACIÓ

20000	indeterminat
20001	bronze
20002	ferro
20003	plata
20004	or
20005	plom
20006	aleacions diverses
20007	altres metalls
20008	coure

2. FORMA

agulla	AGU
agulla de cap	AGC
alabarda	ALB
àncora	ANC
anell	ANL
anella	ANE
arracada	ARR
arreus de cavall	ARC
artefacte indeterminat	ATI
ast	AST
bala	BAL
barra	BRR
bola/boleta	BLT
bomba	BOM
botó	BOT
braçalet	BRA
braser	BRS
cadena	CAD
clau	CLA
dena	DEN
destral	DRT
diadema	DMA
didal	DID
elements de carro	ECR
elements religiosos	ERE
enformador	ENF
escarpa	EPA
escòria	ESR
escultura	ESC
escut	EST
espasa	ESP
falcata	FAL
fíbula indeterminada	FBI

fibula anular	FAN
fibula d'apèndix caudal	FAC
fibula de bucle	FBU
fibula de naveta	FNA
fibulade pivot	FPV
fibula doble ressort	FDR
fibula indígena de colze	FIC
fibula de peu alt	FPA
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fil/frag. riscle/anell/braçalet	FFR
frontissa	FTS
ganivet	GNV
gerra	GER
globelet	GOB
llingot	LIN
mirall	MRL
moneda	MON
pectoral	PEC
penjant	PJA
pinces	PNC
placa	PLC
pondius	PON
punta fletxa	PFL
punta llança/javelina	PLJ
punxó	PNX
punyal	PNY
serra	SER
sivella	SIV
vas	VAS
xinxeta	XIN

3. TÈCNICA

forja	FJ
fosa	FS
cisellar	CS
repussar	RP
calat	CL

VIDRE

1. CLASSIFICACIÓ

30000	vidre
30001	pasta vítrea
30002	cristall
30003	escòria

2. DEFINICIÓ DEL FRAGMENT

sense forma	SF
sense definir	SD
perfil sencer	PS
vora	VO
nansa	NA
arrencament de nansa	AN
coll	CO
carena	CR
llavi	LL
fons	FO
peu	PE
pivot	PI
bec	BE
pom/agafador	AG
escòria	ER
boca	BO

3. FORMA

fragment no definit	VIN
ampolla	AMP
amforisc	VAF
barreta	BAR
bol	BOL
camafeu	VCS
copa	COP
dena	DEN
element construcció	VEC
element d'ús funerari	VEF
element d'ús personal	VEP
flascons	VFL
gerra	GER
plat	PAT
plata	PLA
setrill	SET
ungüentari	UGU
vas	VAS

4. TÈCNICA

realització no definida	ND
vidre-mosaic	VM
motlle decorat	MD
motlle baix relleu	MB
motlle volum rodó	MR
poliment	VL
tallat	VT
gravat	VG
amb aplicacions	VA
fondi d'or	VO
pintat	VP
bufat	VG

MATERIAL LÍTIC

1. CLASSIFICACIÓ

40000	indeterminat	anell	ANE
40001	sílex	artefacte indeterminat	ATI
40002	quars	artefacte no definit	ATD
40003	jaspi	baix relleu	BAR
40004	granit	bala	BAL
40005	arenisca	bola	BLA
40006	volcànic	braçalet	BRA
40007	micaesquistos	braçalet d'arquer	BÇA
40008	caliça	cassoleta	CTA
40009	marbre	dena	DEN
40010	alabastre	enformador	ENF
40011	conglomerat	escultura	ESC
40012	travertí	figura zoomorfa	FZM
40013	pissarra	figura antropomorfa	FAN
40014	pedres precioses	gresol	GES
40015	minerals	inscripció	INS
40016	fòssils	mà de molí	MMO
40017	rierencs	molí barquiforme	MBA
40018	calcària	molí (roda)	MOL
		morter	MOR
		motlle de fundició	MFU
		peça circular foradada	PCF
		peça circular no perforada	PCN
		pedestal	PED
		penjant	PJA
		placa	PLC
		placa decorada	PDC
		placa foradada	PFD
		punyal	PNY
		sarcòfag	SAR

2. FORMA

pedra tallada no retocada ascla	ASC
pedra tallada no retocada fulla	FLL
pedra tallada no retocada rebuig	REB
nucli fragmentat	FNU
nucli amb còrtex	NCO
nucli sense còrtex	NSC
pedra retocada perforador	PFD
pedra retocada gratador	GRA
pedra retocada rascadora	RAS
pedra retocada làmina de dors	LDO
pedra retocada làmina retocada	LRE
pedra retocada punta de dors	PDO
pedra retocada punta (retoc simple)	PUN
pedra retocada geomètric	GEO
pedra retocada denticulat	DNT
pedra retocada truncadura	TRU
pedra retocada punta de fletxa	PFL
pedra retocada osca	OSC
pedra polida cisell	CIS
pedra polida destrial	DTA
allisador	ALS
àncora	ANC

MATERIALS CONSTRUCCIÓ

1. CLASSIFICACIÓ

50000	alabastre
50001	arenisca
50002	elements ceràmics
50003	estuc/arrebossat
50004	fusta
50005	ímbrex
50006	indeterminat
50007	maó
50008	marbre
50009	morter
50010	mosaic
50011	tessel·les
50012	opus signinum
50013	pintura/estuc pintat
50014	rajoles
50015	tegula
50016	tegula “mammata”
50017	tegula de suports
50018	terracotes
50019	tovots/tapial
50020	cornisa
50021	columna
50022	capitell
50023	carreu
50024	antefix
50025	canonada
50026	gàrgola
50027	tubuli
50028	teula vidrada
50029	teula
50030	rajola blanca i blava (XVI)
50031	rajola blanca i blava moderna (XVII-XVIII)
50032	rajola policroma (XVIII- XIX)
50033	rajola policroma anterior (XVIII)
50034	rajola blanca i blava anterior (XVIII)
50035	canaló
50036	motllura
50037	rajola vidrada
50038	totxana

MATÈRIA ORGÀNICA

1. CLASSIFICACIÓ

60000	matèria orgànica general
60001	os
60002	ivori
60003	closca
60004	fusta treballada
60005	teixit
60006	cuïro
60007	vegetals
60008	paper
60050	restes antropològiques
60051	macrofauna
60052	microfauna
60053	fauna aquàtica
60054	malacofauna
60055	fusta no treballada
60056	carbó
60057	granes
60058	fauna terrestre no definida

2. FORMA

agulla	AGU
agulla de cap agulla o punxó	AGC
ampolla	AMP
anell	ANE
aplic	APL
artefacte d'os/petxina/ibori	OPI
artefacte no definit	AND
beiana	BEI
bossa	BSA
botó	BOT
braçalet	BRA
caixa	CXA
calçat	CÇA
cistell	CTL
cistelleria	CIS
corda	CDA
corn tallat	COT
cullera	CUL
cullereta tocador	CUT
dau	DAU
dena	DEN
dent decorada	DTD
dent perforada	DTP

diari	DIA
enformador	ENF
espàtula	EPT
falange decorada	FLD
figura antropomorfa	FAN
figura zoomorfa	FZM
fitxa de joc	FIJ
frontissa	FTS
fus	FUS
fusta frag. indet.	FFI
fusta construcció naval	FCN
fusta construcció	FCO
ganxet	GAN
mànec	MEC
marcador	MCD
penjant	PJA
petxina frag. polida	POP
pinta	PNT
polidor	PUL
punta fletxa	PFL
punxó	PNX
punyal	PNY
raspall	RAS
resquill apuntat	RQA
sabates	SAB
tapadora	TAP
teixit	TXI
ullal porc senglar tallat	UPS

3. TÈCNICA

matèria prima sense modificar	MPS
matèria prima en procés de fabricació	MPF
matèria prima modificada	MPM

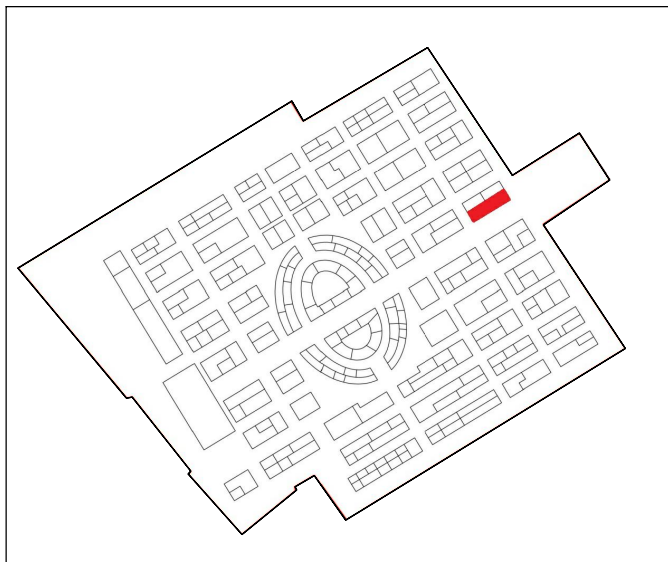

MOSTRES PER A ANÀLISIS

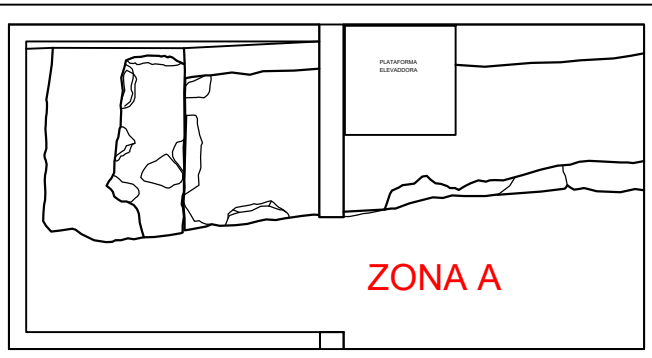
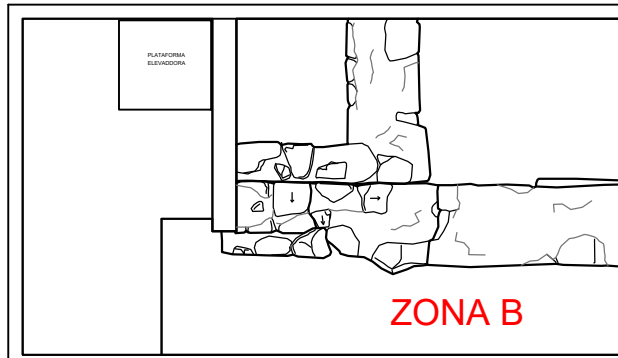
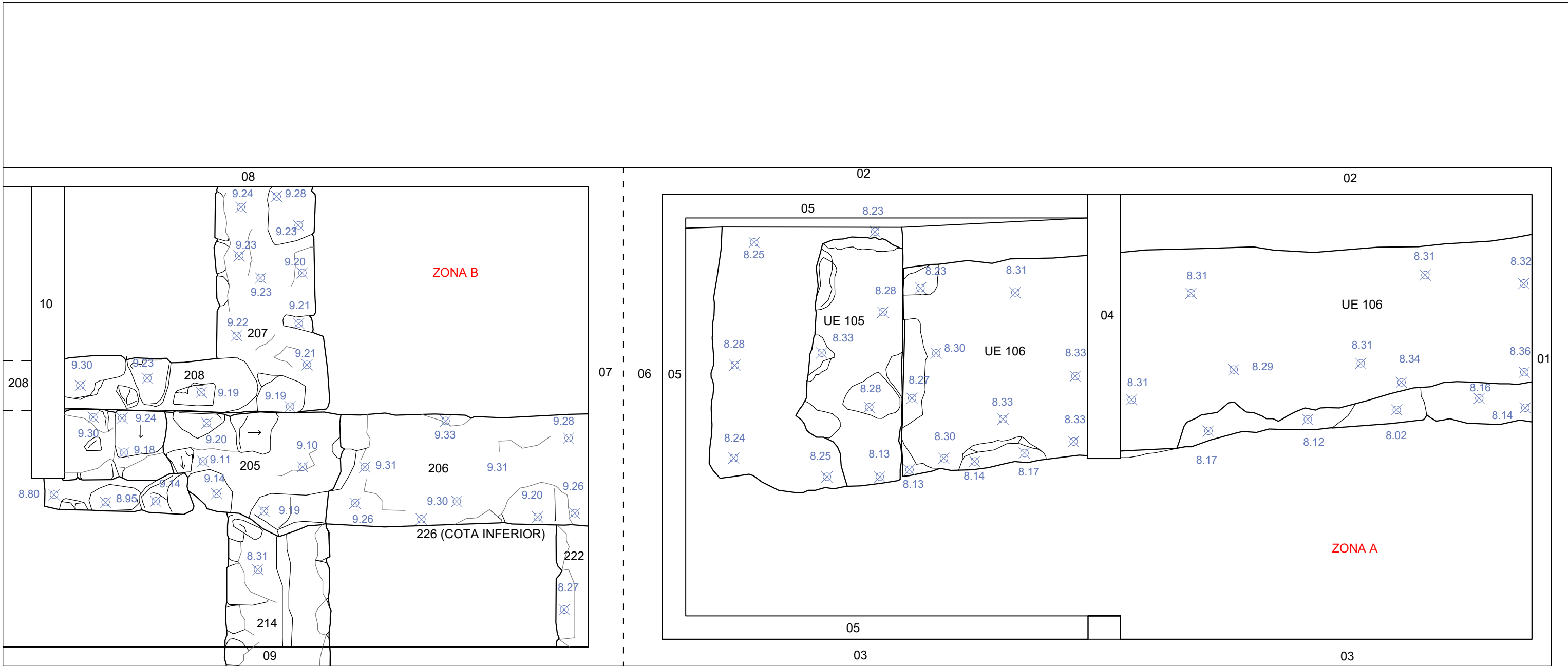
70000	terra
70001	morter
70002	pedra
70003	metall
70004	carbó (anàlisi antracològica)
70005	pol·len
70006	granes
70007	llavors
70008	carbó (C14)

PARADES NÚM. 471 a 476

M E M Ò R I A	PLAÇA SANT JOSEP (MERCAT DE LA BOQUERIA), PARADES NÚM. 471 a 476. BARCELONA. CODI: 041/19		
	PLÀNOL DE SITUACIÓ		
	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Gemma Caballé Crivillés		
	DIBUIX DE CAMP: Gemma Caballé	BASE PLANIMÈTRICA Aina Solé Jové, Arquitecta	DATA: OCTUBRE 2022
DIBUIX DE GABINET: Maria Pujals Bultó	ESCALA GRÀFICA: S/E	PLÀNOL: 01 (A3)	

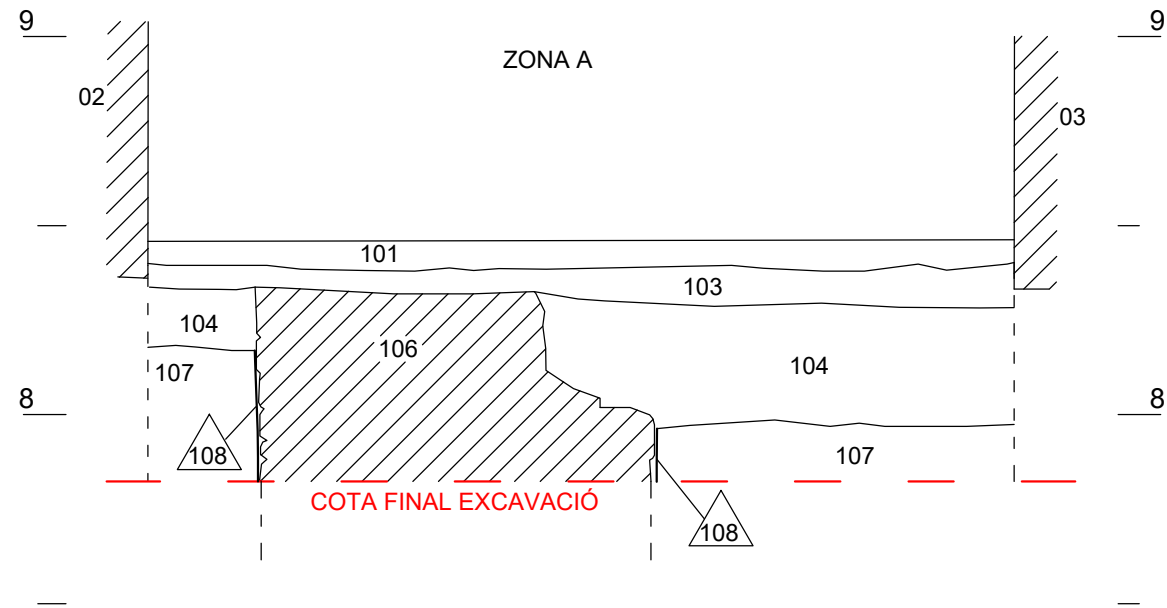

PLANTA GENERAL SOTERRANI

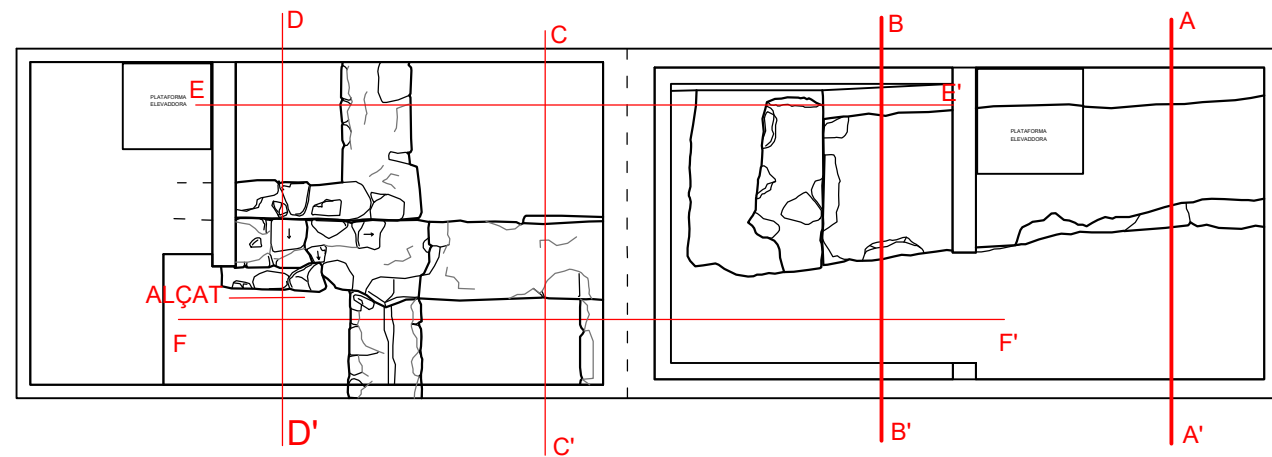
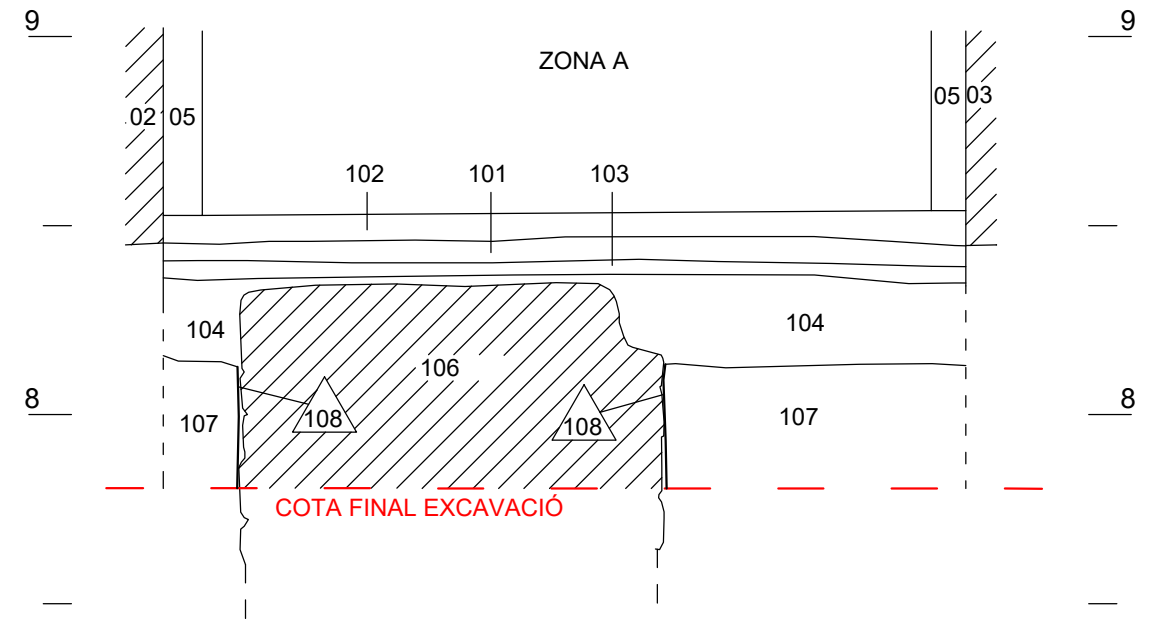

M E M Ò R I A	PLAÇA SANT JOSEP (MERCAT DE LA BOQUERIA), PARADES NÚM. 471 a 476. BARCELONA. CODI: 041/19		
	SOTERRANI PLANTA GENERAL		
	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Gemma Caballé Crivillés		
	DIBUIX DE CAMP: Gemma Caballé	BASE PLANIMÈTRICA Aina Solé Jové, Arquitecta	DATA: OCTUBRE 2022
DIBUIX DE GABINET: Maria Pujals Bultó	ESCALA GRÀFICA: 1:20 	PLÀNOL: 02 (A3)	

SECCIÓ A-A'

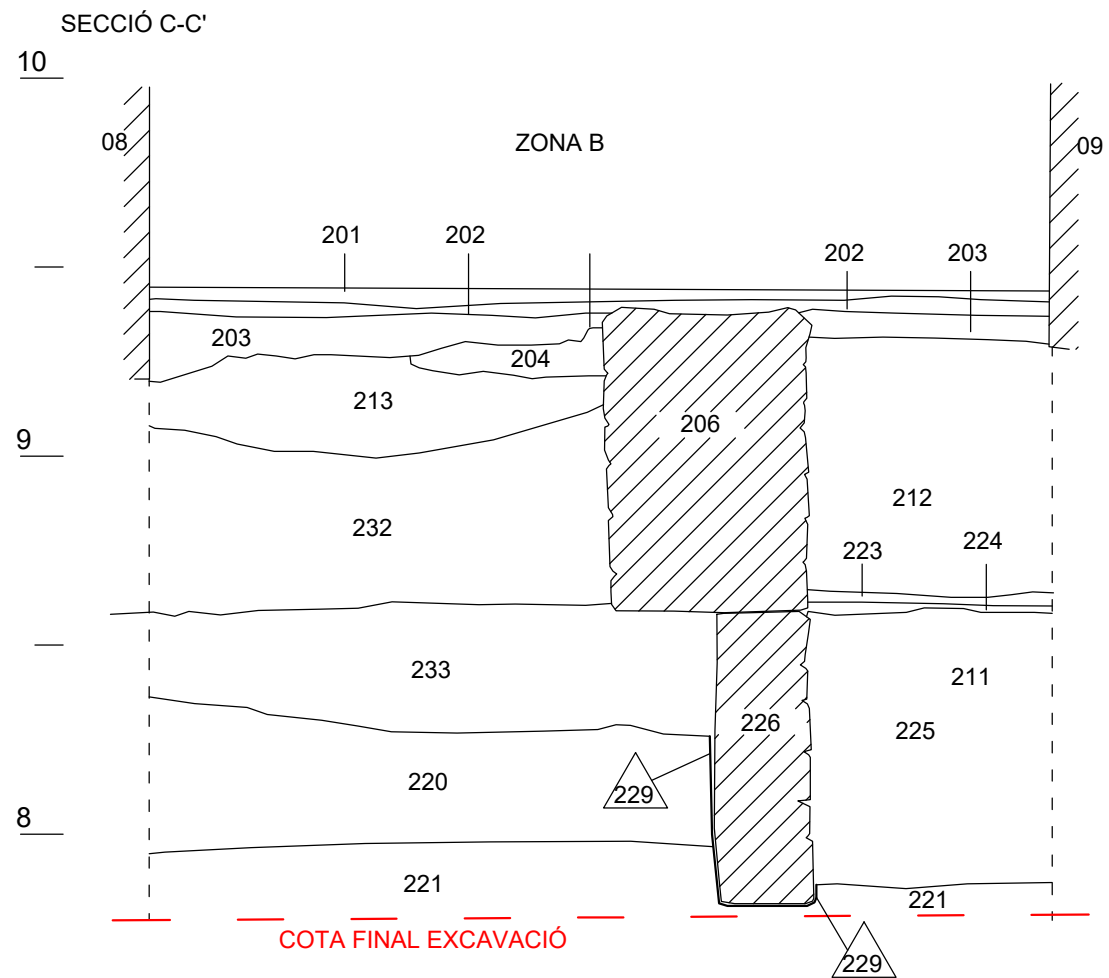
SECCIÓ B-B'

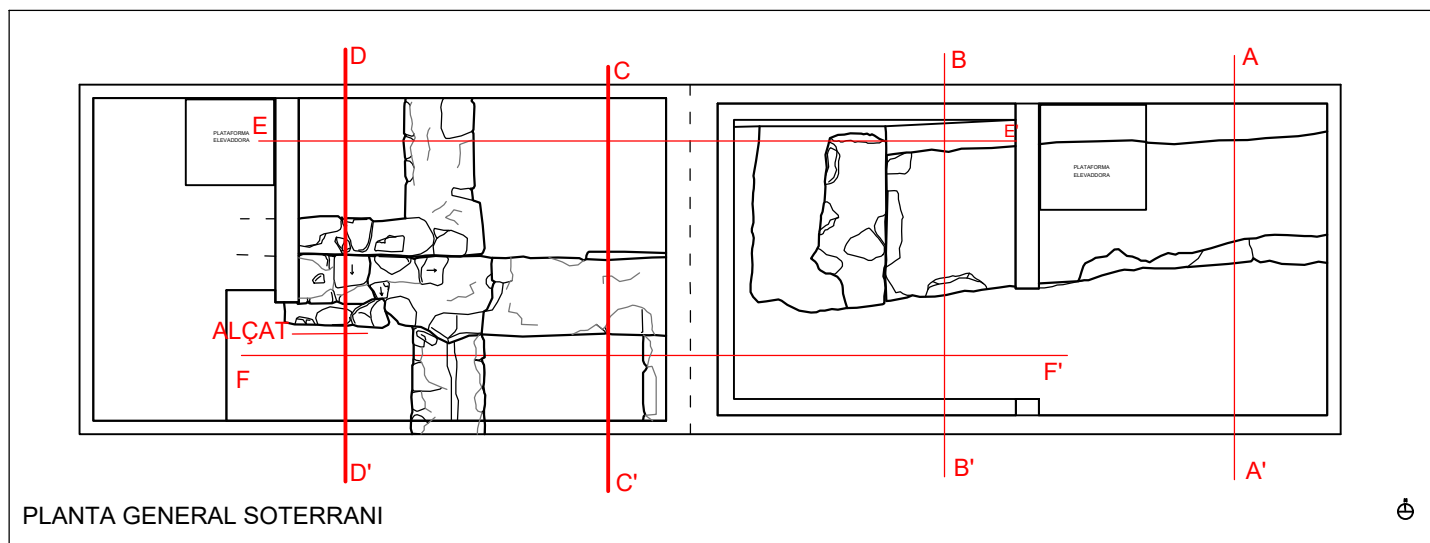
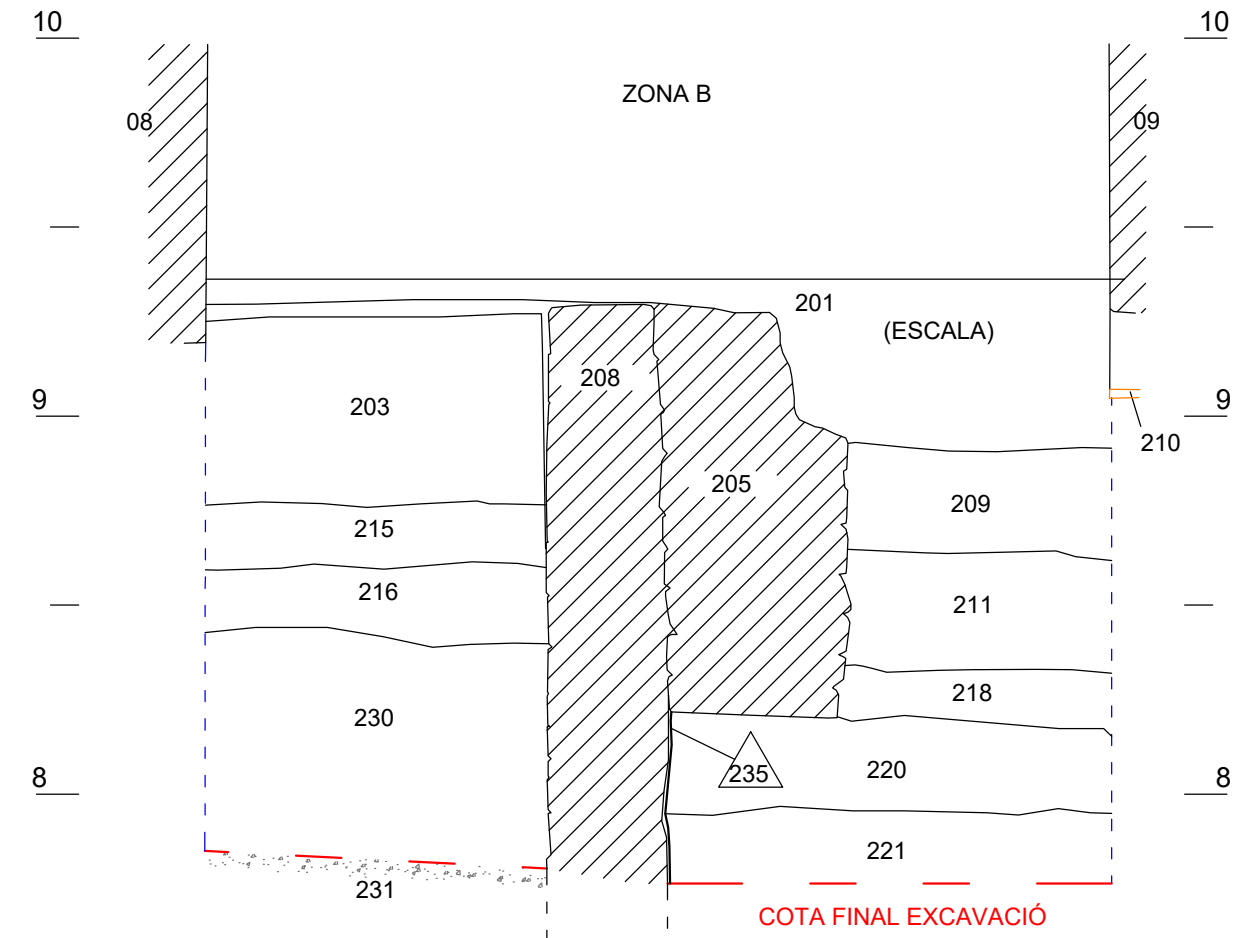
PLANTA GENERAL SOTERRANI

MEMÒRIA	PLAÇA SANT JOSEP (MERCAT DE LA BOQUERIA), PARADES NÚM. 471 a 476. BARCELONA. CODI: 041/19		
	SOTERRANI SECCIÓ A-A' I SECCIÓ B-B'		
	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Gemma Caballé Crivillés		
	DIBUIX DE CAMP: Gemma Caballé	BASE PLANIMÈTRICA Aina Solé Jové, Arquitecta	DATA: OCTUBRE 2022
DIBUIX DE GABINET: Maria Pujals Bultó	ESCALA GRÀFICA: 1:20 	PLÀNOL: 03 (A3)	

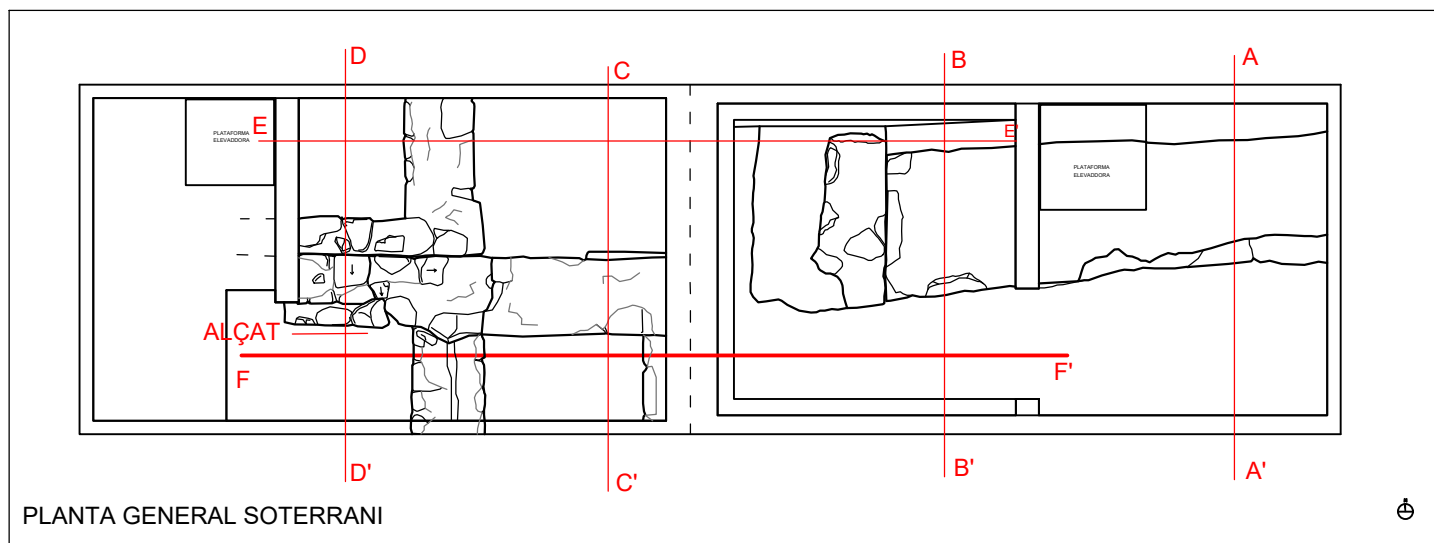
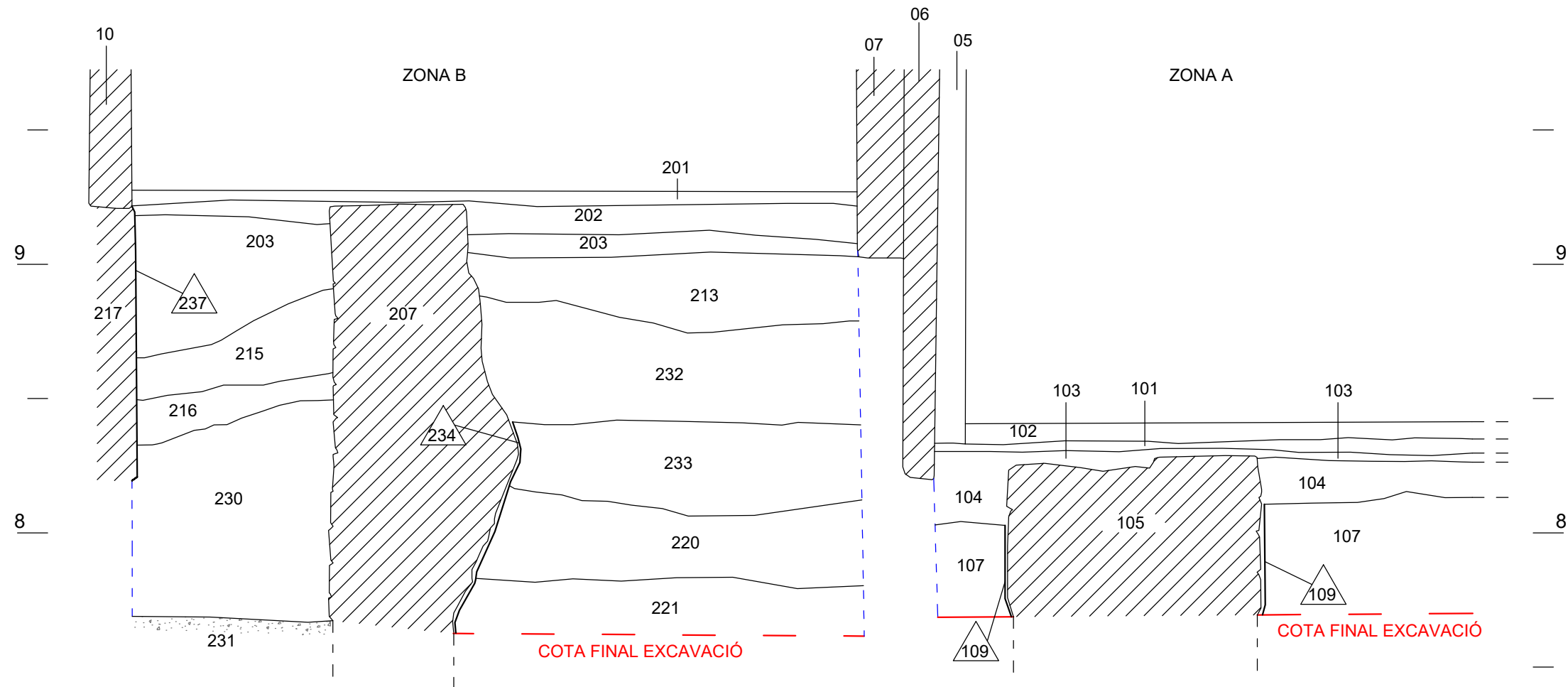

SECCIÓ D-D'

M E M Ò R I A	PLAÇA SANT JOSEP (MERCAT DE LA BOQUERIA), PARADES NÚM. 471 a 476. BARCELONA. CODI: 041/19		
	SOTERRANI SECCIÓ C-C' I SECCIÓ D-D'		
	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Gemma Caballé Crivillés		
	DIBUIX DE CAMP: Gemma Caballé	BASE PLANIMÈTRICA Aina Solé Jové, Arquitecta	DATA: OCTUBRE 2022
DIBUIX DE GABINET: Maria Pujals Bultó	ESCALA GRÀFICA: 1:20 	PLÀNOL: 04 (A3)	

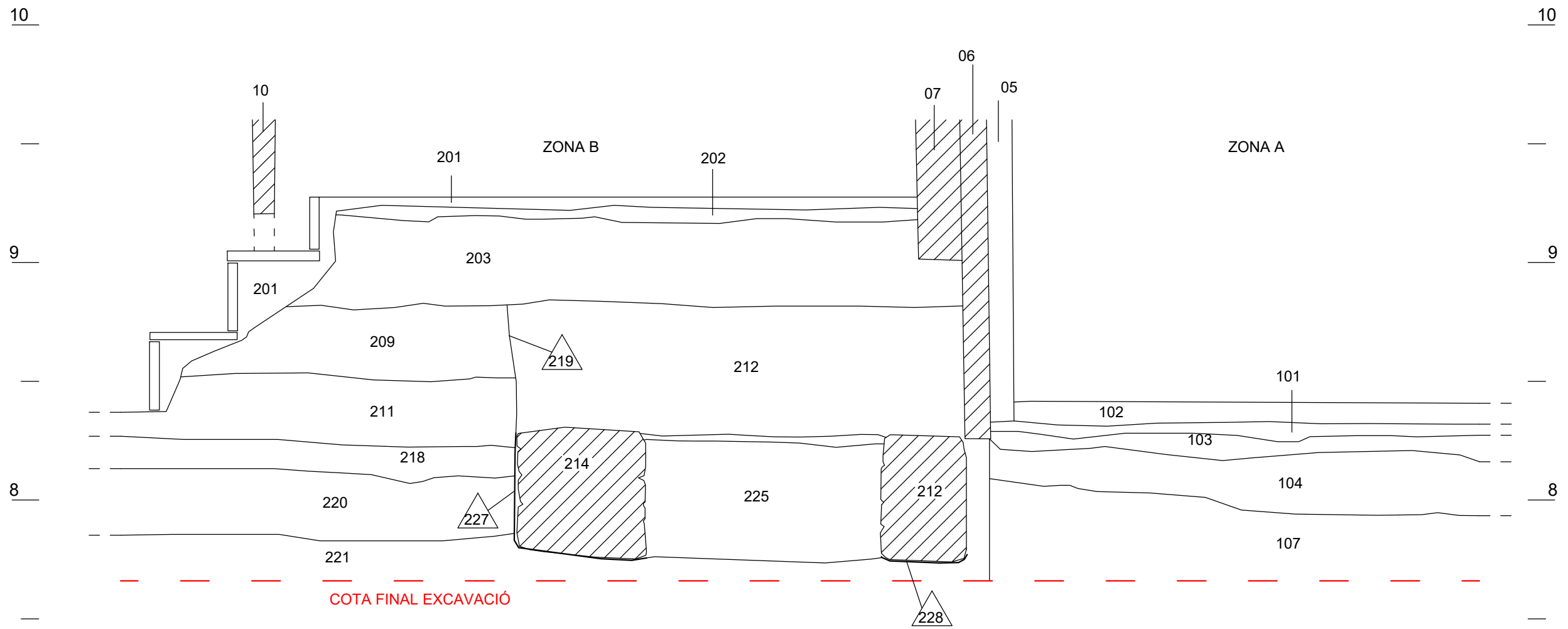
SECCIÓ E-E'

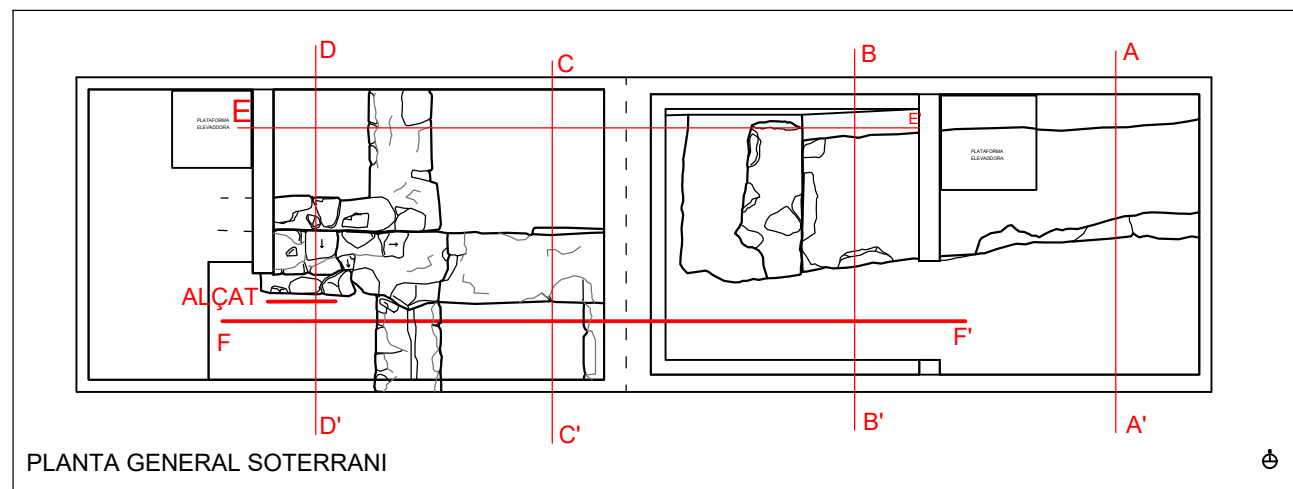
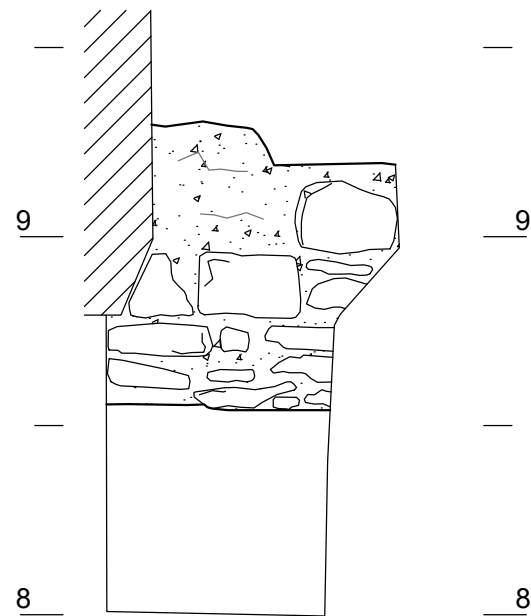
PLANTA GENERAL SOTERRANI

M E M Ò R I A	PLAÇA SANT JOSEP (MERCAT DE LA BOQUERIA), PARADES NÚM. 471 a 476. BARCELONA. CODI: 041/19		
	SOTERRANI SECCIÓ E-E'		
	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Gemma Caballé Crivillés		
	DIBUIX DE CAMP: Gemma Caballé	BASE PLANIMÈTRICA Aina Solé Jové, Arquitecta	DATA: OCTUBRE 2022
DIBUIX DE GABINET: Maria Pujals Bultó	ESCALA GRÀFICA: 1:20 	PLÀNOL: 05 (A3)	

SECCIÓ F-F'

ALÇAT UE 205

M E M Ò R I A	PLAÇA SANT JOSEP (MERCAT DE LA BOQUERIA), PARADES NÚM. 471 a 476. BARCELONA. CODI: 041/19		
	SOTERRANI SECCIÓ F-F' I ALÇAT		
	DIRECCIÓ ARQUEOLÒGICA: Gemma Caballé Crivillés		
	DIBUIX DE CAMP: Gemma Caballé	BASE PLANIMÈTRICA Aina Solé Jové, Arquitecta	DATA: OCTUBRE 2022
DIBUIX DE GABINET: Maria Pujals Bultó	ESCALA GRÀFICA: 1:20 	PLÀNOL: 06 (A3)	